

Kraške lekarne Ilirska Bistrica razpadajo

STRAN 7

Dobiček za občine soustanoviteljice pomembnejši od občanov. Ali so naše lekarne res kot zgodba o kokoši, ki je nesla zlata jajca, pa so jo vseeno ubili?

S tridnevno slovesnostjo na Baču proslavili 20 let države

STRAN 2

TIB Transport se prodaja na dražbi!

STRAN 2

Na cesto tudi 45 Bistričanov

Z uvedbo stečajnega postopka nad družbo Javor Pohištvo bo delo izgubilo 194 delavcev, med njimi je tudi 45 Bistričanov.

Delavci so na mestu zastave Javor Pohištvo izobesili črno zastavo.

STRAN 3

Kje bo potekala avtocesta?

STRANI 4 in 5

Naši kraji skozi čas:

STAVBA POŠTE

STRAN 11

Nogometni turnir in Vijola noč za zaključek uspešne sezone

STRAN 21

BAR Kudra
Bazoviška ul. 25

URNIK
06⁰⁰ - 22⁰⁰
NEDELJA ZAPRTO

Bar caffe Prestige

urbanic
OKREPČEVALNICA TRNOVO

gostilna pri Matetu

Ribja fešta

PETEK, 5. 8. 2011

rezervacije: 041/424 974

RIBARNICA CERKVENIK
NA PLACU

- * sveže ribe
- * zamrznjene ribe
- * školjke, raki
- * "bacala in bianco"
- * konzerve

ILIRSKA BISTRICA
Cankarjeva 26, tel.: 05/71 44 579

POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593

A3 moda
Trgovina A3-moda
Bazoviška cesta 32, 6250 Ilirska Bistrica
05 / 90 368 48

AVGUST - AKCIJA
JEANS - 40%

NA DOLOČENE MODELE

NA KRATKO

TIB Transport
naprodaj

Nova Ljubljanska banka je 19. julija na javni dražbi neuspešno prodajala 215.084 delnic bistriške družbe TIB Transport za izključno ceno 7,66 milijona evrov. Predmet prodaje je bil celoten paket delnic, ki so se kupovale po načelu videno-kupljeno. Delnice je pri tej banki zastavilo podjetje Bubnič Transport iz Obrova, ki banki ni uspelo povrniti obveznosti, le ta pa je delnice zasegla. Za nakup delnic ni bilo zainteresiranih kupcev, v banki pa so dodali, da bodo prodajo delnic te nekdaj uspešne

ilirskobistriške družbe nadaljevali. Kupec, ki bi ali pa v prihodnje bo kupil ponujene delnice bo postal večinski lastnik TIB Transporta d.d., saj zastavljene delnice predstavljajo slabih 80 odstotkov vseh Transportovih delnic.

p.r.

20 LET DRŽAVE

S tridnevno slovesnostjo
proslavili 20 let države

Rok Batista, foto Stojan Spetič .....

Kulturne prireditve se je udeležil tudi predsednik Desusa KAREL ERJAVEC

Že tretje leto zapored smo člani kulturnega društva Tuščak iz Bača proslavili dan državnosti. Vendar je bilo letošnje slavlje nekaj posebnega, saj smo 20 let naše države Slovenije praznovali kar tri dni.

V petek, 24. junija 2011, ob 18.00 smo pred cerkvijo Sv. Ane na Baču obudili star običaj kresovanja. Ta pa bi kmalu izvisel saj nas je presenetila nevihta, ki pa na srečo ni trajala dolgo, tako sta se druženje otrok in peka krompirja lahko nadaljevala. Otroke pa je čakalo tudi presenečenje, saj jih je obiskal prijazen gospod medved, doma iz Bubn dula ter jih obdaril s slaščicami in sadjem. Zadovoljstvo in sreča otrok je bila ob tem nepopisna. Na žalost pa se je medved moral kmalu posloviti ter se vrniti v svoj brlog.

Dan po bačkem kresovanju, 25. junija 2011, smo čakali vsi ponosni Slovenci. Dan, ko je naša država Slovenija praznovala svojih dvajset let.

let, predvsem z dogajanjem v naših krajih, nas je seznanil Anton Žele – Novček, ki je bil takrat eden med vodilnimi na poti do osamosvajanja Slovenije, zaposlen kot direktor Uprave za obrambo v Postojni, 26. maja 1991 pa je postal član in vodja operativne podskupine v vojni za Slovenijo. Predsednik stranke Desus gospod Karl Erjavec, nekdanji minister in poslanec v državnem zboru, pa se je v svojem govoru dotaknil trenutne situacije v drža-

prijateljev, ki si želijo sodelovanja z nami, da lahko skupaj pletemo niti kulture in s tem bogatimo in širimo kulturno turistično dogajanje. Obiskovalcev so se predstavili s čim se ukvarjajo in koliko truda vložijo v promocijo svojih izdelkov in kraja. Našemu vabili so se odzvali KD Grad Dolnji Zemon, KETŠD Alojz Mihelčič Harije, KD Luka Kramolc Šentanel, Mateja Tomšič in Franko Fatur iz Bača, Društvo vezi iz Ilirske Bistrice, Društvo diabetikov Ilirska Bistrica, Aleš Babuder - Slivje, Kaluža Marica- Narin, Mohorčič Jože - Hruševje in Lakota Katarina in Rudi iz Podgrada. Po končanem uradnem delu je za zabavo poskrbel ansambel Snežnik, ki je zbrane zabaval do poznih večernih ur. Ta dan je z nami praznovala tudi FS Gradina, ki nam je bila preko celega dne v veliko pomoč.

V nedeljo, 26. junija 2011, ob 18 urih pa so tridnevno praznovanje ob dnevu državnosti zaključile pevke ženskega pevskega zbora Tuščak s prvim samostojnim koncertom, ki je potekal v cerkvi Sv. Ane na Baču. Pevke so v goste povabile moško vokalno skupino Fantje s'pod Karlovce. Ob tej priložnosti je koordinator območne izpostave JSKD Ilirska Bistrica Igor Štemberger podelil bronaste in srebrne Gallusove značke. Bronasto Gallusovo značko za pet let petja so prejele Valentina Tomažinčič, Maja Porta, Antonija Porta, Nataša Volk, Petra Rebec, Marica Batista, Marija Sedmak, Erika Šenkinc, Majda Turk in Tanja Blažek. Srebrno Gallusovo značko za petnajst letno prepevanje pa je prejela naša zborovodkinja Morena Hostinger. Vsem dobitnicam iskrene čestitke. Da je vse potekalo po načrtih se moramo zahvaliti članom KD Tuščak Bač, balinarjem Beuga kamna, vaščanom Bača, PGD Knežak, FS Gradina, sponzorjem in donatorjem, ki so nam na različne načine priskočili na pomoč, sooblikovalcem tridnevnega praznovanja in vsem vam obiskovalci, ki cenite naš trud in naše prireditve vedno številčno obiščete.

Po uspešnem praznovanju in vseh aktivnostih, nastopih do sedaj, smo člani KD Tuščak Bač zakorakali v počitnice, da si nabereemo novih idej, moči in energije za aktivnosti v jesenskem času.

Ta dan pa je bil za člane kulturnega društva Tuščak še kako velik izziv saj se je na balincu začela osrednja in glavna prireditev ob 20-tem rojstnem dnevu naše Slovenije. Praznovanje smo začeli s turnirjem v balinanju, v katerem so se poleg treh ekip domačega balinarskega kluba Beu kamn pomerile še ekipe Osminka, Društvo invalidov Ilirska Bistrica, Jurišče, Ajdovščina in Podnanos. Poleg zmagovalcev v trojkah smo dobili tudi najboljšega zbijalca in približevalca. Ob 16.00 uri je bil v cerkvi Sv. Ivana blagoslov z mašo, ki jo je vodil župnik Ciril Sorč. Po maši pa je sledila osrednja prireditev, katero smo z veseljem vsi pričakovali, saj je v našo družbo prišel tudi predsednik Desusa Karl Erjavec. Njegov prihod smo pospremili z bučnim aplavzom in z veliko pozitivizma na obrazih. Prireditev se je začela s himno, ki jo je zapela Maja Porta. V nadaljevanje zgodbe o uspehu nas je popeljala Dolores Keš, ki je s pomočjo gostov obudila spomine na pretekla leta, odkar se veselimo svoje države. S konkretnimi primeri o dogajanju izpred 20ih

vi, predvsem na gospodarskem, socialnem in družbenem področju ter se spomnil vzponov in padcev Slovenije v dveh desetletjih. Karl Erjavec si je ob koncu vzel tudi čas za obisk bačke tržnice, ljudem je namenil čas, da so se z njim pogovorili, fotografirali in rokovali. Marsikomu je polepšal dan z nasmehom in dobro voljo, ki jo vsem primanjkuje v teh težkih časih. Ob koncu prireditve smo mu pripravili skromno presenečenje. Nekaj dni pred prireditvijo je Karl Erjavec praznoval svoj osebni praznik, zato smo mu ob pomoči ansambla Snežnik in Maje vsi skupaj zapeli Vse najboljše. Kulturni program so oblikovali še mlajši in starejši plesalci otroške folklorne skupine Tuščak in Vaške Klepetulje. V veselje nam je bilo, da so se našemu povabilu odzvali člani folklorne skupine Luka Kramolc iz Šentanela in nam skozi ples in pesem predstavili življenje in običaje na drugem koncu Slovenije. Preko celega popoldneva so vzporedno potekale otroške delavnice, ki so jih vodile Helena Brožič, Alitea in Sanja ter bačka tržnica, ki je ne bi bilo brez

Snežnik

NOVA E POŠTA
PIŠITE NAM
sneznik@siol.com

GSM CENTER

KOPITA

SiOL

Rozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169
e-mail: majjevac@volja.net, www.gsm-kopija.si

izi debitel

- PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

FOTOKOPIRANJE

PONEDELJEK - PETEK
8" - 12" in 15" - 19"
SOBOTA
8" - 12"NOVO DZABEST PAKET - PAKET POVEZANI - INSTANT INTERNET
od 13 do 30 let starostiNOVO ŠE UGODNEJŠE
NOVI UMIS APARATIVEZAVA ZA GSM APARATE
SAMO 12 MESECEV

Snežnik

Časopis Snežnik je nestranski časopis,
ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica.
Cena izvoda je 1,80 EURGlavni in odgovorni urednik:
Bojan OblakTehnično urejanje in tisk: GA Commerce d.o.o.,
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Naklada: 1.500 izvodov

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-pošta: sneznik@siol.com
sport@sneznik.net
oglasia@sneznik.netUstanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: Provocativa, Bojan Oblak s.p.
Maistrova ulica 2, 6250 Ilirska BistricaNenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije na željo vračamo.Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za
katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.
Medij Snežnik je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi
Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

GOSPODARSTVO

Javor Pohištvo v stečaj, na cesto tudi 45 Bistričanov

Primož Rojc .....

Ta hčerinska družba nekdanjega pivskega giganta je v stečaju. Višje sodišče je odločilo, da je koprsko okrajno sodišče ravnalo pravilno. Kuverta o konverziji s podpisano izjavo matične družbe se je na poti iz Pivke v Koper izgubila? Na cesto 194 delavcev.

Spomnimo. Odvisna hčerinska družba Javor pohištvo d.o.o. pivške družbe Javor d.d. se je zadnje leto spopadala s finančnimi problemi. Še nekaj let nazaj je bilo govora, da bodo enoto stolarne na Baču posodobili in v njej združili vse proizvajalce stolov iz Primorsko-Notranske regije (KLI, Lipa, Brest Martinjak in Javor), Bistriški občinski svet je podjetje celo oprostil komunalnega prispevka za novo proizvodno halo na Baču. A je v prejšnjem letu prišlo do preobrata, saj je avgusta Javor d.d. enoto Bač zaprl, proizvodnjo in zaposlene pa prenesel v Pivko. Takrat je bilo obljubljen, da bodo z racionalnejšo proizvodnjo in manjšimi stroški težave uspešno prebrodili.

21. decembra 2010 v prisilno poravnavo

A temu ni bilo tako. Decembra lani je podjetje prešlo v prisilno poravnavo. Javor Pohištvo je v načrtu finančnega prestrukturiranja upnikom dal alternativno ponudbo, da svoje terjatve na družbo prenesejo kot stvarni vložek na podlagi povečanega osnovnega kapitala. Matična družba, ki je tudi največji upnik, je zagotovila, da bo svoj delež v višini 2,6 milijona evra zahtevala s konverzijo. Da bi bilo finančno prestrukturiranje uspešno, bi morali upniki konvertirati za dva milijona evrov terjatev,...

Kuverta z izjavo se je izgubila

...a so prenesli le za nekaj več kot 160.700 evrov. »Ker je skupni znesek prenesenih terjatev manjši od nižjega zneska, je postopek vpisa in vplačila poslovnih deležev neuspešen,« je v sklepu zapisalo sodišče v Kopru, ki je zato ustavilo postopek prisilne poravnave in oklicalo stečajni postopek. Vodstvo podjetja je odločitev o stečaju presenetila, prav tako upnike, saj so v vodstvu večkrat poudarjali, da podpirajo konverzijo, upnikom pa so zatrjili, da so kuverta z izjavo o konverziji pravočasno poslali na sodišče. Predsednik upniškega odbora Slobodan Klasič pravi, da so predstavniki Javorja upniškem odboru v sredo zagotovili, da so kuverta, v kateri je bila tudi izjava o konverziji terjatev, poslali na koprsko sodišče. »Na izrecno vprašanje o tem so odgovorili, da so izjavo poslali. A v edini kuverti, ki jo je koprsko sodišče dobilo od Javorja, te izjave ni bilo. Kaj je zgodilo, ne vemo; niti dokazil ni,« pravi Klasič za PN. Ker izjava do sodišča ni prispela je poravnava je propadla, saj brez zneska matične družne prag za uspešno prestrukturiranje ni bil dosežen. V Javorju so se tudi pritožili na odločitev Koprškega sodišča. Z višjega sodišča

pa so presodili da je okrajno sodišče v Kopru ravnalo v skladu z zakonom. Vodstvo je v PN izjavilo, da so presenečeni: »Še posebej zato, ker je bilo v pritožbi izpostavljeno in dokazovano, da je bilo vodenje postopka prisilne poravnave s strani sodišča do te mere nejasno, da so ga naroberazumeli številni upniki.« Bojan Kramar, območni sekretar Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, je ocenil, da bi matična družba s konverzijo svojih terjatev v postopku prisilne poravnave lahko pomagala rešiti hčerinsko družbo, so pa z ravnanjem matične družbe v sindikatu presenečeni, prav tako so presenečeni nekateri upniki.

Na cesto 194 delavcev, od tega 45 Bistričanov

Tudi zaradi pozabljene kuverte bo na cesti ostalo 194 delavcev, od tega 45 delavcev, ki imajo stalno prebivališče prijavljeno na območju Občine Ilirska Bistrica, so nam povedali na Zavodu za zaposlovanje Koper in dodali, da gre povečini za starejše delavce brez izobrazbe, kateri so tudi težje zaposljivi. »Tak razplet nas zelo žalosti, nismo ga pričakovali,« je novico o stečaju podjetja za Žurnal24 komentiral Vasilij Križaj, predsednik sindikata Sinles v Javorju. Ker nova naročila so, se sprašuje ali bo vodstvo zdravo jedro kam preneslo. V matični družbi so potrdili, da bodo spričo velikega obsega naročil za njihove programe, tudi pohištvenega, skušali najti najprimernejšo rešitev.

In še obljube

Na novinarski konferenci 20.7. je direktor družbe Bruno Komac predstavil rešitve za pohištvo: »V Javor d.d. smo našli rešitev za zaposlene, tako da bomo po kolektivnih

dopustih zaposlene prezaposlili na matično firmo Javor Pivka d.d.« Dosedanja naročila bodo zaključili, proizvodnjo pohištva bodo nadaljevali v okviru nove poslovne enote, a v manjšem obsegu kot dosedaj. Zaposlene bodo povabili k prezaposlitvi z novi pogodbami o delu in kasneje, glede na okoliščine za nedoločen čas. O izgubljeni kuverti oziroma nepopolni vlogi za konverzijo pa Komac pravi: »Gre za splet nekaj procesnih napak in pa tudi da ena glasovnica ni bila poslana pravočasno, in smo tudi v zvezi tega ukrepali pri odgovorni osebi in začeli postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ta zadeva za Javor ni bila ključna, ker bi lahko sodišče na prvi stopnji drugače odločilo, ker je bilo v samem procesu toliko procesnih napak, da bi lahko bila odločitev bolj ugodna. Ampak dejstva so taka, rešitve so na dlani, tako da mi rešitve za zaposlene imamo in lahko nadaljujemo z naročili, ki jih je v tem momentu dovolj.«

Papir pač vse prenese, a kaj, ko so bile zgodbe in obljube o zdravih jedrih in množici naročil pri pokojnih primorskih bratrancih in sestričnih Javorja, kot so KLI, Lipa pohištvo, MEBLO, Brest Martinjak, ... pisane na povoskanem papirju a žal s črnim scenarijem. Če bo Javorški scenarij tak, pa bomo še videli.

KOMENTAR...

... na članek »Zakaj v Ilirski Bistrici ni nikoli nič?«

Dejan Baša, predsednik OO SDS Ilirska Bistrica

Dušan Grbec, vodja svetniške skupine SDS Ilirska Bistrica .....

V omenjenem članku v zadnji številki Bistriških odmevov se naš župan Emil Rojc primerja s Stalinom. Z obžalovanjem ugotavljamo, da je res prevzel metode delovanja stalinizma v naši občini. Začel je z montiranimi procesi, neutemeljenimi kazenskimi ovadbami, ignoriral svetniške skupine SDS in Mladega foruma Šajeta pri obravnavi predstavnikov v javne zavode ter razdira posamezne svetniške skupine. Zato sta posamezna občinska svetnika zaradi osebnih in finančnih interesov zapustila svoji svetniški skupini ter zdaj delujeta za svoj osebni in finančni interes.

Na lažna obtoževanja v članku Oskrba s pitno vodo obale in Krasa, češ da občinski svetniki SDS niso želeli potrditi DIIP-a Oskrba s pitno vodo obale in Krasa, odgovarjamo, da smo na 1. izredni seji, ki je bila sklicana s to točko na dnevnem redu že v samem uvodu povedali, da svetniška skupina SDS pozdravlja prihod DIIP-a na sejo Občinskega sveta in da ga bo podprla. Šele nato smo dodali štiri dodatne točke, ki smo ji želeli na dnevnem redu. Te so bile:

1. Podelitev občinskih priznanj

Postopki za podelitev priznanj so že bili sprejeti na KVIAZ-u 11.5.2011, vendar župan ni želel, da se občinska priznanja podelijo, ker izbor ni bil po njegovi volji. Zato si je polastil nezakonito odločanje o podelitvi občinskih priznanj, saj o izboru podelitve občinskih priznanj po statutu odloča občinski svet in ne župan.

2. Popolnitev članov v svete in upravne in nadzorne odbore s predstavniki občine

Župan je v Bistriških odmevih konstantno ponavljal, da vodja svetniške skupine SDS g. Grbec ni obrazložil nujnosti točk. Dejstvo je, da nadzorni odbor Občine po skoraj letu dni še ni imel seje ter ni popoln in ni še obravnaval zaključnega računa ter proračuna Občine Ilirska Bistrica. Očitno se župan boji nadzora nadzornega odbora nad svojim delovanjem.

Predstavnikov v Vrctu, ki je bil ustanovljen leta 2010, še nimamo. Župan ima očitno mačehovski odnos do občinske lastnine.

Svetniška skupina SDS je že v preteklosti in bo tudi v bodoče zagovarjala zakonitost v Občinskem svetu.

Glede na objavljeni razpis ureditve seje sobe v prvem nadstropju občinske stavbe, za katerega je predvideno 100.000 €, sejna soba ne bo dobila uporabnega dovoljenja oziroma ga bo dobila, če bomo vložili še najmanj dodatnih 200.000 € za postavitve dvigala. Namreč v skladu z zakonom je sejna soba javni prostor, ki mora biti dostopen vsem ljudem. Alternativni predlog svetniške skupine SDS je, da bi se sejna soba zgradila na sedanji lokaciji poročne dvorane in matičnega urada v pritličju in bi istočasno služila kot večnamenski prostor drugim interesnim združenjem (seminarjem, posvetom, ...). Sredstva, ki bi jih s tem predlogom prihranili, bi lahko koristneje uporabili.

V odstavku, kjer se župan sprašuje, kaj pomeni sprejetje predlaganih točk poudarjamo, da je župan le izvršilna veja oblasti in izvršuje sklepe občinskega sveta ter nima pristojnosti odločanja, ki se nanašajo na proračun občine Ilirska Bistrica.

Odločanje enega predstavnika temelji na diktaturi prejšnjega sistema in ne na demokraciji, v kateri naj bi v samostojni Sloveniji in posledično v naši občini živeli. Delovanje z ustrahovanjem in blatenjem predstavnikov krajevnih skupnosti, društev, direktorjev javnih zavodov ter občinskih svetnikov, je za našo družbo strašljivo.

DUO
TELEVIZIJA + TELEFON
16,00 € na mesec

TRIO
TELEVIZIJA
+ INTERNET + TELEFON
od 25,00 € na mesec

**PRVIH PET NAROČNIKOV
V MESECU AVGUSTU
DOBI BREZPLAČNO DARILO**

**ROUTER ali
brežžični TEL. APARAT
Panasonic**

TELES
Ilirska Bistrica d.o.o.
Vilharjeva 35

Več informacij na
www.teles.si ali
71 10 100

Priprava državnega prostorskega načrta za avtocesto A1 Ljubljana – Koper

Namen priprave državnega prostorskega načrta

Priprava državnega prostorskega načrta (v nadaljevanju: DPN) za avtocesto med mejnim prehodom Jelšane in avtocesto A1 Ljubljana – Koper predstavlja eno od izhodišč za doseganje ciljev Strategije prostorskega razvoja Slovenije. Glavni cilj načrtovane avtoceste je zagotoviti ustrežno medsebojno povezanost središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena na širšem območju jugovzhodne Slovenije ter njihovo povezanost z mednarodnimi povezavami ustreznega pomena. Načrtovana avtocesta bo podpirala razvoj policentričnega omrežja mest in drugih naselij v Sloveniji, skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko – razvojnimi značilnostmi, medsebojno dopolnjevanje vlog podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost z evropskimi prometnimi sistemi in urbanim omrežjem. Načrtovana avtocesta je opredeljena tudi kot del omrežja daljinskih cestnih povezav mednarodnega pomena v okviru Jadransko-Jonske pobude.

Obstoječe avtocestno omrežje širšega območja obdelave predstavljata zgrajeni avtocesti A1 Ljubljana – Koper in A3 Divača – MMP Ferntiči. Glavna cesta G6, ki se v Postojni odcepi proti Jelšanam in poteka čez Ilirsko Bistrico, poleg regionalnega prometa prevzema tudi večino daljinskega prometa iz osrednje Slovenije proti Reki. Zaradi elementov obstoječe ceste so na njej omejitve za tovorni promet, ki zato poteka po glavni cesti G7 čez Kozino. Cesta G7 trenutno prevzema tudi večino daljinskega cestnega prometa v okviru Jadransko-Jonskega koridorja.

Načrtovana avtocesta bo omogočala preusmeritev daljinskega cestnega prometa na obravnavanem območju na sodobno, varno in zmogljivo prometnico. Bistveno se bodo izboljšale prometne razmere na obstoječem omrežju državnih cest na obravnavanem območju, razbremenjene bodo obstoječe prometnice, izboljšana bo prometna varnost in kvaliteta bivanja v naseljih, skozi katere poteka daljinski promet. Nova cestna povezava bo prevzela tudi vlogo obvoznic Pivke, Ilirske Bistrice in drugih naselij na tem območju.

Izbor posameznih koridorjev in tras avtoceste bo omogočal uravnotežene in enakomerno obremenjene prometne podsisteme, prednost pa bodo imele gospodarsko, družbeno, okoljsko in prostorsko najsmotnejše in najučinkovitejše oblike prometa ter poteki koridorjev in tras.

Vloga načrtovane avtoceste je predvsem:

- zagotovitev medsebojne povezanosti središč mednarodnega, državnega in regionalnega pomena na širšem območju jugovzhodne Slovenije ter njihove povezanosti z mednarodnimi središči in povezavami ustreznega pomena;

- zagotovitev daljinske cestne povezave v Jadransko-Jonskem koridorju in povezanosti tujih središč mednarodnega pomena čez ozemlje Slovenije;

- navezava prometnih vozlišč mednarodnega in nacionalnega pomena na daljinsko cestno povezavo v okviru Jadransko-Jonskega koridorja;

- navezava pomembnejših lokalnih središč obravnavanega območja na daljinske cestne povezave;

- razbremenitev obih sedanjih glavnih cest (G6, Postojna-Jelšane, in G7, Kozina-Starod), ki ne omogoča-

ta ustreznih vozniških razmer za daljinski promet;

- izboljšanje kakovosti in časa potovanja ter prometne varnosti.

Predhodno izdelane študije so obravnavale več možnih koridorjev poteka trase avtoceste. Kot primerne točke navezovanja na A1 se kažejo Postojna, Razdrto ali Divača. Končna točka načrtovane avtoceste je znana in sicer na območju mednarodnega mejnega prehoda Jelšane, ki je določen z državnim lokacijskim Načrtom. Od tu se načrtovan avtocesta navezuje na hrvaško avtocesto A7 Rupa-Rijeka-Žuta lokva. Lokacija mejnega prehoda Jelšane je skupaj z osnim in nivoletnim potekom trase usklajena z Republiko Hrvaško.

Glede na navedeno so, v dopolnjeni pobudi, v severnem delu obravnavane cestne povezave v treh koridorjih (Postojna – Pivka; Razdrto – Pivka; Divača – Pivka), v južnem delu pa v enem koridorju (Pivka – Jelšane).

Preučevani koridorji potekajo po območjih občin Postojna, Pivka, Divača in Ilirska Bistrica. Dolžina variant cestne povezave je odvisna od posamezne variante in znaša od 34 km do 39 km.

Opis variant

Na območju se prepletajo apnenčaste in flišne kamenine, v dolinah pa je prisoten aluvij. V tej projektni fazi so upoštevane grobe ocene geoloških razmer na območju ključnih objektov (viaduktov in predorov) na obravnavanih variantnih potekih avtocestnih koridorjev. Ocene izhajajo iz osnovnih geoloških kart, podrobnejše opredelitve geoloških razmer bodo obravnavane v nadaljevanju projekta. Nova prometnica je predvidena kot avtocesta s štiripasovnim smerno ločenim voziščem s srednjim ločilnim pasom in obojestranskima odstavnicama pasovoma. Glede na prometno funkcijo cesta spada v skupino daljinskih cest (DC).

Avtocesta bo imela tipični prečni profil s štirimi voznimi pasovi širine po 3,75 m, dvema robnima pasovoma širine po 0,50 m, dvema odstavnicama pasovoma širine po 2,50 m in srednjim ločilnim pasom širine 4,00 m. Bankini sta 1,5 m. V nadaljevanju je opisan 9 variant. Opisane so variante, in sicer 7 variant z izhodišči med Postojno in Divačo na avtocesti A1 Šentilj-Srmin (severni del), ter 2 varianti od Mereč naprej, kjer se vse

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
DIREKTORAT ZA PROSTOR

Na podlagi sedmega odstavka 19. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10 in 106/10 – popr.) Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor s tem

JAVNIM NAZNAVILOM
obvešča javnost o objavi
pobude za pripravo državnega prostorskega načrta
za avtocesto na odseku Postojna / Divača - Jelšane

I. Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, kot koordinator priprave državnih prostorskih načrtov (v nadaljnjem besedilu: koordinator), objavlja dopolnjeno pobudo za pripravo državnega prostorskega načrta za avtocesto na odseku Postojna / Divača - Jelšane (v nadaljnjem besedilu: dopolnjena pobuda), ki jo je dne 14. 4. 2011 in 31. 5. 2011 podalo Ministrstvo za promet, Direktorat za ceste (v nadaljnjem besedilu: pobudnik). Pobudo je pod številko 7080 marca 2011 izdelal LUZ d.o.o.

II. Pobuda bo od 27. junija 2011 do 29. julija 2011 objavljena v digitalni obliki na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor:
http://www.mop.gov.si/si/elektrona_podrocja/evropski_nariscirzavni_prostorski_naclrtljive_mozgnye_in_se_znizitev/

III. Javnost ima možnost v roku 30 dni od objave pobude na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor usniti doli predloge, priporočila, usmeritve, mnenja in pobude. To lahko javnost do 29. julija 2011 pošlje na naslov Ministrstva za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, Ljubljana, oziroma na elektronski naslov mop@gov.si, pri čemer naj v rubriki »razdava« navede ključne besede »Pobuda za DPN AC Postojna / Divača - Jelšane«.

Koordinator in pobudnik bosta skupaj z Investitorjem, DARS d.o.o. in izdelovalcem, LUZ d.o.o., analizirala prispelo predlogo, priporočila, usmeritve, mnenja in pobude javnosti. Na podlagi analize bo koordinator pripravil osnutek sčepa o pripravi državnega prostorskega načrta, in ga poslal v obravnavo prostorski konferenci.

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov član pristankov za objavo teh podatkov v analizi. Osebe, ki ne želijo, da so v analizi objavljeno njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Št. 350-08-63/2005-MM
Ljubljana, dne 22. junija 2011.

dr. Miha PAVLIHA
GENERALNI DIREKTOR
DIREKTORATA ZA PROSTOR

trase srečajo in skupaj nadaljujejo do Jelšan (južni del). Dolžine variant na severnem delu so povprečno 23 km, na južnem pa povprečno 14 km.

Varianta POSTOJNA-1 je dolga 20.960 m in ima prevojno točko na višini 477 m (predor Šilentabor). Smer variante je Postojna (vzhod) - Selce - Šilentabor - Mereče. Varianta ima izhodišče v novem razcepu "Postojna" na avtocesti A1 Šentilj-Srmin, ki je predviden vzhodno od obstoječega avtocestnega priključka Postojna pri Stari vasi. Razcep je predviden v obliki trobente. Prečkanje avtoceste je predvideno z nadvozom "Razcep Postojna-vzhod" dolžine 100m. Za zagotovitev ustreznih razdalj med obstoječim priključkom in predvidenim razcepom na avtocesti A1 se južna pentlja polovične deteljice priključka prestavi na zahodno stran državne ceste Postojna-Pivka. Sam razcep in prvih nekaj sto metrov trase je umeščeno približno v sredino med vodovodno črpalko in čistilno napravo, naslednji kilometer pa približno 500m vzhodno od športnega letališča Postojna.

Varianta nadaljnjih pet kilometrov poteka v neposredni bližini železniške proge Ljubljana-Trst/Koper/Reka (pri Matenji vasi se z njo križa v pokritem vkopu "Matenja vas" dolžine 100m) in vzhodno od naselja Rakitnik, Matenja vas in Prestranka in njihovih območij predvidenih za gradnjo. Pri Prestranku prečka reko Pivko (most dolžine 100m) in nato poteka vzhodno od državne ceste Postojna-Pivka do naselja Selce. Pri Selcah se ta varianta usmeri v široko dolino reke Pivke ter poteka vzhodno od mesta Pivka in zahodno od Trnja in Klenika. Pri naselju Petelinje je predviden priključek Selce v obliki trobente z navezovalno cesto dolžine približno 1000m. Nato dvakrat prečka reko Pivko (mostova v dolžini 50m oziroma 100m) in med naselje-ma Parje in Drskovče preide v predor

"Šilentabor" (2900m).

Za predorom poteka varianta po ozki dolini potoka Jermenščica, kjer je predvidenih več viaduktov (viadukti "Jermenščica-1", "Jermenščica-2" in "Jermenščica-3" v dolžinah 200m in dvakrat 150m). Nato s predorom "Kilovče" (dolžina 650m) prečka greben Kačehe v bližini naselja Kilovče ter se nato usmeri po hribovitem območju (prečno na več zaporednih grebenov, ki jih prečka z viadukti "Kilovče-1", "Kilovče-2" in "Kilovče-3" v dolžinah 150m, 400m in 300m) proti Ilirski Bistrici približno 300 do 500m vzhodno od doline reke Reke. Varianta se zaključi na področju skupnega poteka pri Merečah, kjer je, kot rečeno, celotno območje obravnavanih avtocestnih koridorjev razdeljeno na severni in južni del.

Varianta POSTOJNA-2 je dolga 24.320 m in ima prevojno točko na višini 583 m (predor Osojnica). Smer variante je Postojna (vzhod) - Selce - Ravne - Ribnica - Mereče.

Trasni in nivoletni potek variante je od odcepa z avtoceste Šentilj-Srmin pri Postojni enak varianti POSTOJNA-1, v km 4,400 pri Prestranku pa se varianta POSTOJNA-2 usmeri v hribovje zahodno od Pivke. Varianta se pri naselju Selce zaradi izvedbe priključka "Selce" nekoliko odmakne od državne ceste Postojna-Pivka proti vzhodu. Takoj za priključkom pa se usmeri proti zahodu in z dolgim in nizkim viaduktom "Selce" (dolžina 800m) prečka omenjeni državno cesto in železniško progo. Varianta nato poteka zahodno od naselja Selce in Gradec in preide v predor "Osojnica" (dolžina 2300m), ki se zaključi izpod železniške proge Ljubljana/Pivka-Trst/Koper. Situativni potek v predoru upošteva območje vodovarstvenega območja 1. reda Osojnica.

Za predorom je potrebno zaradi velike višinske razlike med dolino reke Pivke in Košanske doline traso razviti po pobočju Osojnice severo-

zahodno od Kala.

Severno od Kala je predviden viadukt "Zgon" v dolžini 300m. Na odseku od predora "Osojnica" do priključka "Košana", ki je predviden pri Neverkah, je upoštevana projektna hitrost 100km/h. Zaradi skromnejših elementov, ki so dovoljeni za to projektno hitrost je potek na tem odseku prilagojen tako, da varianta s svojim potekom ne posega v industrijsko območje severno od Neverk. Trasa nato poteka vzhodno od Nove Sušice in čez Knežijo, kjer je predviden potek v globokem vkopu, in nato z viaduktom "Sušica" (dolžina 300m) preide na območje Sušičkih brd. Nato z viaduktom "Mrzlek" (dolžina 700m) preide na severno pobočje potoka Skrnik in se nadaljuje proti jugovzhodu in prečka potok Jermenščica z viaduktom "Narinski žleb" v dolžini 400m. Južno od "Kilovč" in severno od Dolenje Bitnje je 350m poteka v predoru "Kilovče". Varianta se zaključi na področju skupnega poteka pri Merečah, kjer je, kot rečeno, celotno območje obravnavanih avtocestnih koridorjev razdeljeno na severni in južni del.

Varianta POSTOJNA-3 je dolga 24.590 m in ima prevojno točko na višini 618 m (predor Kravjek). Smer variante je Postojna (vzhod) - Selce - Boršt - Ravne - Ribnica - Mereče.

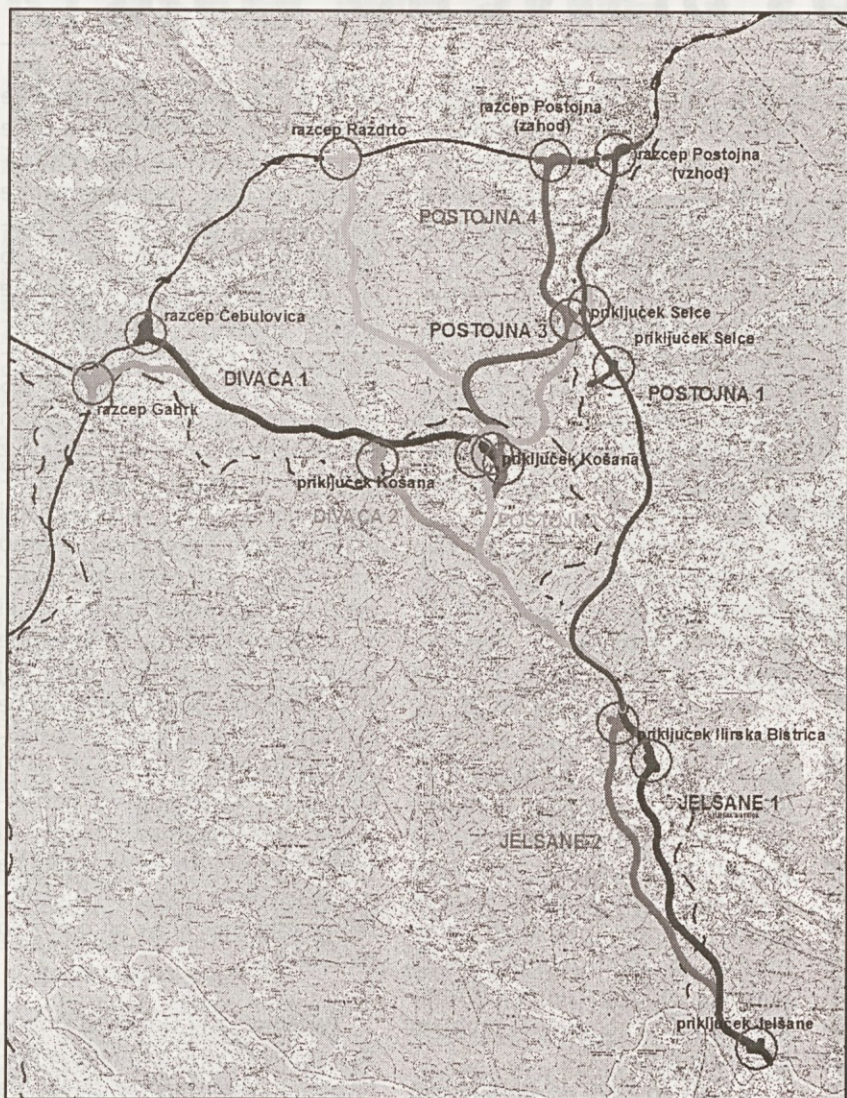
POSTOJNA-3 je varianta s skrajnim zahodnim potekom na območju Pivke, ki se v predoru usmeri izpod hriba Kravjek, tako se v primerjavi z varianto POSTOJNA-2 s predorom pod hribom Osojnica oddalji od Pivke še za nadaljnjih 2,5 km. Trasni in nivoletni potek variante je namreč od odcepa z avtoceste Šentilj-Srmin pri Postojni enak varianti POSTOJNA-1 oziroma POSTOJNA-2. V km 5,600 neposredno za priključkom "Selce" se loči od variante POSTOJNA-2 ter se usmeri v hribovje zahodno od Pivke. Z 850m dolgim in nizkim viaduktom "Selce" prečka državno cesto Postojna-Pivka in železniško progo Ljubljana-Trst/Koper/Reka. Varianta nato poteka vzhodno od naselja Selce (viadukt "Podvršek" dolžine 500m) in preide v predor "Kravjek" (dolžina 2000m).

Po predoru se varianta usmeri proti jugu tako, da je upoštevano območje kulturne dediščine Gradišče Boršt. V nadaljevanju (po km 11,000) poteka proti dnu Košanske doline je trasni in nivoletni potek variante POSTOJNA-3 enak poteku variante RAZDRTO-1, to je varianta, ki se iz smeri Razdrtega preko višje ležečega kraškega ravnika med Vremščico in Razdrtim usmeri po strmih pobočjih Košanske doline zahodno od naselja Kal proti jugu v smeri Nove Sušice in Ribnice. Na skupnem poteku omenjenih variant preko strmih pobočij severnega dela Košanske doline v pokritem vkopu iznad železniške proge Ljubljana-Trst/Koper prečkajo omenjeno prometnico. Nadaljnji potek do Mereč je enak kot pri varianti POSTOJNA-2.

Varianta POSTOJNA-4 je dolga 23.890 m in ima prevojno točko na višini 583 m (enako kot varianta POSTOJNA-2, na katero se naveže). Smer

avtocesto med mejnim prehodom Jelšane in

Slika 2: Prikaz poteka variant avtoceste na odseku Postojna / Divjača - Jelšane

variante je Postojna (zahod) - Selce - Ravne - Ribnica - Mereče.

Varianta ima izhodišče v novem razcepu "Postojna" na avtocesti A1 Šentilj-Srmin, ki je predviden poldrugi kilometer zahodno od obstoječega avtocestnega priključka, kjer se obstoječa avtocesta iz dna doline reke Pivke vzpenja v smeri proti počivališču Studenec. To je torej približno 2 km zahodno od odcepa variant POSTOJNA-1, 2 in 3. Razcep je načrtovan v obliki trobente. V sklopu razcepa je predviden nadvoz "Razcep Postojna-zahod" nad avtocesto, novogradnja mostu čez Pivko ter razširitev obstoječega avtocestnega mostu čez reko Pivko. Varianta naslednjih 5 kilometrov poteka zahodno od Grobišča, vzhodno od Prestranskega gradu, zahodno od Prestranka in naselja Koče. Nato se usmeri nekoliko proti vzhodu in poteka med naseljem Koče in Slavina. Vzhodno od naselja Slavina je priključek "Selce", ki je v obliki trobente s približno 400m dolgo navezovalno cesto, ki v podvozu prečka železniško progo Ljubljana-Pivka ter se priključi na državno cesto Postojna-Pivka severozahodno od griča Plavuše. Takoj za priključkom se varianta usmeri proti jugu ter preide na viadukt "Selce" v dolžini 400m, s katerim prečka območje kmetijskih zemljišč Pomoklice jugovzhodno od Slavin. V km 6,500 zahodno od Selc se naveže na varianto POSTOJNA-2, ki ji nato do Mereče sledi tako trasno kot tudi niveletno.

Varianta RAZDRTO-1 je dolga 23.550 m in ima prevojno točko na višini 653 m (km 5,400). Smer variante je Razdrto - Boršt - Ravne - Ribnica - Mereče.

Varianta ima izhodišče v novem razcepu "Razdrto" na avtocesti A1 Šentilj-Srmin, ki je predviden 0,8 km vzhodno od obstoječega avtocestnega priključka Razdrto pri na-

selju Gabrje in približno 2,5 km bolj vzhodno od obstoječega razcepa avtoceste s hitro cesto proti Vipavski dolini. Razcep je predviden v obliki trobente (nadvoz "Razcep Razdrto" dolžine 100m), vendar je možen tudi triangel.

Varianta prečka Nanoščico in nato po zahodnem pobočju doline Biščevci pleza proti kraškemu ravniku Slavinski Ravniki. Na odseku od km 1,900 do km 2,300 varianta poteka v visokem nasipu (do približno 20m), ki bo deloma zasipal dolino Biščevci in s čimer se sicer nekoliko uravnava masna bilanca. Nato 4 kilometre poteka po južnem robu območja Natura2000 Slavinski Ravniki ter severno od Vrščev in Markižev gore. Na območju Boršta se izogne območju kulturne dediščine Gradišče Boršt in se začne spuščati proti Košanski dolini, pri čemer s pokritim vkopom prečka nižje ležečo železniško progo Ljubljana/Pivka-Trst/Koper, v spodnjem delu poteka pa še obstoječo cesto Pivka-Divača. Po prehodu v dolino poteka približno 350m zahodno od naselja Kal, kjer je priključek "Košana" (v obliki polovične deteljice), in vzhodno od naselja Nova Sušica, kjer je na predlog občine Pivka potek deloma prilagojen območjem, ki so s planskimi akti predvideni za golf igrišče Ravne ter se v km 14,600 ujame z varianto POSTOJNA-2, ki ji nato do Mereče sledi tako trasno kot tudi niveletno.

Varianta DIVAČA-1 je dolga 24.230 m in ima prevojno točko na višini 655 m (med predoroma "Žebje" in "Črna reber"), pri čemer je višina izhodiščne točke 560m. Smer variante je Čebulovica - Vremščica - Čepno - Ravne - Ribnica - Mereče. Varianta ima izhodišče v novem razcepu "Čebulovica" na avtocesti A1 Šentilj-Srmin, ki je predviden 2,3 km severovzhodno od obstoječega avtocestnega

razcepa Gabrk. Razcep je predviden v obliki trobente. Prečkanje avtoceste je predvideno z nadvozom "Razcep Divjača" dolžine 100m.

Varianta prvih osem kilometrov poteka po južnih pobočjih Vremščice. V šestem kilometru sta načrtovana viadukt "Suhi potok" v dolžini 300m in predor "Žebje" v dolžini 450m. V sedmem kilometru severno od Gornjih Ležec sta načrtovana viadukt "Drajni potok" v dolžini 450m in predor "Črna reber" v dolžini 850m. Iz geoloških preveritev objektov na osnovi Osnovne geološke karte 100.000 sledi, da v začetnem delu tega predora (km 6.5+00) poteka večji geološki prelom, kjer se lahko pojavlja porušeni fliš in pretret ter zakrasel apnec. Omeniti pa tudi velja, da je razmeroma neugoden potek s predorom posledica izogibanja vodovarstvenemu območju Črna reber.

V nadaljevanju se varianta prevesi v Košansko dolino ter poteka severno od Čepnega, kjer je predviden viadukt "Žleb" v dolžini 450m, ter severno od Košanskega hriba in Neverk. Med Neverkami in Kalom v km 13,500 je predviden priključek "Košana", v okviru katerega je potrebno devirirati približno 450m državne ceste Pivka-Divača. Varianta se nato vzhodno od Nove Sušice v km 14,600 priključi na varianto RAZDRTO-1 oziroma na varianto POSTOJNA-2, ki ji nato do Mereče sledi tako trasno kot tudi niveletno.

Varianta DIVAČA-2 je dolga 23.210 m in ima prevojno točko na višini 660m (med predoroma "Žebje" in "Črna reber"), pri čemer je višina izhodiščne točke 460 m. Smer variante je Gabrk - Vremščica - Čepno - Ribnica - Mereče.

Varianta ima izhodišče v obstoječem razcepu "Gabrk" na avtocesti A1 Šentilj-Srmin, ki se preuredi v asimetrično polovično deteljico, pri čemer bi nova avtocesta predstavljala neposredno nadaljevanje smeri avtoceste A3 Gabrk-Fernetiči. Projektna hitrost za to prometno smer je 100km/h. Pri tem je potrebno preuredi obstoječi nadvoz na obstoječi avtocesti A1. Trasa poteka med železniško progo Ljubljana-Trst/Koper in vrtačo pod Čebulovico (izjemna krajina) in se nato na pobočjih Vremščice ujame z varianto DIVAČA-1 v km 4,500.

Nadaljnji trije kilometri poteka so skupni (viadukt "Suhi potok", predor "Žebje" in viadukt "Drajni potok"), za tem pa se zopet ločita najprej niveletno (predor "Črna reber" v dolžini 900m) zatem pa tudi trasno (viadukt "Žleb" v dolžini 450m). V kilometru 10,000 severno od Čepnega se varianta DIVAČA-2 začne strmo spuščati ter se usmeri proti jugu z viaduktom Čepno v dolžini 600m. Vzhodno od Čepnega je predviden priključek "Košana" v obliki trobente z navezovalno cesto dolžine približno 700m. Varianta nato prečka železniško progo, ki je na tem delu v predoru "Križiški". Na tem delu sta predvidena dva krajša predora, in sicer predor "Križiški" v dolžini 320m in predor "Gradišče" v dolžini 350m. Trasa se nadaljuje pre-

ko Brda, Velikih vrhov in Sušiskih brd (severno od razvodnice) ter se v km 16,200 na območju Sušiskih brd naveže na varianto POSTOJNA-2, ki ji nato do Mereče sledi tako trasno kot tudi niveletno.

Varianta JELŠANE-1 je dolga 14.000 m in ima prevojno točko na višini 520 m (km 11,300). Smer variante je Mereče - ravninsko območje vzhodno od Zarečice - Dolenje - MP Jelšane.

Varianta se začne na področju skupnega poteka pri Merečah, kjer je, kot rečeno, celotno območje obravnavanih avtocestnih koridorjev razdeljeno na severni in južni del. Na odseku od Mereč do Topolc poteka varianta v neposredni bližini železniške proge Ljubljana/Pivka - Reka. Pri Topolcu je v bližini državne ceste Ribnica-Ilirska Bistrica predviden priključek "Ilirska Bistrica" v obliki trobente. V okviru priključka je predvidena izgradnja krožnega križišča v katerega bi se združili krak ceste avtocestnega priključka, oba obstoječa kraka glavne ceste G1-6 in tudi predvidena obvoznica Ilirske Bistrice, za katero je sicer že sprejet prostorski (lokacijski) načrt.

Po prečkanju reke Reke (viadukt "Reka" dolžine 250m) se usmeri preko povsem ravninskega območja kotline Ilirske Bistrice ob obronkih bližnjih gričevij, ki zaključujejo omenjeno kotlino. Varianta poteka zahodno od Rečice, vzhodno od Dobrega Polja, Zarečice in Velike Bukovice ter nato zahodno od Male Bukovice. Na območju vzhodno od Velike Bukovice se izogne hrastovemu gaju, zaradi česar je potrebno regulirati meander potoka Molje v dolžini približno 100m. Sledi prehod v hribovje, ki omejuje kotlino Ilirske Bistrice na južnem robu. Trasa se dvigne in poteka visoko nad desnim bregom Dolenjskega potoka ter se nato prevesi v dolino pri Jelšanah. Na tem območju sta predvidena viadukt "Bukovica" (dolžina 150m) v km 9,100, s katerim avtocesta prečka železniško progo Ljubljana/Pivka-Reka in Dolenjski potok, ter viadukt "Dolenje" v dolžini 300m.

Zahodno od Dolenj pri Jelšanah

se trasa umika visoko v pobočje naravnih vrednot Dolenjske ponikve ter se nato usmeri proti mejnemu prehodu Jelšane. Južno od Jelšan pred mejnim prehodom je predviden še priključek "Jelšane" v obliki trobente. Zaključek variante je zasnovan ob upoštevanju smeri hrvaške avtoceste A7, in sicer tako, da bo po odpravi mejnih kontrol na meji z Republiko Hrvaško možna vožnja preko meje z nezmanjšano hitrostjo.

Varianta JELŠANE-2 je dolga 14.170 m in ima prevojno točko na višini 527 m (km 11,300). Na hribovitem območju zahodno od Ilirske Bistrice ima ta varianta približno 60m izgubljenih višin. Smer variante je Mereče - hribovito območje zahodno od Zarečice - Dolenje - MP Jelšane.

Tudi varianta JELŠANE-2 se začne na področju skupnega poteka pri Merečah, kjer je, kot rečeno, celotno območje obravnavanih avtocestnih koridorjev razdeljeno na severni in južni del. Za razliko od variante JELŠANE-1 se varianta JELŠANE-2 usmeri nekoliko bolj proti zahodu in obide naselje Topolc po njegovi zahodni strani. Že takoj na začetku v km 0,500 je zahodno od Topolc predviden priključek "Ilirska Bistrica". Priključek je zasnovan v obliki trobente in se na državno cesto naveže pri Mežnarji v bližini obstoječega križišča za Podstenje. V km 1,500 varianta prečka dolino reke Reke z viaduktom "Reka" dolžine 300m. Varianta nadaljnjih pet kilometrov poteka po razgibanem hribovitem terenu zahodno od naselja Zarečje, Dobro Polje, Zarečica in Velika Bukovica. Tu so predvideni visoki nasipi in globoki vkopi, tako da je pričakovati relativno velik obseg zemeljskih del. Sledi približno poldrugi kilometer trase v visokem nasipu po ravninskem terenu zahodno od Male Bukovice. Potem pa se trasa začne vzpenjati zahodno od Debelega hriba, prečka železnico in državno cestovno viaduktom "Bukovica" dolžine 150m v km 9,200 ter se preko Dolgega rta in Velikega vrha v km 11,500 naveže na varianto JELŠANE-1 pri Dolenjah. Nadaljnji potek do mejnega prehoda je enak kot pri varianti JELŠANE-1.

Okrogla miza

Skupina Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice je v ponedeljek, 18. julija, organizirala okroglo mizo na temo umestitve avtocestnega odseka Jelšane - Postojna/Divjača, na kateri so svoja stališča glede predlaganih tras predstavili predstavniki Občine Ilirska Bistrica, skupine Nove ideje, avtoprevoznikov ter civilne iniciative Kras in civilne iniciative Brkini. Napovedani predstavniki ministrstva za promet in okoljskega ministrstva so udeležbo odpovedali.

Člani skupine Nove ideje menijo, da bi avtocesta za Ilirsko Bistrico pomenila predvsem nove razvojne priložnosti, izboljšanje prometnih razmer, večjo prometno varnost in boljšo kakovost bivanja v naseljih, saj bi prevzela tudi vlogo obvoznice. Dodaten razlog za avtocesto je tudi podatek, da je v občini delovno aktivnih 6495 prebivalcev, od tega pa se jih na delo v druge občine vozi več kot polovica, največ prav v smeri Postojne in Ljubljane tako, da v skupini podpirajo traso Postojna 1, ki se jim zdi najboljša od ponujenih, najbolj sporna iz okoljevarstvenega vidika pa se jim zdi trasa proti Divjači, saj bi bil vpliv na Škocjanske jame in vrtačo v Čebulovici prevelik. Okrogle mize sta se udeležila tudi predstavnik občine Matulji ter postojnski podžupan in poslanec Zvonko Černač, ki je prepričan, da bodo občine našle skupen jezik in določile najprimernejšo varianto.

Zaključek iz razprav je bil, da bi tako najprimernejša trasa avtoceste do Jelšan za občane Ilirske Bistrice bila tista, ki bi vodila do Postojne. Tako so na okrogli mizi menili tudi predstavniki bistriške občine, gospodarstva in družbe. Pritegnili so jim tudi predstavniki civilnih iniciativ divjaške občine.

Bistriški svetniki so obravnavali državni prostorski načrt za avtocesto na 6. seji OS občine, o zaključkih pa več prihodnjč.

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Odkupna cena pšenice letos bistveno višja

napisala Jerica Potočnik, za objavo pripravil Tonjo Janežič .....

KGZ Slovenije meni, da lahko uspešen žitni dogovor oziroma dogovor vseh členov znotraj verige na področju pridelave in odkupa pšenice postavimo kot zgled.

V začetku julija so se v Murski Soboti z ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanom Židanom sestali predstavniki kmetov in odkupovalci pšenice na temo dogovora o pridelavi in odkupu pšenice, sklenjenega konec lanskega leta. Pri oblikovanju dogovora je vseskozi sodelovala tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije. V dogovoru so bili določeni način dogovarjanja, odkupna cena, parametri kakovosti in način sodelovanja.

Letošnja odkupna cena pšenice bo za okoli 70 odstotkov višja od

lanske. Ob tem KGZS poudarja, da so bile prejšnja leta odkupne cene pšenice izredno nizke in niso pokrile stroškov pridelave. Kmetje bodo letos za najvišjo kakovost (A) prejeli 225 evrov za tona, za kakovost B1 207,5 evra in za kakovost B2 195 evrov.

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan je povedal, »da dogovor, ki so ga v petek sklenili kmetje ter mlinarji in peki, kaže, da dogovori, ki se v Sloveniji sklenejo, lahko tudi držijo«.

Kot je povedal direktor KGZS-Zavoda Murska Sobota Franc Režonja, so strokovne službe opravile pozitivno vlogo, saj so kmalu po kmetijsko-živliskem sejmu pripravile vsa navodila za pridelavo pšenice. Strokovne službe so prav tako

sodelovale v vseh aktivnostih pri dogovoru o pridelavi in odkupni ceni pšenice.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije meni, da lahko uspešen žitni dogovor oziroma dogovor vseh členov

znotraj verige na področju pridelave in odkupa pšenice postavimo kot zgled. Želi si, da bi na podoben način potekali dogovori tudi na drugih področjih znotraj verige od kmeta do kupca.

Predlog spremembe Zakona o KGZS ni primeren za nadaljnjo obravnavo

V začetku julija se je na zadnji redni seji pred parlamentarnimi počitnicami sestel Državni svet RS, ki je med drugim obravnaval tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Državni svetniki so odločili, da predlog spremembe ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Predlog novele zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, ki je predvidel prostovoljno članstvo, je predlagala zunajparlamentarna stranka NSi. Spremembo zakona so sredi junija obravnavali tudi poslanci Državnega zbora RS, ki so z 29 glasovi za in 43 proti prav tako izglasovali, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

KGZS ponovno zahteva rešitev problematike kmetovanja na VVO

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) že več let opozarja na problematiko kmetovanja na vodovarstvenih območjih (VVO) in ugotavlja, da se leta v okviru pristojnih ministrstev in Vlade RS še

vedno ni ustrezno rešila. KGZS zahteva, da se za kmetijska gospodarstva, ki želijo še naprej intenzivno kmetovati, zagotovi nadomestna zemljišča, za izpad dohodka pa denarna nadomestila.

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Ciril Smrkolj je na seji parlamentarnega Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v začetku julija opozoril na še vedno nerešeno problematiko kmetovanja na vodovarstvenih območjih.

KGZS ugotavlja, da se 35. člen Zakona o vodah ne izvaja, saj oškodovani kmetje ne dobijo niti nadomestnih zemljišč niti denarnih nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti. KGZS zahteva, da se zagotovi sredstva za izplačilo denarnih nadomestil za leto 2009. V ta namen je pripravila tudi predlog zakona o interventnih ukrepih na VVO, ki pa se na ni upošteval. KGZS nadalje zahteva, da se pripravi uredba o denarnih nadomestilih za izpad dohodka zaradi izvajanja vodovarstvenega režima, ki bo dolgoročno reševala problem kmetovanja na VVO I.

V letih od 2006 do 2008 je bilo sprejetih 7 vladnih uredb, ki so na kmetijskih površinah na najožjih vodovarstvenih območjih (VVO I) uvedle prepoved uporabe gnojek v gnojnice, uporabe FFS in mineralnih gnojil z dušikom. Posledič-

no na teh območjih ni bilo mogoče intenzivno kmetovati in zato se je dohodek iz kmetijske dejavnosti bistveno zmanjšal. Tudi spremembe štirih uredb iz aprila 2011 ne rešujejo problematike dolgoročno. Ob tem KGZS opozarja, da tri veljavne uredbe še vedno niso bile spremenjene in zato ne veljajo enotna pravila za vso Slovenijo. KGZS se zavzema za pripravo trajnejših rešitev uporabe FFS in gnojenja z mineralnimi gnojili v okviru sprememb uredb o VVO, saj se sezami prepovedanih aktivnih snovi letno spreminjajo. Tudi prehodno obdobje za uvedbo zahtev za gnojenje, ki ga uvajajo dosedanje spremembe uredb, ne rešuje problematike, saj je ob neznanih pogojih nemogoče načrtovati kmetovanja za naslednje obdobje. KGZS tudi meni, da bi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano moralo zagotoviti sredstva za preusmeritev kmetij na vodovarstvenih območjih v ekološko kmetovanje, ki ne bo ogrožalo pitne vode.

Parlamentarni Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je večkrat po opravljeni razpravi sklenil, da problematika kmetovanja na VVO še vedno ni ustrezno rešena. Zato je Vladi RS predlagal, da naj problematiko ponovno prouči in čim prej pripravi ustrezne ter enotne rešitve, ki bodo veljale za vso Slovenijo.

Na novinarski konferenci so rezultate dogovora o odkupni ceni pšenice predstavili direktor KGZS-Zavoda Murska Sobota Franc Režonja, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan, direktor Mlinopeka Karel Pojbič in podpredsednik Sindikata kmetov Slovenije Franc Kūčan.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Vse do Solnograda

Franc Gombač .....

Zgodnje pomladno jutro je obetalo lep dan. Izkoristiti ga je treba, so sklenili bistrski upokojenci, zasedli mesta na avtobusu in se s postaje odpeljali novim spoznanjem in ogledom naproti.

V letnem programu zagotovijo, med drugim, tudi obisk kraja v sosesčini, vrednega ogleda. Letos smo si izbrali Avstrijo, natančneje: Salzburško.

Skozi Karavanski predor smo zapustili Slovenijo in se predali užitek ogleda in spoznavanja krajev, pokrajine, običajev, preteklosti in sedanosti dežele, s katero smo bili stoletja tako ali drugače povezani. Vodnica Gabrijela nam je natrosila toliko podrobnih zanimivosti, da smo skorajda pozabili na obvezni postanek.

Izlet v Zvezno deželo Salzburško – Solnograško je bi enodnevni, zato je bilo potrebno pohiteti, da si ogledamo čim več.

Mejo med Avstrijo in Nemčijo smo prestopili brez postanka, mudilo se nam je v Slazbergwerkw Berchtesgaden, 1571 leta odprt rudnik soli. Obveznemu preoblačenju v enotna oblačila in skupinskemu slikanju je sledila vožnja s posebnim vlakcem, ki turiste popelje do postaje, kjer smo prisluhnili posnetku razlage zgodovine in dejavnosti rudnika v slovenskem

jeziku, kar se je ponovilo večkrat med postanki. Poseben izziv je vožnja za pogumnejše po »toboganu« na drugi nivo rudnika. (Pravijo, da je hitrost cca 80 km/h?).

Preko podzemnega slanega jezera smo se prepeljali s splavom ter občudovali lesketajoči podzemni svet. Čudovito doživetje.

Nazaj grede smo se zapeljali pod vnožeje 1834 m visoke gore Kehlstein – Orlovo gnezdo, ki ga je zgradil Bormann in za petdeseti rojstni dan poklonil Hitlerju. Čudovit razgled, ki so ga le tu in tam motile meglice in oblaki, je grenil le pomislek na grozote, ki jih je v tistem času povzročil »slavljenec«. A čas celi rane, mi gremo pa naprej.

Končni cilj našega potovanja j bil ogled in spoznavanje Salzburga, glavnega mesta zvezne dežele Salzburške, ob vznožju apneniških Alp, mesta, ki nudi toliko ogleda vrednih zgradb, parkov, trgov ipd, da si v skopo odmerjenem času ogledaš le delček. Inpozanten grad Hohensalzburg kraljuje nad njim, veduta, gledano iz mesta, spominja na Ljubljano. Staro mestno jedro z baročnimi stavbami kot so: katedrala sv. Rupreta, baročni dvorec Mirabell sv. parkom, Mozartova rojstna hiša, ogleda vredno pokopališče, podhodi in drugo pustijo močan vtis, da še lep čas razmišljaš o videnem.

Pa saj veste, vrnitev domov je najlepši del izleta.

NE PREZRITE

Promocijska stojnica

20. letnico samostojnosti so s tridnevним praznovanjem, z bogatim programom, obeležili tudi na Baču. Praznovanje, v organizaciji TD Tuščak z Bača, pa je bila tudi odlična priložnost za promocijo prireditev, ki jih izvajajo številna društva v občini.

Člani KD Grad Dolnji Zemon in člani KETŠD Alojzij Mihelčič Harije smo dogodek izkoristili za promoviranje prireditev, ki jih pripravljamo do konca letošnjega leta: 15. avgust, Soze, Gremo na božjo pot; 20. avgust, Dolnji Zemon, Malajužna; 9. oktober, Harije, Bučjada; december, Dolnji Zemon, Miklavževanje; 26. december, Harije, Štefanovo in počastitev 20. letnice samostojnosti.

Veselilo nas bo, če si boste vzeli čas in obiskali katero izmed naših prireditev. Pristrčno vabljeni!

SAGA O LEKARNI

Kraške lekarne - Zgodba o Butalcih, ki so kokoš ubili

Primož Rojc .....

Uspešen zavod z velikim dobičkom bo zaradi nestrinjanja županov razpadel. Postojna gre na svoje, po njeni poti pa naj bi jeseni šla še Sežana. Lekarniška zbornica opozarja na igranje z zavodom. Postojna verjetno ustanovila nov zavod, Ilirska Bistrica proti razdružitvi.

Občinski svet Postojne je sprejel odlok o prenehanju veljavnosti odloka o ustanovitvi Kraških lekarn Ilirska Bistrica, občinskemu svetu ga je predlagal župan Jernej Verbič, ki pričakuje, da ga bodo do 30. septembra potrdili tudi drugi občinski sveti ostalih občin ustanoviteljic. Če odloka OS ne bodo sprejeli, tako pravi Verbič, čaka Kraške lekarne prisilna likvidacija. Razlogi za razdružitve naj bi bili v nesoglasju ustanoviteljic glede interesov, nimenovanje direktorice, težave pri sprejemanju novega odloka ipd.

Razhajanja v pogledih

V Postojni, kjer so najbolj glasni za likvidacijo zavoda, menijo, da nemoteno delovanje zavoda ovirajo različni pogledi ustanoviteljev za prihodnost in usmeritve zavoda, nadaljnjem razvoju dejavnosti in posledične nezmožnosti sprejemanja ključnih odločitev. Nasprotujejo tudi podružničnim lekarnam v Podgradu in Dutovljah, ki sta bili zgrajeni zato, da se lekarne približajo prebivalcem, zaradi majhnosti pa prinašajo zavodu zgubo. Kraške lekarne bi morale odpreti še dve nerentabilni lekarni v Knežaku in Prestranku, a Postojna temu nasprotuje, vsaj po besedah postojnske svetnice Viktorije Kukanja, ki pravi: »Časi solidarnosti so minili«. A nasprotovanje gradnji nedobičkonosnim podružnicam je v nasprotju z odločitvijo sveta zavoda Kraških lekarn, ki je sprejel odločitev, da se del dobička nameni gradnji nedobičkonosnim podružnicam, prav z namenom, da se ljudem približajo lekarniške storitve.

Postojna bo, če ne bodo občinski sveti ostalih občin soustanoviteljic sprejeli odloka o prenehanju zavoda, na pristojen sodišču sprožila postopek prisilne likvidacije in zatem ustanovila samostojni javni zavod.

Bistrica razdružitvi nasprotuje

Bistriški župan Emil Rojc razdružitvi ves čas nasprotuje. Za PN je pojasnil, da bi na izstop Postojne iz zavoda pristal zaradi golega miru, ne pa tudi na izstop sežanske občine. »K temu ne morem pristati, saj potem zavoda Kraških lekarn praktično ni več. Ukiniti zavod, ki deluje dobro in ustvarja dobiček, pa je nesmiselno in nespametno.« Bistriški župan v izjavi za Primorske novice meni še, da ni razlogov za ukinitve zavoda, saj je v statutu zapisano, da je ukinitve možna, če preneha potreba po upravljanju te dejavnosti: »Ker se to ni zgodilo, zavoda ni smiselno ukinjati, je pa tudi ekonomsko nespametno.«

Razdružitvi pa nasprotujejo tudi pivški, divjaški in kopenski župan.

O zavodu v Sežani kup resnic

Razpustitvi zavoda načeloma soglaša tudi Sežanski župan, toda svetniki so nagle odločitve upočasnili. Na seji so padale krepke izjave.

Svetnik in član sveta zavoda Kraških lekarn Iztok Bandelj (LDS) je dejal: »Ta zavod je kljub konfliktom relativno dobro funkcioniral« in je prav to »verjetno najboljša organizacijska možnost«. Toda »Ni varianta, da gre Postojna ven, ker potem tisto, kar ostane, ni podobno nobeni stvari. Potem moramo ustanoviti svoj zavod, verjetno za naše kraške občine«. Bandelj meni tudi, da je zavod v katerem ima Sežana 26 odstoten delež dober: »Zavod je dobro organiziran, dobro voden, dobro pokriva svojo dejavnost«. Problem vidi v različnih interesih občin soustanoviteljic, saj želijo ene dobiček, druge pa s tem dobičkom širiti mrežo. O Postojni pa: »Ni zainteresirana za razvoj mreže, ampak hoče iz lekarne denar. Drugi razlog je, da v Postojni nimajo podružnic in imajo največji dobiček, torej ima Postojna čisto finančne interese, da se izloči«. Bandelj meni še, da bo Sežana v primeru razdružitve morala ustanoviti svoj zavod zato ocenjuje: »manjšo lekarno je težko formirati kot zavod zaradi organizacijskih in drugih zadev, torej se postavlja vprašanje - ali javni zavod ali gremo v zasebne lekarne, koncesije...«. Svetnik Ivan Vodopivec pa je stanje primerjal z Butalami: »Šest Butalcev je imelo kokoš, ki je nesla zlata jajca in dobro polnila proračun, ampak se niso mogli dogovoriti, kdo jo bo futral in so jo ubili. Mi jo likvidiramo. To je odraz stanja ne samo politike v Sloveniji, ampak tudi naše lokalne, kjer se veliki šefi ne morete zmeniti.« Na besede bistriškega župana Emila Rojca o tem, kdo lahko izstopi iz zavoda pa se je Terčon odzval: »Mi bomo tisti, ki bomo odločili, kako bomo ravnali.«

Bomo imeli dražja zdravila?

Anita Malnar, v.d. direktorica Kraških lekarn je za Žurnal 24 povedala: »Nedopustno bi bilo razbijati zavod, ki dobro posluje in je strokoven, zaradi različnih političnih interesov občin ustanoviteljic in njihove nesposobnosti dogovarjanja.« Malnarjeva izpostavlja, da v takšni obliki zavod z 41 zaposlenimi deluje racionalnejše (z eno samo upravo), ima nižje stroške nabave, zaposleni se lažje izpopolnjujejo, vodstvo ima večjo strokovno avtonomijo, kader lahko prehaja med lekarna-

Lekarna v Postojni

mi v času dopustov in porodniških, predvsem pa omogoča dostopnost storitev tudi v manjših krajih. Razbitje lekarne pa bi verjetno zaradi višjih stroškov poslovanja prineslo tudi višje cene izdelkov.

»Šest Butalcev je imelo kokoš, ki je nesla zlata jajca in dobro polnila proračun, ampak se niso mogli dogovoriti, kdo jo bo futral in so jo ubili. Mi jo likvidiramo. To je odraz stanja na samo politike v Sloveniji, ampak tudi naše lokalne, kjer se veliki šefi ne morete zmeniti.«
Ivan Vodopivec, sežanski svetnik

V Lekarniški zbornici Slovenije pa opozarjajo na neustrezno sistemsko ureditev, ki oblikovanje lekarniške mreže prepušča občinam, o tem so opozorili ministvo za zdravje. »Ne želimo postati trgovine, na kar nakazuje trenutno dogajanje. Občinam, kot ustanoviteljicam lekarn je namreč pogosto v interesu predvsem maksimiranje dobičkov in potem njihovo kanaliziranje v druge namene, namesto, da bi šli v razvoj lekarniške dejavnosti« je na tiskovni konferenci opozorila Romana Rakovec, članica upravnega odbora Lekarniške zbornice Slovenije.

IZJAVA ZA JAVNOST

Vodenje GZS OZ Postojna prevzel Boštjan Požar

Upravni odbor GZS Območne zbornice Postojna je konec junija na mesto direktorja Območne gospodarske zbornice Postojna soglasno imenoval mag. Boštjana Požarja, sicer direktorja RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. Na tej funkciji je Požar zamenjal dosedanjšega direktorja mag. Igorja Blažino, ki je območno zbornico vodil zadnjih šest let.

UO GZS OZ Postojna, ki ga sestavljajo direktorji vseh velikih podjetij ter nekaterih malih in srednjih podjetij v regiji, je ob sprejemanju odločitve o novem vodstvu območne zbornice, potem ko je dosedanji direktor zaradi nastopa dela v družbi Postojnska jama predčasno zaključil svoj mandat, izrazil interes, da zbornica v Postojni obstane. Obenem pa se zaveda, da bo zbornica v težkih gospodarskih razmerah, ki vplivajo tudi na upad članstva, neplačevanje članarin in finančno sposobnost zbornice, težko preživela.

Iz teh razmišljanj je prišla ideja o tesnejšem sodelovanju z regionalno razvojno agencijo, ki je v zadnjih letih zrasla in oblikovala kompetentno ekipo z izkušnjami na področju regionalnega razvoja, priprave in vodenja projektov, podjetniškega svetovanja in gospodarstva. V tem vidi zbornica priložnost in možnost usklajenega delovanja in ustvarjalnega sodelovanja med obema regijskima institucijama, ki imata na področju gospodarstva podobno poslanstvo in cilje.

Po besedah novega direktorja območne zbornice Boštjana Požarja, ki je svoj mandat pričel s 1. julijem, takšna rešitev prinaša medsebojno izkoriščanje obstoječih kadrovskih in drugih virov obeh institucij za iste cilje. RRA si namreč prizadeva bolj približati gospodarstvu s konkretnimi podpornimi storitvami (vloge na razpise, poslovni načrti, investicijski programi, svetovanja itd.), kar ji bo povezovanje z zbornico hitreje omogočilo, pri tem pa bo uporabljala obstoječo poslovno, fizično in informacijsko infrastrukturo zbornice. Po mnenju Požarja in članov upravnega odbora pa bo zbornica na drugi strani pridobila operativno kadrovske podpore RRA, »know-how«, več podpornih storitev ter boljše možnosti vključevanja in sodelovanja pri projektih.

Vir: rra-nkr.si

gremfour.si

IZLETI IN LAST MINUTE POČITNICE V AVGUSTU:

TERME RADENCI, htl Radin 4*, 3 x POL za 2, do 15.8.	198 €
POREČ, htl Delfin 2*, 4 x POL, TT, 9.-13.8.	168 €
SELCE, Hotel Selce 3*, 3 x POL, TT, 27.7.-13.8.	158 €
RAB, hotel Carolina 4*, 3 x POL, do 20.8.	192 €
PAG, apartotel Frane 3*, 7 x POL, 30.7.-6.8.	259 €
BRAČ, BOL, htl Borak 4*, 7 x POL, TT, 3.-10.9.	330 €
TURČIJA, hotel Diamond 3*, POL, 4., 11. in 18.8.	429 €
BOLGARIJA, htl Regatta Palace 3*, NZ, 3. in 10.8.	399 €
KRETA, htl Paloma Garden 3*, POL, 6.8.	499 €
MALLORCA, hotel Geminis 3*, POL, 3.8.	629 €
TUNIZIJA, htl Club Selima 3*, AI, 17., 24. in 31.8.	404 €
DJERBA, El Mouradi Djerba Menzel 4*, AI, 10. in 17.8.	444 €
BARCELONA IN LLORET DE MAR, 6 dni, bus, 15.8.	259 €
PARIZ - vikend, 3 dni, letalo, 5.8.	425 €
LONDON - vikend, 3 dni, letalo, 12.8.	485 €
ŠKOTSKA, 8 dni, letalo, 13.8.	1.190 €

MIRABILANDIJA, družinski paket: NZ, vstopnice od 122 €

gremfour.si

TA GREM, poslovalnica
Cankarjeva ulica 19
SI-6250 ILIRSKA BISTRICA

Tel.: 7100 727, Fax: 7100 726
e-mail: info@grem.si,
www.grem.si

TURIZEM

Novi lokalni turistični vodniki za Zeleni kras

Milojka Primc ....

RRA Notranjsko Kraške regije iz Pivke je skupaj z Razvojno turistično agencijo Autentica iz Kopra organizirala tečaj za lokalne vodnike Zelenega krasa, tega še v turizmu premalo vključenega področja.

Na tečaju se nas je zbralo lepo število. Poleg kandidatov za tečaj, so bili tu tudi predstavniki TIC-ev in drugih organizacij, ki skrbijo za razvoj turizma v občinah. Ko sem dobila vabilo za tečaj, nisem bila prepričana v to novo obliko, ki ji pravijo Zeleni kras. V okviru Zelenega krasa se vključujejo občine Bloke, Loška dolina, Cerknica, Postojna, Pivka, Logatec, Ilirska Bistrica. To je bila zame popolnoma nova povezava.

»Področje teh občin pretežno sovпада z makroregijo Dinarski svet, z rovtarskim hribovjem kot delom predalpskega hribovja, sega v Alpski svet; mezoregiji Podgrajsko podolje ter Brkini z dolino Reke pa spadata v Sredozemski svet.« nam je za začetek razložil doc. dr. Gregor Kovačič. »Brkini sicer pripadajo nekraški pokrajini, vendar jih v tem

nem turizmu in ekoturizmu ter o možnosti razvoja le teh na področju Zelenega krasa, nam je govoril prof. Simon Kerma.

Andrej Bandelj, profesionalni turistični vodnik z državno licenco, nas je seznanjal s turističnimi zanimivostmi Zelenega krasa in nas poučeval o tehnikah turističnega vodenja.

Zgodovinar in novinar Tomo Šajn nas je uvedel v zgodovinska dogajanja na tem območju s podarkom na obdobju 20. stoletja.

Doc. dr. Stanislav Renčelj nas je seznanjal s kulinariko in etnološko dediščino. Razčiščevali smo pojme, kaj je avtentično, domače.

Matjaž Primc, sicer direktor Razvojne turistične agencije Autentica, nas je poučeval o pomenu turističnih agencij in turistično informacijskih centrov, predvsem pa o njihovem pomenu za širjenje informacij in ponudbe. Predstavil nam je nekaj primerov dobre prakse v besedi in sliki, nato pa smo si v živo ogledali še primer dobre prakse na Tatrah.

venije ter o priložnosti za trajnostni razvoj podeželja.

Mag. Špela Habič, univ. dipl. inž., je teoretično in praktično interpretirala vodenje v naravi z izkuštenim učenjem po Mašunski učni poti. Predavanja so nas, slušatelje, spodbudila k razmišljanju in odzivanju. Interes so dvigale tudi različne lokacije predavanj: Pivka, Muzej vojaške zgodovine, Tatre, Mašun. Postali smo dobra, aktivna skupina. Med samim potekom tečaja, smo vzpostavili kontakte preko mailov, si pridno dopisovali, bili navdušeni iz dneva v dan bolj in si s poslanimi gradivi dopolnjevali znanja. Po predavanjih smo imeli praktično izvedbo izpitne ture, kjer sta nas vodila doc. dr. Gregor Kovačič in Simon Kerma, iz Univerze na Primorskem. Sledila je priprava seminarske naloge in priprava na praktični del izpita, ki smo ga opravljali v nedeljo, 5. junija 2011. Pogoj je bil oddana seminarska naloga.

V torek, 14. junija 2011, so nam organizatorji tečaja pripravili čisto ta pravo slovesnost podelitve potrdil o opravljenih izpitihi, v Hotelu Rakov Škocjan in ob lepo pogrnjeni in bogato obloženi mizi. Tu so nas organizatorji najprej pozdravili in nam čestitali za uspeh. Ga. Mateja Simčič iz RRA nam je podala poročilo o opravljenih izpitihi. Izpostavila je dejstvo, »... da so vaša potrdila o opravljenih izpitihi eden od prvih pogojev za občinsko licenco lokalnega turističnega vodnika. Nekateri občinski odloki so že podpisani, drugi se še urejajo. Preko RRA se bodo odpirale in promovirale nove turistične destinacije in ponudbe.«

Matjaž Primc iz Autentice je dejal, da se čuti počaščenega, da smo kandidati tako zavzeto sodelovali na predavanjih in preko anketnih listov zelo dobro ocenili predavatelje. Pohvalil je seminarske naloge, ki smo jih kandidati napisali. »K izpitu vas je pristopilo 56, štirje kandidati niso prišli na izpit in štirje izpita niso opravili.« Prof. Simon Kerma nam je čestital za dobro opravljene seminarske naloge, mnoge zelo inovativne in z dobrim tehničnim delom. »Pri vodenju,« je dejal, »smo se tudi mi sami naučili marsičesa od vas in upam, da bodo te naloge v praksi realizirane.« Od predavateljev se je oglasil tudi Tomo Šajn, ki je bil navdušen nad našim povezovanjem, čeprav izhajamo iz občin s kar tremi različnimi registrskimi tablicami avtomobilov: LJ, PO in KP. Če pogledamo nazaj, vemo, da se nam je včasih tako povezovanje zdelo nemogoče! S tem seminarjem smo pokazali, da se prav lahko in dobro povezujemo, le začetni je treba. Dr. Stanislav Renčelj je, prav tako kot Tomo Šajn, menil, da je Zeleni kras sicer ena najtežjih pokrajin za združevanje in povezovanje: »Povezujte se ne glede na občinske meje, delajte vaše zgodbe profesionalno in jih prenašajte med turiste. Obenem pa, seveda, se obnašajte poslovno. Povezujte se na nivoju organov in društev in prenašajte v svet vaš del kulturne dediščine.«

V imenu vseh vodnikov se je organizatorjem zahvalil naš sošollec Roman Brožič.

Kot zanimivost naj povem, da se je seminarja udeležil tudi podžupan občine Pivka, g. Andrej Godina,

ki je postal naš pravi sošollec. (Na koncu smo itak vsi postali dobri sošolci!) Ob koncu predavanja in v času priprav na izpit nas je 'pomailal' in nam poslal spodbudno pismo. Navajam: »Ja, dragi kolegi!! Upam, da kolegi, kajti zame ste bili že prej vse preveč izobraženi in izkušeni na področju vodenja in samega poznavanja naših krajev in turizma na našem področju. In vendar ste me s svojo zagnanostjo, s svojo voljo po tem kar si vsi želimo, da bi dosegli pri razpoznavnosti naših krajev, našega Zelenega krasa, s svojo voljo, s svojim entuziazmom, znanjem, željo po VEČ, tako potegnili v svoje, naše življenje na tem področju, da vam izrekam največjo zahvalo, da sem bil lahko delček te tako čudovite dogodivščine...!

In še »...Dokazali smo, da kjer je volja in kjer so pravi ljudje, ni meja!!!!!! ... Draga družina, resnično sem užival med vami in upam, da bomo še dolgo sodelovali kot kolegi, prijatelji in ljubitelji našega Zelenega krasa in vsega, kar je lepega v tej naši prečudoviti deželi...!«

(Aaaaaah, kdaj bomo mi, Bistričani, deležni kakšnega tako spodbudnega pisemca od katerega izmed naših podžupanov ali županov!)

Realizirana je bila ideja o zbranih seminarskih nalogah našega tečaja! Na podelitvi priznanj smo, poleg potrdila, dobre malice in kozarca rujnega, prejeli tudi računalniški ključek: na njem so shranjene vse naše seminarske naloge v poduk in pomoč pri pridobivanju znanj za nove, neodkrte destinacije.

kontekstu ne moremo izvzeti. To pa prispeva k večji pokrajinski pestrosti oziroma geodiverziteti območja, ... in prispeva tudi k raznoliki naravni in posledično kulturni dediščini območja, ki je bilo, je in bo osnova razvoja turizma na območju Zelenega krasa.«

Na predavanjih, ki so potekala od 18. aprila do sredine junija, se je zvrstila vrsta predavateljev, ki so nas vedno znova navduševali z novimi, doslej neznanimi vsebinami in nas vodili v razmišljanja o do sedaj manj znanih pokrajinah.

O družbenogeografskih značilnostih Zelenega krasa, o trajnost-

Gabrijela Brovč, turistična vodnica z državno licenco nas je napolnila v praktično uvajanje zgodbe v turistično vodenje. Niko Milharčič iz Agencije Vinetou nam je posredoval primere dobre prakse in nas učil, kako naj se turistični vodnik pripravi na vodenje. Z mag. Jankom Boštjančičem smo spoznali vojaško-zgodovinsko dediščino področja: vodil nas je po pivškem vojaškem muzeju. Strokovnjak za ohranjanje narave in razvoj podeželja, Andrej Medved, nam je govoril o evropskih projektih Turizem in Natura 2000 in v zvezi s tem o potencialnih in konkretnih primerih na območjih Slo-

OPTIKA
Gregor Primc
Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510

NOVO V OPTIKI
BREZKONTAKTNO
MERJENJE
OČESNEGA TLAKA

* OKULISTIČNI PREGLEDI
* MERITVE DIOPTRIE
* IZDELAVA IN POPRAVILA
OČAL

**VRHUNSKA
SONČNA
OČALA**

support your vision

• VODOVOD • OGREVANJE • OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE •
• SOLAR • PELETI • POLENA •

Jože Brenčič s.p. INSTALATER-ENERGETIK

e-pošta: brencic@siol.net mob: 041 830 408

- NAJBOLJŠE IZKORIŠČENA NARAVNA ENERGIJA
- OPTIMALNO IZKORIŠČANJE ENERGIJE V VSEH VREMENSKIH RAZMERAH
- ZAGOTOVLJENO OPTIMALNO RAZMERJE MED CENO IN ZMOGLJIVOSTJO

Naj vas sonce brezplačno ogreje!

Kettejeva ulica 4, Ilirska Bistrica tel: 05 714 16 91

**PICERIA
PARK**
TEL.: 71 45 144

**ČE TE PIČI,
PIZZERIO PARK
POKLIČI!**

71 45 144

RAZVOJ PIC JE CEL DAN
9 - 22 URE

PISMA BRALCEV

Županov videmski rokenrol

Igor Karlič .....

Trajnostni razvoj! To je rešitev za Svet. Na to smo pozabili! Vsi zadnje čase tako radi govorimo o tem tako imenovanem trajnostnem razvoju. Trajnostni razvoj naj bi pomenil, da se dela z mislijo na prihodnost, za prihodnje rodove. Če je že kaj slika trajnostnega razvoja so to čudovito ohranjeni templji antičnih kultur in čudovite gotske katedrale, ki so jih zgradili naši predniki v zlatem obdobju srednjega veka in po dolgih stoletjih še vedno služijo svojemu namenu, če ne verskemu pa turističnemu. Torej trajnostni razvoj ni iznajdba naše dobe, saj so že naši predniki gradili stavbe, ki naj bi služile tudi prihodnjim rodovom.

Žal pa potem, ko se je gradil Dom jugoslovanske ljudske armade, katerega smo potem na srečo preimenovali v Dom na Vidmu, niso preveč upoštevali načel trajnostnega razvoja. Stene doma so tanke in slabo, če sploh so izolirane, dom počasi, prehitro propada zaradi poceni načina gradnje, gretje je odpovedalo in podobno. In tako smo Bistrčani ugotovili, da pravzaprav več ne moremo najti v celi občini Ilirska Bistrica uporabe dvorane, kjer bi lahko uprizorili večjo gledališko predstavo. Zato je prejšnji Občinski svet izglasoval odlok, da se poruši stari Dom na Vidmu ter da se zgradi novega. Vse v redu in prav a glej ga zlomka, se potem oglasi novoizvoljeni župan gospod Emil Rojc in predlaga ne zrušenje in izgradnjo novega temveč obnovo starega Doma na Vidmu.

Pa se vrnimo k začetni ideji trajnostnega razvoja. Čemu je smiselno obnavljati nekaj, če bo popravilo verjetno stalo več kot izgradnja novega objekta. A se splača menjat in okna, streho, električno ter vodovodno napeljavo, napeljat novo gretje in ponovno izolirati stene. In kaj bo sploh ostalo od starega doma, če ga bomo obnavljali. Verjetno samo stene in temelji. In tudi Dom na Vidmu ni nek arhitekturni biser, da ga nebi smeli podreti, kulturna dediščina pa je še manj.

A nimamo Bistrčani sedaj odprto možnost, da sezidamo nekaj trajnostnega. Zakaj ne sezidati raje novega in lepega kulturnega doma. Kaj se nam kam muči? A nebi raje sezidali objekt, ki bo trajal nekaj dlje časa, ne da ga bodo morali že kmalu potem spet obnavljati. Če smo že pri trajnostnem razvoju, zakaj nebi ogrevali nov dom z geotermalno energijo in ker blizu doma stoji še Osnovna šola Dragotina Ketteja, bi zraven lahko povezali z geotermalno vrtino še njo in po želji tudi bližnja gospodinjstva. Tako že ogrevajo podružnično šolo OS Miroslava Vilharja Postojna v Hruševju brez litra porabljenega kurilnega olja z znatnimi prihranki.

Modrost pravi: »Slabo delano, dvakrat delano.« Torej zakaj ne zgradit novega Doma na Vidmu enkrat pošteno pa da bo potem ta dom stal še daleč v prihodnosti v ponos mestu in v ponosen spomin naši generaciji, da je bila sposobna naredit nekaj tako lepega in trajnostnega, saj so zgradili nekaj, kar ni potrebno neprestano nekaj popravljati in dodelovat in še vedno služi svojemu namenu. Ne razumem gospod župan, kakšen interes Vi vidite v obnovi Doma na Vidmu?

A naš župan, namesto da bi iskal dobrega arhitekta, raje sledi svoje kaprice. Kaj je ena glavnih političnih tem v Ilirski Bistrici? Županova tožarjenja, da sta svetnika Dušan Grbec SDS in Rok Jenko Mladi Forum »Šajeta« podkupljena. S takšnim obnašanjem si boste »zagotovo« pridobili zaveznike v občinskem svetu. Lepo ste tudi pokazali Vaš odnos do someščanov, ko se Vam ni zdelo vredno odgovoriti na poslan vprašalnik Bistriških gimnazijcev; Razvojne prioritete občine Ilirska Bistrica, ki so jo potrebovali za lastno raziskovalno nalogo, katera je bila potem predstavljena pred občinstvom v knjižnici Makse Samsa.

Spoštovani Emil Rojc, volivci naše občine so izvolili župana ne pa lokalnega šerifa, tako bi bilo zaželeno, če bi se začeli obnašati lastni funkciji primerno. A ni že malo otročje se podit po sodiščih, zato ker občinski svetniki ne glasujejo po vaših željah? Videl sem vas na TV, ko ste komentirali dogajanje glede bistrškega vodovoda in na kraju ste dejali, da od bistrškega občinskega sveta več nič ne pričakujete. Res žalostno, da župan praktično skoraj na začetku mandata kaj takšnega izjavi.

Ja kam so pa zginile vaše visokoleteče predvolilne parole, da boste župan vseh občanov ne pa samo izbranega dela populacije? Mogoče Vi nič ne pričakujete, pričakujemo pa kaj od vas občani tega mesta. Vidite s kom se morem sedaj ukvarjat in pisat. Namesto, da bi razpravljali o Vidmu, kar bi bilo bolj na mestu, se razpravlja o tožbah, s katerimi osebno menim se samo smešite in res dvomim, da jih boste dobili. Mogoče pa le ni vse slabo, kar so predlagale prejšnje generacije. Poglejte kakšne čudovite katedrale so zgradili. Tako nekakšno avtomatsko nasprotovanje vsem prejšnjim in sedanjim predlogom občinskega sveta v imenu nekakšne lastne »vele« pomembnost, brez vsake logike in razuma ne izpade preveč modro.

Pa si bom dovolil še malo bodico. A v Ilirski Bistrici imamo kralja, vlada pa prvi minister? Gospod župan, z več dialoga in samostojnosti bodo lahko uspehi večji in na samem kraju ste izvoljeni župan Vi, ne pa Tomšič.

JANZENIZEM PO BISTRŠKO

Oni so krivi!

Ivo Tijan .....

Utrujen sem. Utrujen večnega bistrškega pesimizma, ki ga poslušam že celo svoje življenje in ki se je že zdavnaj kot plesen zajedel v vse pore družabnega življenja v naši občini.

Vedno so krivi vsi drugi – le mi, bistrčani, nikoli. Podjetja so nam požrli globalizacija in gospodarska kriza, ptičarji so nam vzeli vetrne elektrarne, država se nam izmika z avtocesto, prav tako nam jo odrekajo postojnski občinski svetniki ter razne civilne iniciative v sosednjih občinah. Lesonit, nekatera Plamina podjetja in še kakšno drugo podjetje nam molzejo Italijani, namesto domače zeljarne imamo cerkniško zadrugo, kmetijstvo nam diktira EU, regijskega centra za zbiranje odpadkov pa tudi ne bo pri nas. Celoslovenski svetniki države Slovenije nam je prinesla zgolj nesrečo – Transport je izgubil veliko večino svojega tržišča, meja pa je zaprla socialne in poslovne povezave, ki smo jih bistrčani vedno imeli veliko več z Reko kot s Koprno. Ostala nam je le gora Snežnik. V kolikor nam še te Dolenci niso uspeli vzeti.

Tipična bistrška gostilniška štori-ja, zdaj pa žal tudi časopisna, se začne s tem, kako se v »Bistrici« nič ne naredi ter kako je bil pred desetletji »Bistrca« pojem razvitosti tako za Postojno kot Sežano ter vse ostale kraje v naši ožji okolici. Pivka, Kozina in Sežana niso bile nič več kot šopek majhnih vasic medtem ko smo mi imeli kup močnih in znanih podjetij, a so nas te vasi že zdavnaj prehiteli. Potem se je začela kalvarija oz. labodji spev, noben se ne spomni natanko kako se je začelo, ne kdaj. Vsi pa vemo, kako se končuje – kaj klavirno, sodeč po današnji vseprisotni morbidnosti. Ali res ne premoremo pameti v tej dolini reke Reke?

Od Obame do Bistrice

Gnojnica se je in se bo vedno zli-vala tudi po občinskih veljakih, ki so v očeh nekaterih občanov vedno glavni krivci za vse kar se slabega dogaja. To, roko na srce, žal marsikdaj tudi ni daleč od resnice. tudi če se kdaj kaj dobrega zgodi, se to hitro zatre z ducatom »ampakov«, ki sledijo morebitni pohvali. Rahlo megalomansko bi dejal, da se nam ravnokar dogaja popolnoma isto, kot se je dogajalo v Ameriki in v Sloveniji po zadnjih volitvah. Obama je premagal Busha, najbolj osovražene predsednika ZDA v njeni zgodovini, s sloganom »Mi zmoremo!« ter z obljubo prepotrebni sprememb. A vse predvolilne puhlice so kaj hitro izpuhtele in že kmalu so se začele vrstiti reke negodovanj nad novim predsednikom, ki naj bi prinesel veter tako zelenih sprememb na bolje. Podobno je bila Slovenija pred zadnjimi parlamentarnimi volitvami v nekakšnem socialdemokratskem zanosu. Nepriljubljenega Janša je zajel val z energijo in mladostjo nabitega Pahorja in njegovih socialdemokratov, po njihovi zmagi je bilo v zraku čutiti nek zanos in upanje na pozitivne spremembe. A samo do povolilnega mačka. Od tam naprej so se vrstile napake za napako, pa še kriza je dodala svoje in zdaj se mnogi tepejo po glavi, češ kaj nam je bilo njih treba. Spet bi lahko rekli – ni toliko Pahor dobil kot je Janša izgubil, a ljudje so kmalu spet obrnili ploščo, saj obljubljenih sprememb na bolje ni bilo od nikoder.

Ista stvar se je ponovila še v naši ljubi občini. Osem let zgražanja nad načinom vodenja bivšega župana oz. njegove blago rečeno nespretnosti komuniciranja s komerkoli so v ljudeh zbudili željo po nujnih spremembah, zato nas je večina šla na lanske lokalne volitve z namenom »zrušiti Šenkinca« za vsako

ceno. Dejali smo si, da slabše ne more biti. Dobili smo novega župana, čestitke so deževale z vseh strani, spet je bilo čutiti tako redki optimizem kot v obeh zgoraj omenjenih primerih. Kmalu pa se je izkazalo, da je bila to zgolj ljubezen na prvi pogled, saj se je hitro videlo, kako župan z ogromnimi koraki koraka po poti svojega strankarskega šefa in trenutnega premierja – v politično samodestrukcijo.

Na tem mestu velja omeniti, da imajo mediji ter posledično novinarji kot ustvarjalci medijske vsebine, strahovito moč oblikovanja javnega mnenja. Tega se je očitno zavedel tudi naš župan, ki sedaj po vseh možnih kanalih, od interneta in časopisov pa do televizije, odkrito in načrtno podpihuje javnost proti vsem podjetjem, posameznikom in občinskim svetnikom, ki so kakorkoli, kadarkoli in kjerkoli govorili ali delovali vsaj navidez proti njemu. Že skoraj fevdalni revanšizem nad še tako majhnim tlačanskim odporom. Če ne verjamete, povprašajte kakšnega znanca na občinski upravi ali pa soseda, ki je bil na sprejemu pri županu.

Ste opazili, da je tudi moj članek do tu popolnoma prevzet s pesimizmom in negativnostjo? Kolumnist Miha Mazzini je v enem svojih blogov že pred časom pisal, da je takšno naše provincialno slovensko (in seveda posledično tudi bistrško) razmišljanje čisti janzenizem, nauk verske ločine, ki je bila iz Cerkve izobčena že davnega leta 1713, a pri nas je zgleđa pognala tako močne korenine, da se ga oklepamo še danes, po 300 letih. Ta ločina je trdila, da »je vse vnaprej določeno, nespremenljivo, ni svobodne volje, veš nas trud je zaman, preostane nam le neprestano trpljenje.« Po domače povedano, nikoli se nič ne da narediti in nikoli ne bo šlo na bolje.

Vizija prihodnosti

Ko se včasih sprehajam ali vozim po moji ljubi občini, si ne morem kaj da se nebi čudil, kaj vse bi lahko imeli, naredili in ustvarili, če bi bili le kanček bolj drzni in ustvarjalni. Mi smo pregovor »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.« obrnili na glavo: »Naj nam najprej pomagajo država, Evropa in sosednje občine, potem si bomo tudi mi – mogoče!« Smo druga največja občina v državi po površini. Imamo nepregledne gozdove, ki jih izkorišča zgolj Lesonit. Lahko bi imeli še kup na predelavo lesa vezanih industrij. Imamo na stotine hektarjev zapuščenih rodovitnih zemljišč, travnikov, pašnikov, sadovnjakov... Trdim, da bi Bistrica lahko bila s pravim pristopom v kmetijstvu veliko bolj samozadostna kot sedaj. Prostora za živino in drobnico je prav tako ogromno, vsekakor za mnogo več glav kot jih je sedaj. Reke turistov se nam valijo poleti vsak dan mimo hiš, a nimamo nobenih turističnih kapacitet, razen nekaj gostišč ob cesti. Lahko bi imeli motele, počivališča, kamping prostore za odkrivanje naših naravnih lepote... TIC je sam sebi namen, povezava raznih turističnih in drugačnih društev, turističnih kmetij, vodičev in ostalih turističnih delavcev in organizacij bi bila ključna v boju za denar turistov. Z dobro vizijo in pametno postavljeno promocijo bi turisti prihajali tudi kljub avtocesti ali celo zaradi nje – Sviščaki in Mašun imajo ogromno turističnega potenciala, ne samo pozimi. Nadalje, imamo toliko gradišč, gradov, graščin in razvalin, da se jih niti ne zavedamo. Fantastično bi bilo restavrirati kak že dolgo pozabljeni grad v približno prvotno obliko ter ga povezati v mrežo ostalih znamenitosti ter učnih in kolesarskih poti. Recimo obnova bistrškega ter jablaniškega

gradu. Takšnih obnov skorajda ne poznamo v Sloveniji – zakaj ne bi mi orali ledino? Imamo tudi menda najstarejši bazen olimpijske velikosti na prostoru bivše republike. Pa smo ponosni na to? Sedanji župan nima nič proti tudi če se ga zasuje in naredi parkirišče...

A nima noben takšne vizije, noben se niti ne potruzi in tako bo, dokler bo taka miselnost in takšne vzpodbude – v prvi vrsti s strani občine, nato države in nato EU. Vsa čast izjemam, imamo nekaj občanov, ki so uspeli tako doma kot tudi v svetu, a to je zdaleč pre malo. Marsikaj entuzijast hitro obupa že ob odporu družine in prijateljev. Tudi sam poslušam vsak teden »kako se nič ne da in da bolje da niti ne poskušam, ker bom itak razočaran na koncu.« Ma... poskusiti ni greh, ali pač?

Pot, vodi me...

Te dni oz. mesece smo dobili bistrčani novo/staro kost za glodanje – avtocesto. Vsi smo se sedaj z vsemi silami oprli na to nikoli-da-pride avtocesto kot na odrešenika. Avtocesta bo rešila vse naše težave, pripeljala nove prebivalce, nova delovna mesta ter povrh še znebila naše mesto nadležnih turistov, skratka, čista poezija. Pa je res tako? Čakanje na avtocesto se mi zdi kot čakanje na nikoli prispelega Godota. Pa tudi če bi avtocesta kdaj prišla dvomim, da bi/bo tako rožnato. Kot sem že prej omenil – najprej si moramo pomagati sami. Saj imamo že nekaj dobrih podlag: lani smo v ogromnem številu čistili občino v vseslovenskem projektu, študenti marljivo obnavljajo športna igrišča, stotinja meščanov nas je pred kratkim dodobra očistila Kindlerjev park, internetna skupnost počasi postaja valilnica uporabnih idej, pa še bi se kaj našlo. Skratka, da se, le potruditi se moramo vsi skupaj!

Osebno menim, da riba vedno smrdi pri glavi. Pri nas smrdi že 30 let! Vse, kar sem zgoraj napisal, je zgolj puhlo besedičenje, če resnično ne spremenimo mentaliteto razmišljanja. Raje kot razmišljati naj sosedu crkne krava, ker je mi nimamo, kupimo dve kravi da bomo imeli več kot sosed! Tako kot zdrava konkurenca je vedno dobrodošča tudi zdrava, odločna in vsebinsko bogata politika. Dokler se bomo občinski svetniki kregali kdo je komu pred desetimi leti stopil na žulj ter dokler bo župan zganjal fevdalni revanšizem bomo tu, kjer smo sedaj. Pravijo, da ne obstaja pošten politik, a nekateri mladi svetniki smo tu, da rušimo tabuje, veslamo proti toku ter poskušamo dokazati, da splošno sprejete kvazi-resnice niso vedno resnične in da se da narediti tudi kaj koristnega, če se nam le odpre priložnost. Zakaj bi se sicer nek normalen človek sploh spustil v takšno parodijo, imenovano občinski svet?

Hja, zlobni bistrški jezik ima takoj pripravljen odgovor: zaradi denarja! Tu se kvalitetna debata ponavadi konča, kajti ko nekdo nima več nobenih protargumentov in privleče denarni razlog na plan, je bitka avtomatično končana, saj je v današnji družbi vsak denar, ki se ne nameni za plačo ali socialo, vprašljiv in ga je potrebno temeljito popljudati.

Mogoče sem idealist. Mogoče utopist ali sanjač. Vendar sem trdno prepričan, da se je za skupne cilje vredno boriti ter poskušati in poskušati. Za nekaj se je vredno boriti celo življenje, za kaj drugega zgolj nekaj let ali dni... A splača se potruditi, če le verjameš v to, za kar se trudiš. Jaz verjamem, da smo v Ilirski Bistrici sposobni doseči blaginjo in napredek, le pravi ljudje s pravo vizijo morajo priti na prava mesta. Verjamete tudi vi?

NOVOSTI IZ SAMOSTANA

»Naše poslanstvo je oznanjati veselo oznanilo« (redovno pravilo)

»Tündérkert« – pravljčni vrt

Pripravila s. Martina Radež ....

Kongregacija Šolskih sester de Notre Dame je bila ustanovljena pred skoraj 180 leti v času, ko je bilo šolanje omogočeno otrokom v večjih krajih, s podeželja pa so bili šolanja lahko deležni le srečnejši iz premožnejših družin, katerih starši so otroke lahko poslali v šolo in v internate.

Predstavljamo si, da so danes časi čisto drugačni in da imajo vsi otroci možnost šolanja in ukvarjanja z dodatnimi dejavnostmi, ki jih veselijo in za katere imajo naravne darove. Tako udeleževanje je tudi ukvarjanje z glasbo.

Pa le ni tako samo po sebi umevno, da se lahko vsak otrok, ki ima lep glas, dober posluš in veselje do igranja inštrumenta, uči petja in igranja. Tudi v naših krajih je razdalja enega km po prometni cesti za starše ovira, da bi otroku dovolili, da sam hodi na primer v glasbeno šolo.

So pa kraji, ne tako daleč od nas, kjer je nepismenost še velika in marsikateri otrok nima možnosti niti do osnovne izobrazbe. Tak kraj je Szovata v Romunski Transilvaniji, kjer živi madžarska manjšina.

Zakaj gremo v tem prispevku tako daleč?

Ker smo tudi sestre v trnovskem samostanu mogle biti kamenček v mozaiku dela z otroci, ki živijo v revščini. Naši obiskovalci so v začetku julija 2011 bili člani otroškega pevskega zbor »Erdély Tündérkert Alapítvány« iz kraja

Szováta v Romuniji. Bili so na poti na mednarodno tekmovanje v Gorici v našem Domu matere Terezije pa smo jim nudili prenočišče.

Otroški zbor vodita profesorici glasbe, šolska sestra ND Vera Nagy in pridružena članica šolskih sester gospa Gabriella Czako. Obe sta poučevali glasbo na sestrski šoli v Szegeđu na jugu Madžarske. Sestra Vera je na potepanjih po Romuniji odkrivala revščino in se odločila, da odgovori na klice po pomoči. V duhu naše ustanoviteljice matere Terezije Gerhardinger, ki je pred 180 leti pošiljala sestre po dve in tri v male kraje, da tudi tam otrokom omogoči vzgojo in izobrazbo, je za misijonsko delo navdušila še sodelavko, vdovo z odraslimi otroci, gospo Gabrielle. Odločili sta se za »glasbeni misijon«, posebno obliko socialne pomoči in dela z revnimi prebivalci. Svoje delo sta začeli septembra 2004. Pri njunem delu danes sodelujejo in jih podpirajo mnogi prostovoljci, med njimi že nekdanji učenci, učitelji, študentje, duhovniki, sorodniki.

Ljudi madžarske manjšine, ki ži-

vijo v revnih družinah, želijo spodbujati in jim pomagati graditi upanje in prihodnost.

Otroci in sestre so hvaležni sodelavcem, s katerimi ne le sanjajo, da bi področje Elderly postalo »pravljčni vrt«, ampak vlagajo svoje darove, sposobnosti in moči v to, da bi se to čim bolj uresničilo.

Organiziranje pevskih in plesnih taborov, delavnic za otroke in njihove starše, poučevanje inštrumentov, zbiranje pomoči... je naporno, pravita sestri, prinaša pa veliko veselja. Navdušenje in vztrajnost otrok za zborovsko petje pri rednih pevskih in plesnih vajah – posebno pozornost posvečajo tudi starim ljudskim plesom in pesmim, vajah za spevoigre, s katerimi se udeležujejo mednarodnih tekmovanj pa spodbujajo uvrstitve med prva mesta.

Tudi sestre trnovske skupnosti smo bile deležne delčka iz njihove bogate zakladnice pevskega in plesnega znanja, saj smo bile lahko v našem samostanu prisotne na njihovi generalki pred nastopom v Gorici.

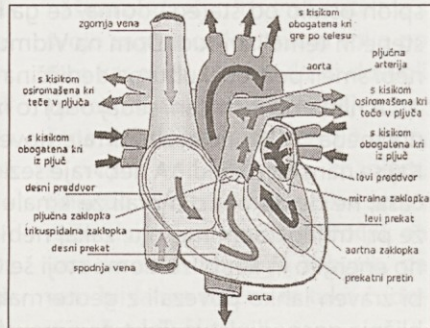
NOVO DRUŠTVO

Koronarni bolniki ustanovljamo "svoje" društvo

Koronarni bolnik je srčni bolnik, ki je preстал bolezenski zaplet (srčni infarkt, operacijo na srcu ipd.) in se po zdravljenju v bolnišnici in rehabilitaciji v koronarni ali internistični ambulanti ali v zdravilišču, znajde na razpotju, kako naprej. Seveda ima svojega osebnega zdravnika, ki mu pomaga, mu svetuje in daje navodila. Kljub temu pa je tak bolnik negotov pred izkušnjami vsakdanjega življenja, sam s svojimi dvomi, stiskami in številnimi vprašanji: kaj sme in česa ne, kaj mu koristi, kaj škoduje itd. Za obvladovanje in premagovanje telesnih težav in duševnih stisk potrebuje pomoč, on in njegovi svojci. Različne oblike pomoči lahko najde v družbi bolnikov z enakimi ali podobnimi težavami, ki imajo trdno voljo premagovati posledice bolezni in so že vključeni v organizirana prizadevanja za zdravo življenje. Pomemben dejavnik pri preprečevanju srčno žilnih bolezni in pri kasnejši rehabilitaciji bolnikov so društva. V Sloveniji deluje 14 društev ali klubov koronarnih bolnikov, združenih v zvezo.

Koronarni bolniki iz naše občine so doslej vključeni v Koronarno društvo Postojna. Na Ilirskobistriškem delujejo tri skupine, dve v Ilirski Bistrici, ena v Podgrađu, vanje pa je vključenih okoli 80 članov. Redna tedenska telesna vadba pod vodstvom strokovno usposobljenih vaditeljic poteka dvakrat tedensko na treh lokacijah.

Že pred časom se je pokazala potreba, da bi dejavnosti in programe razširili tudi v druge lokalne centre po občini in da bi programe prilagodili potrebam in značilnostim članov našega okolja. Tó so bili razlogi, zaradi katerih se je že spomladi med sedanjim članstvom postojnskega društva porodila ideja, da bi v občini Ilirska Bistrica ustanovili svoje lastno društvo. V mesecu aprilu se je prvič sestala skupina pobudnikov in oblikovala iniciativni odbor, ki je uresničil idejo in 13. maja 2011 je devet posameznikov podpisalo izjavo o ustanovitvi Društva koronarnih bolnikov Ilirska Bistrica. Skupina ustanoviteljev je najprej pripravila programski dokument s cilji društva ter oceno učinkov delovanja samostojnega društva ter namero najprej predstavila sedanjim članom, vključenim v postojnsko društvo, nato pa še Zvezi klubov in društev koronarnih bolnikov Slovenije, Koronarnemu društvu Postojna ter vodstvu Zdravstvenega doma v Ilirski Bistrici.

Iz programskih dokumentov društva v ustanavljanju je razvidno, da bo društvo neprofitna, nevladna, prostovoljna in humanitarna organizacija koronarnih bolnikov in njihovih svojcev ter strokovnjakov. Med koronarne bolnike štejejo bolnike s srčno žilnimi boleznimi in stanji kot so stanja po srčnem infarktu, stanja po premostitveni operaciji ali širitvi koronarnih arterij, osebe z umetnimi zaklopkami in s srčnim vzpodbujevalnikom, osebe s srčnim popuščanjem, s stabilno angino pektoris ter druge osebe, obremenjene z dejavniki tveganja, kot so npr. previsok holesterol, previsok krvni tlak, kajenje, sladkorna bolezen, telesna nedejavnost, prekomerna telesna teža, stres in depresija, podedovanost.

In kaj bo članom ponujalo novo "domače" koronarno društvo:

1. vseživljenjsko rehabilitacijo,
2. izboljšanje kakovosti življenja
3. spremljanje in podporo ob težavah

To bodo počeli zlasti tako, da bodo:

- organizirali strokovna predavanja o srčno žilnih boleznih in o zdravem načinu življenja,
- dvakrat tedensko organizirali rehabilitacijsko telesno vadbo pod strokovnim vodstvom usposobljenih vaditeljic, prilagojeno telesnim zmogljivostim udeležencev,
- merili in spremljali vrednosti krvnega tlaka udeležencem vadbe in drugih programov,
- organizirali teste hoje, teste telesne vzdržljivosti in počutja,
- pripravljali tečaje in delavnice zdrave prehrane za koronarne bolnike,
- izvajali vaje za duševno sproščanje,
- si medsebojno pomagali s koristnimi nasveti,
- dajali podporo članom, da vztrajajo v novih oblikah zdravega življenja in si prizadevali za dobro počutje vseh,
- pripravljali izlete in družabna srečanja,
- organizirali pohode v naravo po programih, ki jih zmorejo vsi člani,
- mislili na lepše plati življenja in se veselili lepih dni z vsakim od članov

Nadaljnje aktivnosti društva v ustanavljanju potekajo tudi preko poletja, tako da je že pripravljen predlog pravil društva, program dela za leto 2012, terminski plan redne telesne vadbe v Ilirski Bistrici, Podgrađu, Jelšanah, Kuteževem, Knežaku in Pregarjah in drugi potrebni dokumenti, ki bodo obravnavani na ustanovnem občnem zboru. Prav tako bodo preko poletja potekale tudi aktivnosti promocije društva in obiski poverjenikov društva v vseh lokalnih centrih občine.

PLANINSKI POHOD

Ženska planinska sekcija na Stolu

Grozdana Česnik ....

V počastitev dneva državnosti smo se članice ŽPS Ilirska Bistrica podale na tradicionalni dvodnevni planinski pohod, katerega cilj je bil osvojiti najvišji vrh Karavank.

Prvi dan smo si ogledale Slovenski planinski muzej v Mojstrani, ki nudi obiskovalcem vpogled v planinsko, gorniško, alpinistično, vodniško in reševalno dejavnost v slovenskem prostoru. Slovenci smo nanj lahko ponosni, saj se z njim postavljamo ob rob velikim alpskim narodom. Nato smo si ogledale alpsko dolino v osrčju Julijskih Alp - Dolino Vrata, ki se razteza od Mojstrane pa vse do vznožja severne stene Triglava in spada med pokrajinsko najlepše doline Julijskih Alp. Dan smo zaključile v Valvasorjevem domu pod Stolom, kjer smo tudi prenočile. Ob prijaznem sprejemu in domačnosti oskrbnikov gospe

Maje in gospoda Emila smo sklenile, da se bomo k njim še vrnile.

Naslednji dan smo se v zgodnjih jutranjih urah podale našemu cilju naproti – Stol 22-36m. Za vzpon smo si izbrale precej strmo, razgibano in dobro speljano Žirovniško pot, ki nas je vodila po številnih zavojih in travnatih pobočjih z bogatim cvetjem. Tik pod Malim Stolom smo si odpočile v Prešernovi koči, ki je najvišje ležeča koča v Karavankah in nosi ime po največjem slovenskem pesniku Francetu Prešernu. Sestopile smo po Zabre-

ški poti, ki vodi po položnejšem terenu in senčnatem gozdu.

Naš tradicionalni pohod smo zaključile vesele, polne lepih vtisov in doživetij. Razšle smo se polne energije novemu delovnemu tednu naproti.

Stavba bistriške pošte

Primož Rojc .....

Danes Bistričani povečini poznamo dve stavbi pod nazivom Pošta, stojita ena ob drugi, med njima pa vodi ulica v center mesta. Govorim o Stari pošti, prvi pošti na bistriškem in o stavbi, kjer danes domuje bistriška pošta. Stavba, ki je bila nekoč na obrobju mesta, danes pa v njegovem strogem upravnem centru, danes doživlja eno izmed mnogih preobrazb, ki jih je bila deležna na svoji dolgi življenjski poti.

V začetku prejšnjega stoletja je bila stavba pritlična. V njej je bila trgovina z živili, v lasti pa jo je imela družina Veger. Vegerjevi so bili tudi lastniki znane gostilne z vrtom, le streljaj od svoje trgovine, ob sta-

ri pošti. Zaradi dobre lokacije ob glavni in prometni cesti proti Reki in Postojni je stavbo ob koncu prve svetovne vojne kupil ugledni bistriški trgovec Anton Ličan, ki je nadaljeval s trgovino z živili, le da jo je še

bolj obogatil in povečal ponudbo.

Ker je bil Anton Ličan podjeten človek, je stavbo v tridesetih letih nadzidal. Od takrat stavba nosi sedanjo podobo meščanske hiše. V pritličju je uredil poslovne prostore, v nadstropju pa je oddajal v najem sobe. Sobe so najemali uradniki in oficirji, ki jih je bilo v tistem času v Ilirski Bistrici veliko. Lastnik Anton Ličan je v tem času postal tudi občinski župan. V lokalih so se tekom let izmenjale številne dejavnosti in ponudba: trgovina s slaščicami in pecivom, železnina, Buffet, papirnica, frizer ipd. Kričeči napisi dejavnosti na fasadi stavbe so vabili številne mimoidoče.

Frizerski salon za dame je imel frizerski mojster Bert Derenčin, ki je svojim strankam nudil poleg "železne" tudi sodobno "vodno" trajno, Buffet je vodil lastnikov sin Milan, kasneje pa Vincenc Poljšak, na sredini pa je nekaj let deloval fotografski atelje in papirnica Cartoleria Carlo Marozzi. Marozzi je v času poslovanja na Bistriške izdal veliko število razglednic z Bistriškimi motivi in tako pustil neizbrisen spomin ujet na tem malem tiskanem kartončku.

Po osvoboditvi je bila stavba Ličanovim odvzeta in tako je prešla v splošno družbeno premoženje. Najdlje je v stavbi ostal Buffet, po osvoboditvi je z njim upravljalo Gostinsko podjetje Soča Ilirska Bistrica. Po številnih selitvah se je v stavbo leta 1961 vselila Pošta in tu ostala do danes.

V prvi prenovi zunanosti po vojni je bila fasada pritličja deležna korenite spremembe, saj so vhode v poslovne prostore zazidali v okna, fasado pa obložili z kamnitimi oblogami. Tako je bila stavbi odvzeta meščanska podoba.

Leta 1993 je bila prenovljena notranjost. Pred letom je bila streha na novo prekrita, žal s kovinsko in ne z opečno streho. Po 18 letih od

Na razglednici poslani v Hrvaško leta 1963 nosi stavba pošte že novo podobo

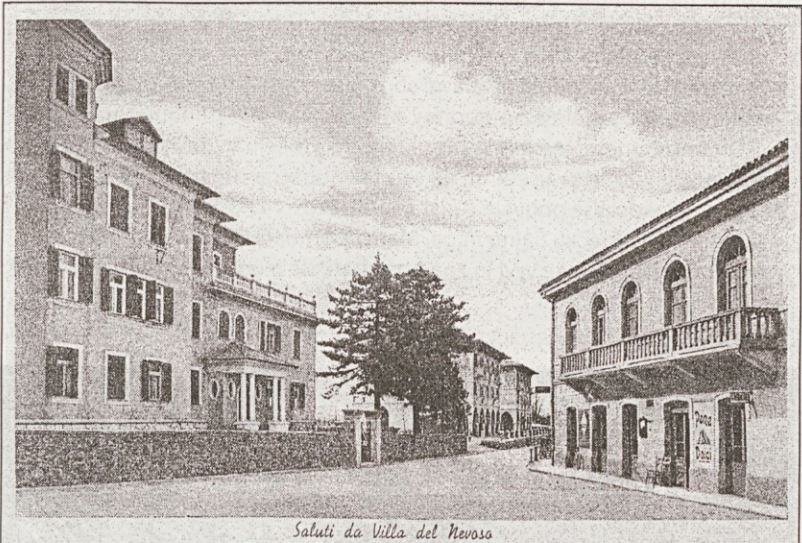

Ena od lepših barvnih razglednic izdanih po letu 1970 na kateri kraljuje naša stavba. Že takrat je bil promet mimo pošte gost.

Villa del Nevoso - Piazza XXVIII Ottobre

Nadzidana stavba je v nadstropju ponudila sobe, v pritličju pa poslovne prostore. Pred fotografa so se postavili najemniki lokalov in mimoidoči.

Saluti da Villa del Nevoso

V času med obema vojnama so v okolici Ličanove stavbe zrasle upravne stavbe banke, občine in snežniških gozdov, ta del Ilirske Bistrice je postal upravno središče mesta.

prenove notranosti, pa se je Pošta Slovenije odločila, da bo bistriško enoto prenovila. Uporabna površina bo sicer ostala enaka, vendar bo prostor razporejen bolj funkcionalno, saj bodo odstranili telefonske govornice, zasukali bodo pult, vhod za stranke pa bo iz glavne ulice, kjer je bil do sedaj službeni vhod. Število delovnih okenc bo ostalo enako kot do sedaj, torej tri, število poštne predalov pa bodo povečali s 60 na 105. Celotna prenova bo Pošto Slovenije stala 350.000 evrov, končana pa bo predvidoma v mesecu septembru.

Kljub obnovi pa kaže, da fasada stavbe ne bo vrnjena v prvotno stanje, kar je velika škoda, saj bi tako stavbi vrnili mestni sijaj, obnovljena fasada pa bi se tako kosala z lepimi fasadami sosednjih stavb, kot so sodišče, Občina, Štembergerjeva hiša in podobne. Mogoče pa bomo čez 20 let drugače razmišljali.

Pri sestavi članka sem veliko podatkov pridobil iz članka Tri podobe iste stavbe, avtorja Vojka Čeligoja, ki je bil objavljen v Snežniku št.5, leta 1993. Razglednice so iz zbirke avtorja.

DRUŠTVO TVOJ TELEFON

Če ste v stiski...

Če potrebujete pogovor in bi radi ostali anonimni...

POKLIČITE NAS!

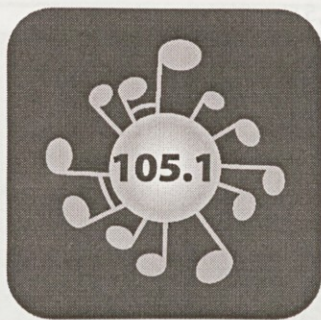
OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 08. URE DO 20. URE

TELEFON: 05 720 1 720

Snežnik

NOVA E POŠTA
PIŠITE NAM
sneznik@siol.com

radio capris
dobra družba

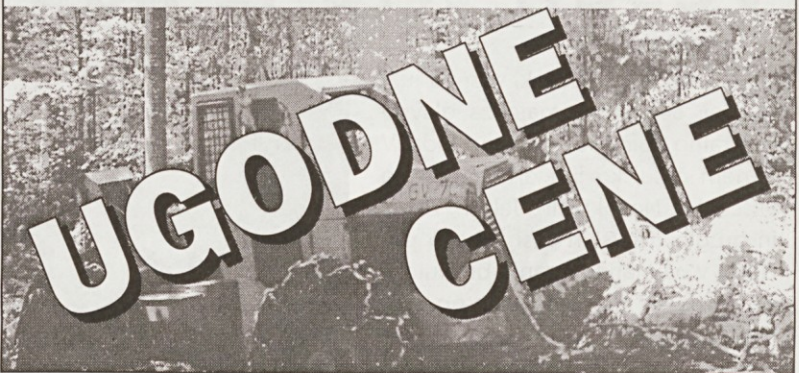
AVTOPREVOZNIŠTVO

Fabci 4, 6254 Jelšane
TEL.: 05/788-51-10, GSM: 041/410-343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA

- * DOLŽINSKA DRVA
- * KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
- * ODKUP NA PANJU

AVTOMATSKA AVTOPRALNICA

URNIK
8.00 - 16.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA AVTOPRALNICA

URNIK
VSAK DAN
7.00 - 22.00

V naši trgovini boste našli ročno izdelane otroške čevlje italijanskega proizvajalca ABA shoes, namenjene dojenčkom od 0-12 mesecev starosti, pralne plenice Racman, ponujamo Vam tudi oblačila Baby luna in pa tudi priznana kozmetiko znamke Buds, namenjeno tako malčkom, kot mamicam ter naravno kremo za sončenje Soleo organics s filtrom SPF 30+ ščiti pred UVA in UVB žarki.

Soleo organics krema za sončenje je na testu med 1572 uvrstila med 5 najboljših krem.

Več na www.fansybaby.si

Fancybaby.si

Trgovina z otroško opremo

Za Ilirsko Bistrico in okolico osebna brezplačna dostava

ENERGETIKA

Ekonomika lesne biomase

Bojan Žnidaršič, energetski svetovalec, tel. 041 830 867 .....

V energetiki je biomasa organska snov, uporabna kot obnovljiv in CO₂ nevtralen vir energije. V praksi prevladuje lesna biomasa, čas rastlinske prihaja, povečuje se delež energetske izrabe ostankov iz proizvodnje, pridelave ali predelave. Za Slovenijo je biomasa najbolj zanesljiv, cenen in dolgoročno stabilen vir energije. Za energetske potrebe se les pripravlja kot polena, sekance ali pelete. Uporabnost je idealna za ogrevanje prostorov in sanitarne vode, prav tako za soproizvodnjo elektrike in toplote. Polena dosežejo največje izkoristke in najmanjšo porabo v kotlih s podpihovanjem (ventilatorski). Novejša oblika so pelete (tudi sekanci), ki omogočajo avtomatizirano ogrevanje. Optimalen izbor tehnologije, energenta in finančnih podpor za novogradnjo ali adaptacijo bo lažji po obisku energetske svetovalne pisarne v Ilirski Bistrici, Postojni ali Cerknici. Razkošje dobrih, uporabnih in brezplačnih informacij vas čaka, več na <http://nep.vitra.si>.

Cenovna razmerja med energenti

Energent	Prodajna cena €/enota	Kurilnost kWh/enota	Končna energija €/kWh	Izkoristek %	Koristna energija €/kWh
1. Zemeljski plin	0,6700 €/Nm ³	9,5 kWh/Nm ³	0,0705	90 95	0,0784 0,0742
2. UNP propan (cisterna)	0,8600 €/l	6,50 kWh/l	0,1323	90 95	0,1470 0,1393
3. Kurilno olje EL	0,8800 €/l	10,0 kWh/l	0,0880	85 90	0,1035 0,0978
4. Polena bukova	60,00 €/pm	2410 kWh/pm	0,0249	60 90	0,0415 0,0277
5. Peleti	0,220 €/kg	5,0 kWh/kg	0,0444	85 90	0,0518 0,0489
7. Sekanci	18,00 €/nm	800,0 kWh/nm	0,0225	80 90	0,0281 0,0250
8. Električna za gospodinjstva	0,12 €/kW	1	0,1240	95	0,1305

Kaj se (s)plača?

Iz tabele ESP Postojna (prodajne cene energentov, končne in koristne energije, marec 2011) so

kotlu, porabi okrog 15 m³ trdega lesa (900 €), v piroliznem kotlu pa le okrog 9 m³ (540 €), pri sekancih je to 28 nasutih m³ (480 €), v primeru pelet pa je to okrog 5 ton, kar po-

meni 7,5 m³ (1.100 €). Ob navedenih podatkih je smiselno preveriti, kje se nahaja vaša poraba in potem vleči prave poteze za zmanjšanje stroškov.

Finančne spodbude

Za investicije v vse oblike lesne biomase in za vse potrebe (ogrevanje prostorov, ogrevanje sanitarne vode, soproizvodnja elektrike in toplote) v gospodinjstvih so na Eko skladi (www.ekosklad.si) na voljo subvencije in kredit. Za obe obliki je potrebno prvo poslati vlogo s potrebnimi dokazili in predračunom, po oddani vlogi se lahko začne z delom. Podrobnosti so v razpisih, pred vsako odločitvijo v naložbo je zelo smiselno obiskati brezplačno energetske svetovanje <http://gcs.gi-zrmk.si/Svetovanje/index-pisarne.html> v eni od 35 energetske svetovalnih pisarn po Sloveniji.

Subvencija je vedno največ 25% investicije in največ do 1.500 € za pirolizni kotel na polena ter največ do 2.000 € za kotel na pelete ali sekance. Za večstanovjske

stavbe pa je omejitev samo 25% investicije.

Kreditaobčane je zelo ugoden. Prosilec lahko dobi največ 20.000 € (izjemoma 40.000 €)

na osebo, na stavbo skupaj največ 80.000 € za dobo 10 let in najmanj 2.000 € za eno leto. Obrestna mera je vezana na trimesečni EURIBOR +1,5 %.

EN SVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

20. Furmanski praznik

Alenka Penko, KETŠD A. Mihelčič, Harije .....

Za nami je jubilejni 20. Furmanski praznik, ki je letos sovpadal z 20. letnico samostojnosti Slovenije, zato je bil tokrat še posebej svečan.

Konji, furmani in vozovi so za en dan preplavili Postojno in pregnali novodobne tekmece. Seveda so želeli prav vsi po vrsti pokazati čim več izvirnosti in domiselnosti, kar jim je dobro uspelo. Posebej so se izkazali člani Konjeniškega društva sv. Štefan iz Vipave, ki so s tremi vozovi pripeljali na prizorišče trideset metrov dolg mlaj. S pomočjo članov društva Trma iz Zaldoga pri Črnem vrhu so mlaj pozneje tudi uspešno postavili, dvajset otrok pa je dogodek zaznamovalo s simboličnim spustom dvajsetih globov.

Pester program se je začel že v zgodnjih jutranjih urah, ko so prvi furmani pripeljali konje h kovaču. Kmalu za tem je zadišalo v brkinskem bakrenem kotlu. Na številnih stojnicah so obrtniki poprijeli za orodje in demonstrirali izdelavo s furmanstvom nekaj tako zelo povezanih obrti. Seveda ni manjkalo niti zapravljevček, plesalci različnih folklornih skupin, številni ponudniki domačih dobrot in še marsikaj. Obiskovalci so lahko oboževali starodobna vozila Društva ljubiteljev starodobnih vozil Postojna, štirinožce Športno kinološkega društva Postojna, navijali za tekmovalce predtekmovalca v diatonični harmoniki za pokal Postojnske jame ali svojega županskega favorita in mu z nasveti pomagali pri pripravi naj županskega golaža. Po rezultatih sodeč so bili najbolj uspešni Logatčani, kajti prvo mesto je pripadlo županu Bertu Menardu.

Osrednja prireditev in spremljevalni del s kulturnim programom, pestra ponudba, družabne igre in zabava, so znova potrdili, da je furmanski praznik pomembna etnološka prireditev, ki iz leta v leto še pridobiva na veljavi.

Organizatorjem čestitamo ob okroglem jubileju in želimo, da bi praznik ponovili vsaj še dvajsetkrat, saj se s tako odlično organizacijo lahko pohvali le malokdo. Vse pohvale Turističnemu društvu Postojna, društvenemu predsedniku g. Srečku Šajnu in ga. Marici Gombač, ki iz leta v leto spretno prepleta organizacijske vrvi in zna poskrbeti, da o odlični organizaciji in izvedbi še dolgo govorimo.

elektro skok
za vas že 30 let

Iščete profesionalnost po ugodnih cenah?

V poslovnih in stanovanjskih objektih izvajamo storitve:

- Elektroinstalacije
- Meritve
- Video-domofoni
- Protivlomni sistemi
- Montaža računalniških mrež
- Montaža električnih pogonov dvoriščnih vrat
- Strelovodne instalacije
- Hišniška opravila
- Gradbene storitve:
  - Kronske vrtnanje
  - Dela na višini
  - Najem dvizne ploščadi

Pokličite nas na: **GSM 041 778 107**
Reference na www.elektro-skok.si ali
elektro.skok@siol.net

IZ ZABIČ

Veseli trio iz Zabič

Petar Nikolič .....

Krajani vasi Sušak, vasi na južni meji Slovenije, imajo za glavno centralno zbirališče gostilno Vida. V letnem času, ko jim družbo delajo vaščani iz Novokračin, Jelšan, Zabič in drugih okoliških vasi zabavo poiščejo v balinanju, igranju briškule, v večini pa so tisti, ki uživajo ob zvokih frajtonarce, katero ponosno raztegne Simon Jaksetič. Na bobnih mu priskoči na pomoč Miha Jaksetič, na bas, ki ga slišimo že na daleč pa neutrudno piha Simon Smrdelj.

Za svoje goste kuharica Vida pravi: «Malo je takšnih veseljakov, kot so naši fantje iz Zabič. Čeprav so amaterji se obnašajo kot profesionalci. Simon v šali rad reče, da se ne smejo igrati z avtoriteto. V bogatem repertoarju so v glavnem Slovenske narodne, po želji pa so lahko tudi mednarodne.»

DRUŠTVO VEZI

DRUŠTVO »VEZI«, PSIHIATRIČNA AMBULANTA SEŽANA IN CSD SEŽANA NA CELODNEVNEM IZLETU PO DOLENJSKEM

Pripravila: Mojca Mahnič in Karmen Margarit, foto: Karmen Margarit

Jože Ramovš pravi, da je človek po svojem bistvu družbeno bitje. Medčloveške povezave so zanj nekaj temeljnega, kar nujno potrebuje za preživetje, podobno kakor sta na telesnem področju nujna hrana in zrak. Medčloveška razmerja in odnosi so za človeka v resnici kot mreža, v katero je ujet vse življenje, če hoče ali pa ne. Imenujemo jo socialna mreža. To je področje, kjer se vrši zadovoljevanje potreb, kjer ljudje opažajo svoje konkretne možnosti in opravljajo svoje življenjske naloge (Kakovostna starost. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka in SAZU, 2003: 25).

Socialna mreža ljudi s težavami v duševnem zdravju se mnogokrat oža prav zaradi bolezni in njenih posledic, ki jih spremljajo. V društvu »VEZI« skušamo in želimo osebam s težavami v duševnem zdravju pomagati, pomoč pa je usmerjena v večjo paricipacijo, možnosti izbire, boljše kvaliteto življenja, širjenje socialne mreže, normalizacijo in integracijo v skupnost. Aktiven način življenja nudi priložnost za sklepanje novih prijateljstev, vzdrževanje socialne mreže in interakcijo z ljudmi vseh starosti, poleg tega pa zmanjša občutke osamljenosti in družbene izključenosti.

V ta namen je tudi letos Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« v okviru Programa IZOBRAŽEVANJE UPORABNIKOV ter v okviru Programa na »KRILIH ŠPORTA IN MOZAIK KULTURE« v sodelovanju z Psihiatričnim dispanzerjem Sežana in Centrom za socialno delo Sežana tudi letos organiziralo celodnevni

izlet po Dolenjski.

26.5.2011 smo se že na vse zgodaj zbrali na stari avtobusni postaji v Sežani, od koder nas je avtobus popeljal vse do Dolenjske. Prvi postanek je bil v Muljavi in sicer domačiji znanega Slovenskega književnika Josipa Jurčiča. Po gostoljubnem sprejemu in izčrpnih predstavitvi domačije, smo pot nadaljevali do izvira reke Krke, kjer nas je pričakalo nekoliko neprijetno presenečenje. Zaradi porušenega obcestnega zidu, avtobus poti ni mogel nadaljevati, vendar to za nas ni bila ovira. Pot do izvira smo tako nadaljevali kar peš. Po povratku od izvira smo si, prijetno utrujeni od hoje, privoščili malico. Pleterje – muzej na prostem, pa je

bil naš naslednji postanek. V nekaj besedah so nam predstavili delovanje Cisterijanskega samostana (samostana si namreč ni mogoče ogledati), na lastne oči pa smo si lahko ogledali stara kmečka orodja, kozolec krit s slamo, črno kuhinjo, nekaj domačih živali... ter prodajalno »domačo lekarno« kjer se lahko kupi proizvode, ki jih pridelajo menihi v Cisterijanskem samostanu. Polni novih doživetij in znanj smo pot nadaljevali do Kostanjevice na Krki, kjer nas je že čakalo kosilo. Po kosilu je sledil ogled mesta ob reki Krki. Povratek v domači kraj je bil v zgodnjih večernih urah. Na izletu so se nam pridružili tudi prostovoljci, na katere smo zelo ponosni, saj so naši sodelavci.

Društvo je nevladna humanitarna organizacija, ki deluje v javnem interesu. Za svoje delovanje in izvedbo aktivnosti pridobivamo sredstva na številnih javnih razpisih. Ob tej priložnosti se zahvalujemo sponzorjem izleta in sicer: Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih

organizacij-FIHO, zahvaljujemo pa se tudi turističnemu društvu iz Muljave, saj nam je v celoti omogočilo brezplačen ogled in predstavitev Jurčičeve domačije.

Kljub zelo vročemu dnevu, so bili udeleženci z izvedbo izleta zadovoljni, zadovoljstvo uporabnikov, pa je glavno vodilo našega Društva, na kar smo zelo ponosni.

PROMOCIJSKA STOJNICA DRUŠTVA »VEZI« NA BAČU IN PRAZNOVANJE DNEVA DRŽAVNOSTI

Barbara Uljan, dipl.soc.del

Člani Kulturnega društva Tuščak Bač so v soboto, 25. 06. 2011, na Baču pri Knežaku organizirali prireditev ob Dnevu državnosti.

Poleg turnirja v balinanju, glasbe v živo in kulturnega programa so organizirali tudi predstavljene stojnice društev in posameznikov.

V društvu »Vezi« smo se z veseljem odzvali njihovem povabilu, saj je eden izmed ciljev promocija društva, duševnega zdravja in destigmatizacija duševne bolezni.

Zahvaljujemo se KD Tuščak za povabilo, prijazen sprejem in odlično golač. Upamo, da se drugo leto spet srečamo.

ZANIMIVOSTI

Kar tako...

Fanta skoraj nista mogla verjeti, da smo se včasih prevažali s tako miniaturnimi vozili. Še bolj čudno sta gledala, ko sta prisluhnila zgodbi, kaj vse je bilo potrebno narediti, da si do takšnega lepota sploh prišel. Ja, ja, ob zaključku zgodbe sta bila že prav utrujena!

www.kirn.si   www.svetkamna.info

K Kirn d.o.o.

KAMEN

PRENOVA - GRADBENIŠTVO

IZDELUJEMO:

- OKENSKÉ POLICE
- NOTRANJE IN ZUNANJE STOPNICE
- MIZE, PULTE IN DEKORATIVNE IZDELKE
- NAGROBNE SPOMENIKE

NUDIMO VAM:

- KVALITETNO IZDELANE PREDMETE IZ KAMNA
- BREZPLAČNO VAM PREDSTAVIMO MATERIAL IN SVETUJEMO NA VAŠEM DOMU

CVETJE

Cvetličarna Kirn vabi s svojo pestro ponudbo, ki zajema lončnice, rezano cvetje, keramiko in kristal. Veliko pozornost posvečamo žalni floristiki, dekoraciji daril, dekoracijam kulturnih prireditev in dekoracijam porok. Ob tej priložnosti Vam lahko po želji izdelamo poročni šopek, okrasimo prireditveni prostor poroke in dekoriramo vozila. Bodočim mladoporočencem nudimo odprte poročne knjige daril.

TEKSTIL

- IZREDNO NIZKE CENE ŽENSKIH POLETNIH MAJČK od 6 EUR dalje
- PISANA IZBIRA POLETNIH ARTIKLOV ZA MORJE IN PROSTI ČAS
- VELIK IZBOR MOŠKE IN ŽENSKÉ KONFEKCIJE VELIKIH ŠTEVILK

VRTEC ILIRSKA BISTRICA

Podpis EKO listine

Eko koordinatorica vrtca Cilka Gerželj .....

Vrtec Ilirska Bistrica je že drugo leto vključen v projekt Eko vrtec. Vsi skupaj (starši, strokovni tim vrtca in otroci) si prizadevamo, da bi čimbolj skrbeli za okolje in spoštovali naravo. V treh projektih (voda, energija in odpadki), ki so se odvijali preko celoletnih dejavnosti so otroci začutili pomen odgovornega odnosa do okolja in kako skrbeti za naravo. Praznovali smo vodni dan, obiskali eko kmetijo, povabili čebelarja, kateri nam je pokazal skrivnosti čebel in cvetočih travnikov, okušali smo med in izdelovali sveče iz voska. Eko detektiv nas je skozi celo leto opozarjal, da varčujemo z vodo in pridno ugašamo luči, ko nam zunaj sveti sonce. Otroci so ustvarjali z odpadnimi in naravnimi materiali čudovite likovne izdelke. Peli smo čisto pravo eko himno, skrbeli za rožice na naših gredicah, v dveh zbiralnih akcijah papirja pa zbrali kar 5000 kg papirja. Naj omenim še zbiranje plastičnih zamaškov v dobrodelne namene in ločevanje odpadkov po skupinah. Vzgojiteljice smo za otroke pripravile prav po-

sebnostno lutkovno predstavo. Z željo, da otrokom približamo ločevanje in recikliranje odpadkov na preprosto in njim razumljiv način, smo se lotile izdelovanja lutk in scene. Zgodbo smo povzele po slikanici Ples v zabojniku (avtor: Helena Kraljič). S predstavo so otroci spoznali različne zabojnike in njihove barve. Glavni junaki v zgodbi (pločevinka, plastenka, tetrapak in radio...) pa otroke učijo v kateri zabojnik sodijo določene smeti. Lutkovno pred-

stavo smo zaigrale trikrat, enkrat tudi na prireditvi Sonce se smeje ob svečanem podpisu Ekolistine. Ekolistino so podpisali: župan občine Ilirska Bistrica Emil Rojc, ravnateljica vrtca Ingrid Fatur in predstavnik staršev Andrej Bergoč ter se zavezali, da bomo skrbeli za okolje ter bili otrokom lep zgled. Naučimo se tudi sami kaj lepega od otrok in opazujemo naravo tako kot jo znajo le otroci, navsezadnje je to največje bogastvo, ki ga imamo.

VRTEC PODGORA KUTEŽEVO

Pa zarajajmo, pa zaplešimo po mišje

Vzgojiteljica: Marina Grilj .....

V sredo, 29. 6. 2011, so otroci vrtca skupine Miške – Podgora, Kuteževo povabili v svojo sredino starše ter vse, ki jih imajo radi. Že nekaj mesecev smo v naši skupini ustvarjali knjigo, ki je potovala ob vikendih v domove otrok. Glavni junak je bil mišek Stanislav, ki se je vračal vsak ponedeljek v vrtec z novimi oblačili, novimi dogodivščinami in komaj smo čakali, da je pokukal iz nahrbtnika.

Otroci so z njim počeli stvari, ki jih drugače ne bi. Spregovorili so, se »pocrkljali«, mu šepetali in čas, ki so ga preživeli v družini vsi skupaj, je bil čudovit, za trenutek so bili po-

vezani vsi med seboj: mama, očka, babica, dedek, sestrica ... in o teh

deklamirali svoje pesmice in celo zaigrali na glasbila. Veliko presene-

občutkih so otroci pripovedovali in jih nosili s seboj vsak dan.

Tako so na nastopu prevladovali miške. Nastopajoči so se še posebej pripikupili občinstvu, ko so zaplesali mišji ples,

čenje so pripravili starši za otroke in vzgojiteljici Marino in Barbaro: dve torti za skupino Miške, za vzgojiteljici pa veliko sliko fotografij iz različnih prireditev. Knjiga, ki je nastala s pomočjo staršev, je tudi sedaj kot darilo in spomin na miška prišla v roke vsem nastopajočim. Še enkrat vse pohvale staršem, ki so vedno pripravljene sodelovati in so v pomoč tudi meni, saj mi odpirajo nove in nove ideje, ki zaživijo med otroki. Zaključili smo s pesmico »Moji pridni otroci« in z željo, da bi preživeli čudovite poletne dneve, ki pa niso samo na morju, na izletih, ampak včasih preprosto doma, ko smo vsi skupaj na kavču objeti in nam je lepo.

OŠ PODGORA KUTEŽEVO

Valeta in počastitev Dneva državnosti

N. Zidar in A. Rolih .....

Torek, 14. junij 2011, je bil prav poseben dan za naših 9 devetošolcev, ki so se zadnjič predstavili svojim naslednikom ter učiteljem in tehničnemu osebju. Že dopoldan se je 8. razred pošteno namučil, da je našel ključ, ki odpira vrata 9. razreda. Pred tem pa se je tudi 8. razred pošalil na račun 9., saj so jim ključ ukradli in skrili v svoji učilnici. Popoldne je sledil

uradni del, prišli so starši, učitelji ter osmošolci. Devetošolci so pripravili zanimiv program, v katerem so predstavili svojo šolsko pot, osmošolci pa so jim pripravili nekaj spretnostnih nalog, s katerimi so dokazali, da so dovolj zreli za srednjo šolo. Skupaj so tudi zapeli pesem Vsi za enega. Sledile so le še pohvale in priznanja ter slovo od učiteljev. Letnik 1996 je vsekakor pustil svoj pečat na OŠ Podgora, Kuteževo. Vsem želimo lepe počitnice ter uspešno nadaljevanje šolanja.

Ob zaključku šolskega leta pa smo na šoli pripravili prireditev, s katero smo počastili dan državnosti, 20. rojstni dan naše domovine. Ravnateljica Mirjam Vrh je poudarila pomen tega praznika za Slovence in zaelela učencem prijetne počitnice. Kulturni program je bil pester in zanimiv.

Nastopili so otroci iz vrtca, pevski zbor, folklor, učenke so interpretirale pesmice učencev in odlomke del slovenskih književnikov, zadonel je zvok harmonike ... Voditeljici programa, Jana in Teja, sta poudarili, da moramo spoštovati našo domovino. Biti moramo ponosni, enotni in pogumni. Radi moramo imeti našo lepo domovino Slovenijo.

Snežnik

NOVA E POŠTA
PIŠITE NAM
sneznik@siol.com

LEKARNA

Delovni čas:
Delavnik
od 7:00 do 19:00
Sobota
od 7:00 do 14:00
Nedelja in prazniki
Zaprto
Dežurstva
Delavnik
od 19:00 do 21:00
Sobota
od 19:00 do 21:00
Nedelja in prazniki
od 9:00 do 11:00 in
od 18:00 do 19:00

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Brezplačna številka društva Kala

080 18 16

Vsi, ki si želite pogovora s strokovnjakom o okužbah s HPV, raku materničnega vratu in cepitvenju, pokličite Modro številko društva Kala 080 18 16. Strokovnjak bo brezplačno odgovarjal na vaša vprašanja vsak torek med 14. in 16. uro.

Spletne strani društva Kala

Informacije o društvu in cepilnih mestih najdete na novih spletnih straneh društva www.kala.si.

OŠ DRAGOTINA KETTEJA

Planinski izlet na Nanos

Planinci iz OŠ Dragotina Ketteja .....

V soboto, 21. 5. 2011 smo se planinci osnovnih šol iz Ilirske Bistrice podali na zadnji planinski izlet. Povzpeli smo se na Nanos.

Kljub črnim napovedim smo se v soboto zbudili v prelepo sončno jutro. Nestrpno smo čakali avtobus, ki nas je pobral pred našimi šolami. Odpeljali smo se do Razdrtega, od tam pa pot nadaljevali peš. V dobri družbi in prijetnem vzdušju je pot hitro minila. Na vrhu smo se v prijetni senci ob Vojkovi koči okrepčali s sendviči in sokom. Sledilo je še sladko presenečenje in skupinsko slikanje. Na nebu so se že začeli zbirati sivi oblaki, zato smo morali kar hitro priti nazaj v dolino. Med potjo je sicer vseeno začelo deževati, a smo bili v gozdu dobro skriti pred dežnimi kapljicami. Tudi zaradi tega je bil ta pohod za nas posebno doživetje.

Prijetno utrujeni smo zadnji del poti s prijatelji poklepetali še na avtobusu.

Zadnji planinski izlet v tem šolskem letu je torej za nami, mi pa se že veselimo jeseni ...

SREČANJE

Meddruštveno srečanje

Erik Delost, Foto: Jaka Fidel .....

Na dan državnosti smo kneški gasilci organizirali meddruštveno srečanje pobratenih in prijateljskih društev na gozdni pristavi Mašun. Povod za druženje je bilo vsakoletno srečanje gasilskih društev, dan državnosti in 15 letnica podpisa listine o pobratenu med prostovoljnimi gasilskimi društvi Knežak, Materija, Izola in Podnanos. Da bi bila družina še bolj pisana, pa smo medse povabili še prijateljsko društvo Krkavče, ki se je kljub mnogim obveznostim z veseljem udeležilo kar pestrega dneva. Tako se nas je

zbralo preko 70 gasilcev in gasilk.

Druženje, ki je uradno odprlo svoja vrata v popoldanskem času, je bilo sestavljeno iz obvezne pogostitve ter mnogih družabnih iger (balinanje, ciljanje tarče z baloni, vlečenje cevi), ki so z meddruštvenim tekmovalnim duhom večkrat močno dvignile glasove veselih navijačev. Igre so se zaključile z vlečenjem debelejšje gasilske cevi (po gasilsko B cev), ki je na travnati podlagi spotila kar pet udeleženi ekip, manjkala pa ni tudi obvezna zelena barva na hlačah padlih tekmoval-

cev. Ob smehu in vsesplošnem zadovoljstvu smo se nato preselili v zavetje mašunskega jurčka, kjer smo ob zvokih, za tisti dan gasilskega, ansambla imenovanega »After party« zapeli in zaplesali marsikatero slovensko in dalmatinsko pesem.

Izolski, kneški, krkavški, matarski in podnanaški gasilci smo zaključili druženje v poznih urah, ko smo že skoraj določili datum novega srečanja, saj smo ugotovili, da tovrstnega udeleženja v tem divjem času pravnih, finančnih in političnih polomij, zelo manjka.

SUFIJSKA ZGODBA

Ukradena sekira

Nekoč je živel mož, ki je izgubil sekiro in za krajo posumil v dečka iz sosesčine.

Opazoval je dečka in si dejal: "Ta je ukradel sekiro."

Njegov izraz, način govorjenja, hoja, vedenje – vse je izdajalo, da je ukradel sekiro.

Kmalu zatem je mož med okopavanjem svojega vrta našel sekiro.

Naslednji dan je znova zagledal dečka iz sosesčine.

Nič v njegovem vedenju ni izdajalo, da bi lahko ukradel sekiro.

Zgodbe, ki jih zapisuje življenje so biseri modrosti posvetimo jim vso svojo pozornost, da zaslišimo njih odmev. Ko bomo v skušnjavi, da bi sodili in presojali nam pričujoča zgodba pokaže pot resnice in prepričanje v svoj prav se v hipu razblini. To je pot modrosti, ko začneš dvomiti v svoj prav. Za ego ne imeti prav je enako kot bi umrl. In nikoli ne pozabi, da moč izbire pripada tebi, meni in nam vsem.

Neta

USPEŠNA MLADENKA

Odprtje fotografske razstave

Olga Novak .....

V petek, 17. Junija 2011 so v Knežaku, na bencinski črpalki odprli razstavo fotografskih del Darje Šenkinc.

Darja Šenkinc iz Šembij je rojena 18. februarja 1996 in se že več let udeleži fotokrožka, ki ga vodi Stojan Spetič, tudi priznan fotograf in član Foto kluba Sušec.

Odprtje je vodila Darjina razredničarka. Besedo sta najprej dobila Darjin mentor Stojan Spetič in Andrej Bergoč, predsednik Foto kluba Sušec

Ilirska Bistrica. Slednji je poudaril, da so slike tudi na prodaj in zelo primerne za obdarovanje. Potem je vse navzoče zabaval Knežan Jaka Fidel. Na harmoniko je zaigral skladbo Prijateljem harmonike. Nato je Nataša Božič, ki obiskuje šolo solo petja, zapela Roža na vrtu ob spremljavi harmonike, ki jo je igral Luka Žgur iz Glasbene šole Ilirska Bistrica. Na koncu je Olga Novak prebrala in avtorici razstave poklonila dve pesmi, z naslovom Ker vidim! In Ne streljam, fotografiram. Darja je prejela tudi lep travniški šopek.

Darja Šenkinc je posebno dekle, ki svet po svoje vidi. To se odraža tudi v njenih fotografskih umetninah. Odras njenega posebnega zaznavanja in gledanja so različne fotografije, ki kombinirajo realnost in motive združujejo na še ne viden način. Naslovi fotografij so: Pekel, Čarobni valovi pozitivne energije, Skrivnostne oči, Zamišljena, Utonilo bo sonce, Veter v laseh, Ku-ku, Zimski pasji portret, Bela eleganca, Pot k prikritemu cilju, Vidimo in ne vidimo, Mimobežnost, Držati ali spustiti, Medeni cvet, prihajam, Levo ali desno, Zimska pravljica, V neskončnost, Ustvarjanje skozi travno tančico, Dve v eni, Dotik, Iz velikega majhno in Gotovo je ljubezen v rokah.

Stojan Spetič pravi, da malokdaj pohvali, vendar Darjine fotografije je, zato naj to toliko bolj velja.

Razstavo si je možno ogledati vsaj do septembra, zato prisrčno vabljeni. Darji pa čestitamo za prvo samostojno fotografsko razstavo. Pa še veliko užitek v ustvarjalnem bogatenju želimo.

**OKULISTIČNA
AMBULANTA
dr. Mario Ragus**

Ordinacija **IL. BISTRICA**
Gregorčičeva 8
ponedeljek 13" - 19"
in torek 7" - 13"
tel. 711 21 36, 711 21 40©

Ordinacija **POSTOJNA**
Prečna ulica 2
torek 14" - 20"
in sredo 7" - 13"
tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se glejmo!

Hanes **macron**
Work Hard. Play Harder.
RESULT
sg **FRUIT OF THE LOOM.**

LEGEA Skipper®

ODLIČNE ZNAMKE PO TOVARNIŠKIH CENAH

TEKSTILNI DISKONT

ULICA 7. MAJA 12
ILIRSKA BISTRICA
BIVŠA TRGOVINA TARA
NUDIMO VAM UGODEN TISK IN VEZENJE
NA TEKSTIL

Cenik oglaševanja in cenik naročenih objav
v časopisu Snežnik je na voljo v uredništvu,
na željo Vam ga lahko posredujemo.

OBLETNICA MKNŽ

Kettejevci praznovali Dan državnosti

IŠ ....

Na dan državnosti in 20. obletnici samostojnosti Slovenije smo se Kettejevci skupaj z ženami odpravili v snežniške gozdove. S seboj smo vzeli tudi slovensko zastavo.

Pot nas je najprej vodila v smeri Gomancev. Nad vasjo Zabiče je na desni strani ceste opaziti razpadajoče »pumpke« za vodo, s katerimi so »pod Italijo« polnili cisterne, katere so prevažali po območju Rapalske meje, kjer se je gradilo razne vojaške in druge objekte. Zraven pump se nahajajo tudi razpadajoča korita, kjer so furmani napajali konje, kateri so z vozovi v smeri Rapalske meje vozili razni gradbeni material. Na Paki smo si ogledali lovsko kočjo LD Kozlek, nakar smo se peš odpravili do železne rampe, katera se nahaja na mejni črti med Slovenijo in Hrvaško. Med pešačenjem smo se za kra-

vidi del občine Ilirska Bistrica in del Kvarnerskega zaliva. Pa še pastirja z ovčami in tremi psi smo srečali. Pot smo nadaljevali do Gomancev, kjer smo si ogledali razpadajoče gozdarske objekte in »tri kralje«. Naslednja postaja je bila Marela, kjer smo imeli malico. Na Mirinu, kjer je lep pogled na Snežnik, nas je sprejel g. Miro Uljan, kateri nam je pokazal nekaj metrov stran od hrvaške meje. Spomenik (letalsko krilo) je postavljeno našemu rojaku - kraševcu, pilotu Josipu Križaju, kateri se je leta 1948 z letalom smrtno ponesrečil na tem območju. Do Jarmovca smo se odpravili peš. Na nekdanji Rapalski meji smo našli mejni kamen, kateri je označeval mejno črto med Italijo in Jugoslavijo, na katerem je vklesana letnica 1920. Na Jarmovcu smo videli manjšo kapelo in manjši italijanski vojaški objekt. Pot smo nadaljevali v smeri Vavkovca. Med potjo smo se ustavili pri jami, katera se nahaja tik ob cesti, v kateri se je še vedno nahajal sneg in pri »fašistični hiši«. Pot nas je nato vodila skozi Leskovo dolino v smeri Mašuna. Na Sviščakih smo pri spomeniku NOB zapeli partizansko pesem.

Izlet smo zaključili na Goljakih, kjer smo imeli pri vikendu našega pevca Leona piknik. Ob dobri »roštiljadi« in vinu, seveda ni manjkalo tudi lepih slovenskih pesmi, katere smo na račun prelepih snežniških gozdov in praznovanja dvojnega praznika, z veseljem zapeli.

tek čas ustavili na kraju, kjer se lepo vidi del kvarnerskega zaliva - otok Krk in Cres. Nato smo se povzpeli na hrib Goljak, iz katerega se lepo

čičče in skakalnico. Na desni strani ceste se nahajajo razvaline hotela Rifugio Guido Rei. Pot nas je naprej vodila do »Križajevga krila«, kate-

GOSTOVANJE

Premška srečanja

Igor Štemberger ....

Zadnja junijska nedelja je bila tako kot v minulih dveh desetletjih in pol tudi letos rezervirana za srečanje literatov Primorske na Premu. 25-ta Premška srečanja so potekala na gradu Prem 26. junija 2011. Prireditvev organizirata Združenje književnikov Primorske in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ilirska Bistrica.

Letošnja 25-ta Premška srečanja so bila glede na prejšnja leta nekoliko okrnjena. Občinski proračun je na področju ljubiteljske kulture na pol manjši od lanskega, prireditvev Premška srečanja pa je bistriška oblast zrezala za več kot polovico. Zaradi tega Združenje književnikov Primorske letos ni razpisalo natečaja za najboljše literarno delo, saj ni zagotovljenih sredstev za tisk nagrajene knjige, kot je bil to običaj od

leta 2004 dalje. Tako se je literarna nagrada Prem z lanskoletno nagradeno zaključila po sedmih letih podeljevanja. Predstavitvev pesniške zbirke »Istosredničnost« avtorice Maje Razboršek je bil tudi osrednji literarni del letošnjih srečanj. Lansko nagradenko je predstavila predsednica Združenja književnikov Primorske Magdalena Svetina Terčon, v pogovoru pa je sodelovala tudi avtorica italijanskih prevodov pesmi Jolka Milič. Knjiga je namreč izšla kot dvojezična pesniška zbirka. Zbirka vsebuje 34 pesmi, ki niso razvrščene po nikakršnih sklopih ali ciklih. Po besedah Jolke Milič to ni knjiga za tiste, ki iščete v literaturi ljubezen in hrepenenje, to je knjiga, ki se ukvarja z neštetimi drugimi rečmi. Poseben čar pa ji daje starinsko besedilo vpeto v moderen jezik.

Kot je na Premskih srečanjih običaj, je sledil literarni panj z branjem besedil primorskih avtorjev. Po celodnevem literarnem dogajanju so prišli na svoj račun tudi pevci. Ob zaključku Premskih srečanj je namreč v viteški dvorani grada Prem zadonela pesem ljudskih pevok Kraški šopek iz Sežane. Letošnja Premška srečanja so tako zaradi krčenja občinskega kulturnega tolarja, kot tudi zaradi počasnosti reševanja vlog za razdelitev sredstev v ljubiteljski kulturi visela na nitki. Upamo lahko le, da bo drugo leto drugače.

LISTEK

Prvič se Ivan Bilc v „Kmetijskih in rokodelskih novicah“ leta 1858 spominja svojega strica, ko se kot dijak na Reki sprašuje kje so končali zapiski Vodnikove sodelavca Franceta Bilca. Leta 1865 pa je v „Koledarčku družbe Sv. Mohorja“ objavil njegov življenjepis. France Bilc je eden prvih piscev, ki je namesto o Krajncih govoril o Slovencih.

Za tisk pripravil: Jožef Šlenc ....

France Bilc,

verli duhoven in domorodec

Na izhodnej (zahodni op.JŠ.) strani bistriške doline se ponosno dviguje zelen grič, na griču pa kipi izmed zelenih vej zvonik dekanijeve cerkve v višine. Okoli cerkve je pokopališče. Žalostno mi bije v persih srce, ko po grobéh svojih ljubih stopam v božjo hišo. Ko pridem do nekega bornega železnega križa, ki je komaj vidljiv na cerkveno zidovje naslonjen, vselej se ustavim, vtopljen v globoke misli. Tukaj tedaj počiva serce, ki je že pred toliko leti bilo za drago slovensko domovino; tu je stohnela roka, ki je nevtrudljivo delala za prid in korist premile domovine! "Tukaj je našel večni mir France Bilc" - saj je to na križu zapisano - France Bilc, pobožen in zvest duhoven, iskren domorodec,

verli pisatelj.

Ne veže me s tem možem le vez kervi, temuč klije mi tudi v persih hvaležnost, spoštovanje in ljubezen do njega - Upam torej, da mi prijazni bravec ne vzameš za zlo, ako napišem o njem nekaj verstic; vem namreč, da si še malo slišal o Francetu Bilcu, ker med zasluženimi možaki, o katerih se malo govori in piše, je gotovo tudi on.

Slovenski jezik je bil neolikan in namešan z nemškimi besedami; slovensko slovstvo ni imelo drugega, ko neko protestantiško sv. pismo, ki je iz Tibinga priromalo, kako slabo slovnico in nekoliko drugih bukev pobožnega obsežka. Skoraj bi bil človek mislil, da je slovenščina obsojena, da se nikdar ne sme iz

praha vzdigniti, - pa glej v Šiški se je rodil mož, čegar Slovenci blagoslavlajo, mož iz šole patra Marka (Pohlina op.JŠ.), ki je pa svojega učenika v vseh rečeh neizmerno prekosil. Ta mož je slovenščino oživil, očistil in jo na noge spravil. O ravno tem času je tudi gorenska stran dala možaka (Anton Tomaž Linhart op.JŠ.), zgodovinarja in skladatelja gledaliških iger. Podpiral je pa možaka z umom in z denarjem tujec, Toškanec (Toskanec op.JŠ.), pravi biser (baron „Zois von Edelstein“) naše domovine. Njegova hiša je bila zbirališče učenjakov iz domačih in tujih krajev, njegova zbirka mestna znamenitost. Fracoz in Angleži so hotli Coiza poznati in videti njegovo zbirko.

Zaslужil je ta, mož napis, ki mu kinča grobni spominek*: „Tu počiva Žiga Cois, najzvestejši sin cerkve, najboljši državljani, podpora umetnosti in vednosti.“ Ti in še nekoliko drugih mož n. pr. učeni Kopitar, prijazni Kumerdej, ljubeznivi Japel in pobožni Ravnikar so začeli svoje dušne in telesne moči na altar domovja pokladati. Takrat, ko

je namreč na Slovenskem toliko domorodcev bilo, kolikor je zdaj čitavnic, tedaj je živel v Harijah na Notranjskem mlad učen duhoven, ves vnet za blagor cerkve in svojih rojakov in za povzdigo slovenskega slovstva. Ime mu je bilo France Bilc. Rojen je bil okoli leta 1784 v Bistrici na Notranjskem; dokončal je latinske in bogoslovne šole izverstvo in potem pastiroval v Tomaju, v Postojni, v Ternovem in poslednjič v Harijah, kjer je v letu 1824 v najlepši dobi svoje starosti v Gospodu zaspal. Z očetom slovenskega slovstva se je seznanil v šolah: bil je Vodnik njegov učenik in potem najzvestejši prijatelj. Nestor slovenskih domoljubov, 85 letni Matija Ličan, posebno rad o Bilcu govori; on mi večkrat pripoveduje, da je Vodnik k ranjkemu Bilcu v Bistrico in Harije prihajal, kjer sta se pogovarjala o domačih rečeh, popotovala in nabirala gradivo za slovnico.

Takrat, ko so Slovenci še za svoje malo porajali in se še domačega jezika učili niso, že tedaj je Bilc dobro poznal serbsko in rusko narečje. -- Nikoli ni bela Ljubljana tako ime-

Znani verz na Vodnikovem spomeniku je prispeval bistričan France Bilc

nitnih gostov imela, ko leta 1821. Kralji in cesarji, vojvodi in knezi, ministri in poslanci so stanovali v kraljici slovenskih mest. Pravijo, da se je najbolj ruskemu caru Ljubljana, kranjska dežela in nje prebivavci dopadala in več ljubljanskim velikarjem je nek željo razodel, da bi rad vidil čudno cerkniško jezero. France

NOVICE IZ KNJIŽNICE MAKSE SAMSA

Primorci beremo 2011

Primorska akcija, katere pobudnica je bila Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, poteka že od leta 2007 in z vsakim letom se širi krog zagovornikov branja leposlovja slovenskih avtorjev. S tem načinom strokovni delavci knjižnic in bralci spoznava slovensko književnost tudi izven šolskih načrtov in se uspešno zopredstavljajo pred sodnikom in stereotipom o neberljivosti književnosti slovenskih pesnikov in pisateljev.

Gre za najširši projekt spodbujanja bralne kulture med odraslimi v Sloveniji, ki se za bralce začne 9. junija, ob domnevnem rojstnem dnevu Primoža Trubarja, in zaključí 3. decembra, ob Prešernovi obletnici rojstva in dnevu odprtih vrat kulture, ki ga sodelujoče knjižnice zaključijo z literarnim večerom, kamor povabijo najbolj branega književnika, ter s podelitvijo priznanj in

knjižnih darov.

Ključnega pomena za navduševanje bralcev so knjižničarji, ki radi berejo kakovostne vsebine in z branjem spoznava slovenske avtorje. Z letošnjega seznama lahko člani knjižnice, starejši od petnajst let, izbirajo med petdesetimi proznimi deli in dvanajstimi pesniškimi zbirkami. Sodelujejo lahko v 13 primorskih knjižnicah, njihovih enotah in potujočih knjižnicah. Do 20. novembra, dneva slovenskih splošnih knjižnic, morajo prebrati najmanj pet proznih del in eno pesniško zbirko ter oddati bralno znamenje z osnovnimi podatki o knjigi in bralcu.

Knjižnica Makse Samsa sodeluje v omenjenem projektu že tretje leto.

Tokrat bomo našim članom, ki bodo uspešno zaključili bralno

značko za odrasle na zaključni prireditvi podarili pesniško zbirko Obledi me v poljub igralke Saše Pavček.

Vabimo vas, da se nam pridružite in sodelujete v tem skupnem bralnem potovanju.

V letu 2010 smo bili veseli vašega sodelovanja in upamo, da se nam boste v letošnjem letu pridružili v še večjem številu.

Primorci, berimo!

Knjižnica Makse Samsa

AKTIVNOSTI V KNJIŽNICI V ČASU POLETNIH POČITNIC

Vse naše bralce vabimo, da se nam tudi to poletje pridružijo pri poletnih projektih za mladino. Podrobnejše informacije dobite v knjižnici.

Želimo vam prijetno poletno branje.

KNJIŽNICA MAKSE SAMSA
IN
»BRALNI ČRV«

rabita vse osnovnošolce, da se nam tudi te počitnice pridružijo pri naši POČITNIŠKI BRALNI ZNAČKI.

Osnovnošolci, pridružite se nam tudi pri
REŠEVANJU POČITNIŠKIH KNJIŽNIH KVIŽOV

od 1. do 5. razreda od 6. do 9. razreda

»KNJIGA ZAKLADNICA OTROŠKE DOMIŠLIJE«

»VAMPIRSKO PUSTOLOVSKO KNJIŽNO POTOVANJE«

BEREMO ...

4. likovna kolonija

Ilija Martič .....

Likovno društvo Franceta Pavlovca je že četrto leto zapored organiziralo likovno kolonijo, tokrat prvič dvodnevno. Slikarji so se družili in ustvarjali 9. in 10. julija v ribiškem domu in v okolici akumulacijskega jezera Mola. Tema letošnje kolonije je bila »uoda«, saj je ta naravna dobrina vir življenja in tudi eden od razpoznavnih znakov bistrške občine, kot je ob otvoritvi likovne kolonije povedala aktivna članica bistrškega likovnega društva Zdenka Vinšek. Predsednik društva, Ilija Martič je pozdravil približno 30 članov Likovnega društva Franceta Pavlovca in članov Društva likovnih ustvarjalcev Postojna, ki že nekaj let dobro sodelujeta pri organizaciji kolonij, kot tudi pri organizaciji razstav. Na letošnji koloniji je bilo v ospredju predvsem druženje in spoznavanje novih članov, ki so se letos pridružili likovnemu društvu. Dobra volja je potegnila za sabo tudi kanček ustvarjalnosti, ki so jo nekateri zlili na platna. Njihova dela bodo širši javnosti predstavljena konec letošnjega leta na razstavi v Ilirski Bistrici. Lep večer je popestrila pevska skupina Vasovalec, ki je redni spremljevalec aktivnosti, katere društvo prireja. Ker je društvo omejeno s finančnimi sredstvi, so izvedbo likovne kolonije omogočili člani društva kar sami s svojimi lastnimi prispevki, kar odraža medsebojno povezanost in dobro voljo, ki jo v društvu nikoli ne primanjkuje. Ta dogodek se je vsem udeležencem vtisnil v spomin in zagotovili so, da se bo njihovo ustvarjalno druženje nadaljevalo tudi v prihodnje, v še večjem številu.

Članici bistrškega likovnega društva Neva Macarol in Jadranka Savič

Na 4. likovni koloniji ob jezeru Mola se je družilo in ustvarjalo lepo število bistrških in postojnskih likovnikov

Snežnik

NOVA E POŠTA PIŠITE NAM
sneznik@siol.com

Oglase sprejemamo do 15. v mesecu
na e-naslov: **oglas@e-sneznik.net**

Bilc to slišavši zloži v ruskem jeziku krasno pismo, v katerem v imenu Notranjcev slavnega cara vabi, naj pride gledat čudno jezero, ktero ribiča, lovca in kmeta v enem letu redi.

Car je obljubil, pa besede ni spolnil, ker stvari so se spremenile; prej ko je mislil, moral je odriniti iz bele Ljubljane. To mi pripoveduje stari Ličan in besede verlega starca so gola resnica. - Največa zasluga Bilčeva je pa bila, da je Vodniku pomagal besede nabirati; pošiljal mu jih je s potrebnimi opombami v malih zvezkih v Ljubljano. Ko so po smerti pervaka slovenskih slovnice Metelko-ta namreč, njegovo zapuščino preiskovali, našel je neki bogoslovec šopek starih spisov, katerim je bilo napisano „scripta Bilciana.“ Bilc je to Bilčevo besedišče in še mnogo drugih spisov je bilo pridanih; ne vem, kje so sedaj.

Drugi spisi so imeli še bolj žalostno osodo. Po Bilčevi smerti je vse njegovo imetje podedovala neolikana ženska, ki ni znala ne brati, ne pisati. Pokazala je torej listine nekemu vradniku, ki jej je rekel, da so listi brez vsake cene. Požreš-

ni plamen je pokončal v malo trenutkih vse, kar je več let možakova roka spisovala; nam pa je vničil zaklad, kterege nam nihče povrniti ne more. Le ena pesem se je ohranila, žalostinka o smerti neumerlega Vodnika. Kaže nam ta pesem, kako bogastvo besed je Bilc imel: priča nam, kako čisto in gladko je pisati znal – skoraj bi rekel, da je pisano med leti 1850 in 1860; - dokazuje nam ona tudi, da je bil Bilc v resnici pesnik in da je gotovo še mnogo drugi lepah pesem zložil, ki pa do nas prišle niso; zadnjič previdimo tudi iz te žalostinke, kako gorko je pesnik Vodnika ljubil. Natisnjena je ta pesem v Vodnikovem spominu*.

France Bilc je bil tudi izversten govornik. Živo je znal prepričati, voljo poslušavcev k dobremu nagovoriti in njih serca giniti. Poroč tega nam so neke pisane pridige, ki so se ohranile in stari možjé, ki so Bilca večkrat z lece govoriti slišali. Posebno se nek star možak dobro spominja pridige, ki jo je na veliki petek iz Bilčevih ust slišal, rekel mi je mož: "Štirideset let je že od takrat

FRANC BILO 1786-1824
NARODNI BUDITELJ IN LEKSIKOGRAF
IN
JANEZ BILO 1839-1906
PESNIK PREVAJALEC IN KRAJEPISEC
STA SE RODILA V TEJ DOMAČIJI
POSTAVILO DRUŠTVO ZA KRAJEVNO
ZGODOVINO IN KULTURO IL. BISTRICA
L. 1991

Spominska plošča na hiši Bilčevih, ki jo je obema pesnikoma postavilo bistrško društvo za krajevno zgodovino in kulturo

minilo, pa pridiga je v mojem spominu tako živo vtisnjena, kakor bi jo včeraj slišal, - takor globoko so mi besede v serce segle. - Vse se je po cerkvi jokalo, ko so rajniki gospod France s tako gorečo besedo terplenje in smert gospoda Jezusa Kristusa razlagali. Tacega pridigarja ni še bilo pri nas in ga tudi ne bode.

Ne zameri mi, dragi bravec! da še nekoliko besedic pregovorim o osebnih lastnostih svojega rojaka. Bilc je bil visoke postave in bledega lica, neka zamišljenost se mu je brala na obrazu. Bil je melanholičen, govoril je malo, mislil veliko;

ves vnet je bil za blagor domovine in za srečo svojih bratov, pa ne le za častno, temuč tudi za večno. Nevtrudljiv v svojem poklicu, je jako rad bolnike obiskoval, in tudi njegova najljubša prijateljica nista ga od tega

priljubljenega dela zadržati mogla. Njegov duhovni tovarš je več let bil prečastiti, visoko spoštovani gospod Aleš, sedanji teržaški stolni dekan, čegar blago ime je še vedno v spominu tukajšnjih prebivavcev; on mu je večkrat rekel: „France! Sučiti pero v prid rojakom, jaz bom pa za-te to ali uno opravil“; pa France večkrat tovarša ni hotel ubogat.

Neko merzlo pomladansko noč poterka nekdo na farne duri, in gospoda berž k nekemu bolniku kliče. Berž je hitel k bolnemu, pa sam se je prehladil in zelo bolehati začel.

Ko vidi, da je njegov stan zelo nevaren, pošlje po zdravnika; zdravnik prihiti, pa žali Bog, on ni boleznijo spoznal. Puščal mu je veliko kervi. Ko drugi dan zdravnik iz Reke pride in bolnika vidi, prec pové žalostnim sorodnikom, da kervi nazaj vlti ne more in da bo moral umreti.

Bridke so bile zdravnikove besede, ali resnične, ker 5. maja leta 1824 je Bilčeva blaga duša zapustila pozemeljsko in se preselila v boljšo, v nebeško domovino. Pokopali ga niso v Harijah, kjer je bil ekspozit, temuč kakor je želel v Ternovem. Pogreb je bil slovesen, vreden verlega moža; velika množica ljudi ga je spremila na pokopališče, in vsak kdo si je mislil: „Škoda, da ga je Gospod tako zgodaj vzela.“ Res zguba je bila velika: zgubila je cerkev učenege in pobožnega duhovna domovna verlega domorodca in pisatelja, njegove ovčice ljubega pastirja, starši pa podporo v starosti. Večna luč naj mu sveti, nas pa naj navdušuje njegov duh!

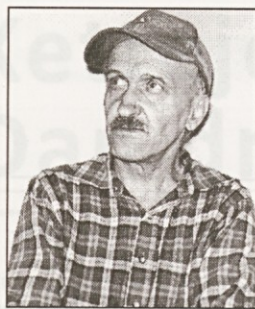
J. Bilc

Vir: Koledarček družbe sv. Mohorja, Ljubljana, 1865

* spomenik

DVOJNA DIOPTRIJA

Čas sedmih suhih krav

Joško Stegu .....

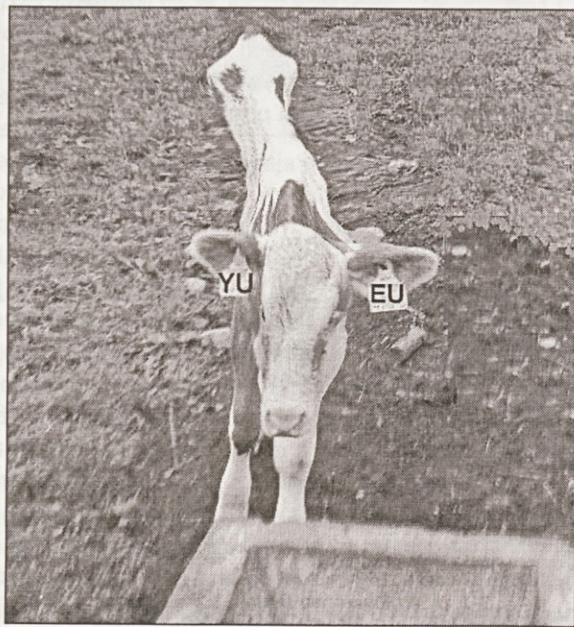
Goto se vsaj del tistih bralcev, ki so hodili k verouku, še spominja svetopisemske zgodbe o Egiptovskem Jožefu, ki so ga hubodni bratje prodali za sužnja v Egipt, kjer pa je s svojim izjemnim darom modrosti in razlaganja sanj pri faraonu kmalu pridobil veliko simpatij in zaupanja, da ga je postavil na mesto visokega državnega uradnika. V času sedem let trajajočega sušnega obdobja je po vsem Bližnjem vzhodu zavlada huda lakota, le v Egiptu so se ji ravno s pomočjo Jožefove razlage faraonovih sanj o sedmih suhih kravah izognili, ko so si na njegovo priporočilo ob dobrih letinah pred začetkom suše napravili tolikšno zalogo žita, da so ga v času krize celo sosednim državam prodajali. Kot kupci so se v Egiptu pojavili tudi Jožefovi bratje, kamor jih je njihov skupni oče in plemenski poglavar Jakob - ustanovitelj Izraela - poslal po žito. Do tu zveni svetopisemska pripoved kot kakšna pravljica s srečnim koncem, ko Jožef prepozna svoje brate in jim po nekaj čustveno obarvanih vzgojnih lekcijah tudi odpusti njihovo hubodno početje nad sabo ter potem skupaj z njihovimi družinami vred vzame k sebi v Egipt, kjer so najbrž tudi zares srečno živeli do konca svojih dni. A spomin na Jožefa je pri Egipčanih začel bledeti že naslednji rod po njegovi smrti in tedaj so se za izraelsko ljudstvo, ki se je bilo medtem že namnožilo v številčen narod, pričeli težki časi, saj jim je grozilo fizično iztrebljenje s strani egipčanske večine, pred katerim jih je rešil Mojzes, ko je izraelsko ljudstvo popeljal preko Trstičnega morja v Sinajsko puščavo. Tam pa so se začele zanj težave, ker se mu je narod kratko malo uprl in začel očitati, da nima nič od njegove osvoboditve izpod egipčanskega jarma, kjer da so boljše živeli in jedli, kot pa med potovanjem po puščavi, ker so si predstavljali, da jim bo od Boga obljubljeni in tedaj zelo gosto poseljena

Kánaanska dežela takoj in kar sama od sebe padla v naročje. Kot bere-mo, so se morali dolgo krvavo bojevati, da so sploh prišli vanjo. Tam jim je uspelo ustvariti svoje kraljestvo, ki pa se je zaradi medsebojnih razprtij kmalu razdelilo na dva dela in pozneje vse skupaj končalo v rokah tujih osvajalcev vse do polovice preteklega stoletja, ko jim je z vojaško silo uspelo ponovno zavzeti del svojega nekdanjega etničnega ozemlja in na njem ustvariti svojo državo Izrael, za kar pa - kot lahko vidimo sami - še do zdaj niso našli pravične rešitve za Palestince, ki so jih bili od tam izgnali iz svojih domov in strpali v begunska taborišča.

Te zgodbe ne omenjam naključno, ker je v prvem delu precej podobna našemu obnašanju ob prvih resnih težavah, v katere smo zabredli drugo desetletje po osamosvojitvi, ko se podobno kot Židje po izhodu iz Egipta, mnogi že na glas pritožujejo, da so v nekdanji Jugi - čeprav z nižjim standardom in osebnimi svoboščinami - bolj lagodno živeli, predvsem pa manj delali, kot v samostojni državi. Pozablajo pa, da blaginja ni in ne more biti najvišja vrednota ter cilj človeškega prizadevanja na zemlji, za katero bi zastavljali svoje življenje, ampak domovina in svoboda, s katerima po osamosvojitvi ravnamo, kot da se ni treba zanj več truditi in boriti, ko ju enkrat imaš, kar je nevarna iluzija, ki se lahko konča s podobno kruto streznitvijo, kot so jo doživeli Židje v obljubljeni deželi po lahkomišelnosti samostojnosti. Oboje bi lahko obdržali, če bi upoštevali svarila in navodila prerokov, kako v konkretnih zgodovinskih okoliščinah

ukrepati, namesto tega pa so se raje zanesli na svoje politične kupčije in sklepanje neuporabnih zavezništov s sosedi, ki so jih privedla v popolno odvisnost od tujcev in posledično v razselitev po vsem svetu.

Tudi nam se lahko kaj podobnega primeri, če bomo vztrajali v sedanjih smeri nebrzdane javne porabe, kjer se nihče ni pripravljen odreči

niti koščku svojih pravic (beri:privilegijev) v korist skupne prihodnosti, ki ni nekaj samoumevnega, ampak si jo je treba prigrabiti. Pa ne s pouličnim razgrajanjem, kot počno Srki, marveč z zavzemanjem za pravno urejeno državo, v kateri bodo bremena krize pravično porazdeljena, zlorabe zakonodaje in položaja pa ustrezno kaznovane, vključno s kratenjem delavskih pravic, kar je predpogoj za socialno stabilnost družbe, brez česar ni možno izpeljati nobene od potrebnih reform. Pri tem se ne gre zanašati na špekulacije o hitrem globalnem razpletu gospodarske krize, ampak predvsem na lastne moči, s katerimi se da premostiti tudi dobo sedmih suhih krav, za katero zagotovo pridejo boljši časi, če smo seveda dovolj vztrajni in tudi delavni, da jih pomagamo ustvariti.

Boh do prihodnjic!

LIKOVNO USTVARJANJE

Prvič pri Mahničju

Petar Nikolić .....

Ilirskobistriški slikar Rajko KRANJEC dolgoletni predsednik in ustanovitelj likovnega društva Franceta Pavlovca v Ilirski Bistrici, je v gostišču - pivovarni Mahnič v Kozini postavil na ogled že svojo 26. samostojno razstavo z naslovom Konji. Kranjec je dobro poznan na bistriškem in postojnskem, na likovno sceno pa je vstopil konec leta 1997. V Ilirski Bistrici ima svoj atelje, pri delu pa v največji meri uporablja akrilno tehniko. Dotika se različnih tem in motivov, tako živalske figuralike, portretov, arhitekturne dediščine, kraških motivov, prav v zadnjem času pa največ krajine.

Poznamo ga kot agilnega predstavnika likovnega društva, ki je leta 2002 povezal slikarje na ilirskobistriškem in dolga leta vztrajno organiziral društvene razstave in likovne kolonije.

Na razstavi, ki bo na ogled do konca meseca, si lahko ogledamo dvanajst umetniških del z motivi krajev.

RECENZIJA

Misel o knjigi

Semezdin Mehmedinović: Sarajevo blues

Patricija Dodić .....

Prevedla Sonja Polanc,

Ljubljana, Center za slovensko književnost (Aleph; 96), 2004

»Zavoljo starca na mostu, ki mi je pošepnil:/ »Kako je mogoče, da presahne reka/ v naši, najbolj človeški vseh družb?«/ In naposled/ zavoljo poplesavanja peg/ na materinem obrazu/ ko me med hojo pričuje/ da je Bog povsod, koder nanj pomisliš.«

V srednješkolskih dneh me je najbolj asociirala na Sarajevo sošolka, katere oče je prihajal iz Bosne, iz vasice Duhri, kakih 40 km iz Sarajeva nekam proti »boguizaleda«. Ob njej in »sarajevskem sindromu« nekje znotraj, se mi je utrnila kratka poetična zgodba G kot Goran, S kot Sarajevo, ki jo mnogi že poznate. Pred nekaj sto leti. Lahko tako rečem. Ker se je svet, v katerem sem mesto doživljala, zdel nekoliko drugačen. Dišal je drugače. Čutil drugače. Kavarna Evropa, najbolj evropska daleč naokoli, kar se tiče evropskega etiketiranja na sploh. In Ilida. In Trebević, Jahorina, Bjelašnica, Igman. Leto 1914, Ferdinand in to, saj veste. 1984, zimske olimpijske igre. In nato 1990 in dalje. 1425 dni pod nepretrdnim obstreljevanjem srbske vojske. 10.615 ljudi vseh nacionalnosti izgubi življenje, 1601 otrok in skoraj 50.000 ranjencev. Najstarejši deli mesta so Vratnik, Bistrik, Hrid, Kovači in Alifakovac. Miljacka, ki privre iz podnožja Jahorine in Romanije. Bosna, ki nastaja ob nogah Igmana in ustvarja edinstveni park Vrelo Bosne. Center mesta leži na nadmorski višini 511 m. Umirjena klima. Pravijo. Predvsem pred vojno. Po vojni malce manj. Neolit, ilirske, rimske nadvlade, Slovani. V 13. st. samostojna Vrhbosna. Edinstveni nagrobni spomeniki-stečci. Veliko stoletij kasneje tudi. 1435 Turki. 1507 Saraj-ovasi (»polje okrog dvorca«). Obrt in trgovina. 1697 požar. 1850 glavno mesto Bosne, province Osmanskega cesarstva. 1878 Avstro-Ogrska. Kondominium. Prva svetovna. Kraljevina SHS. Kraljevina Jugoslavija. Druga svetovna. Nezavisna Država Hrvatska. SFRJ. Uničevanje civilizacijskih vrednot in multikulturne družbe. Ki sem jo sama spoznala tik pred. In se vanj, v mesto, na vrat na nos, zaljubila. Sarajevo je bilo oblegano 3,5 let. Kljub vsemu ostaja nezamenljivo kozmopolitsko mesto. Kakršno je bilo tik pred. Raznolikost. Rekonstrukcija. Rehabilitacija. O tistem med, pripoveduje, piše, se izlije Semezdin Mehmedinović. Oblegano mesto brez vode, elektrike, plina, brez hrane. Mizaldo-Kraj teatra, igrani film, posnet med vojno. Pojmovnik obleganega mesta. Podnaslov. Prikazan na Berlinalu. Pomanjkanje papirja. Novinar, literat, knjižničar, natak. Rojen 1960 v Kiseljaku pri Tuzli. V Sarajevu je študiral in diplomiral iz primerjalne književnosti in knjižničarstva. Med leti 1986 in 1989 je urejal publikacijo Lica (Obrazi) in mladinski časopis Valter, leta 1990 zasnuje Fantom slobode, prvo bosansko hercegovsko literarno revijo postmoderne. Poleg dotične knjige je izdal tri pesniške zbirke Modrac (jezero pri Tuzli, Svetlost, Sarajevo, 1984), Emigrant (Zadrugar, Sarajevo, 1990) in Devet Alexandrija (Durieux, Zagreb, 2002). Josip Osti je v Ljubljani 1993 ustanovil Biblioteko »egzil-abc«, da bi pomagal bosanskim avtorjem in tam tiskal in fotokopiral knjige obleganega Sarajeva ter jih razpošiljal po svetu. Ena prvih je bila Sarajevo blues. Izbor iz izdaje je bil v slovenskem prevodu Mojce Mihelič objavljen 1995 v Novi reviji št. 153/154. Pričevalec vojnega pekla. Vojni dokument. Krvni davek izkušnji, ki neizbrisno zaznamuje vsakdanjik. Človeškost. Bivanjska spoznanja. Razdrobljenost. Leta 1996 je Mehmedinović zapustil Bosno in se kot politični azilant preselil v ZDA. Kot novinar sodeluje pri Voice of America, Bosnian Edition. Njegova poezija je uvrščena na lestvice najboljših knjig poezije, natisnjenih v ZDA. Vojna preverja našo žalost, pravi. Ne prelaga srečanj s smrtjo. Pritiska na zvonce v glavah. Fantič, zasut z naročjem vrtnic. Hodi na pokopališče. Modrikasta tema. Razen če je golo življenje edina resnica. Če se prazni znak imenuje svoboda. Avtorjeve besede. Malokdaj prebiram knjigo, ki bi bila tako močna, da bi mi ves čas na rokah mravljinčile besede do tolikšne mere, da v očeh povzročijo nekaj mokrote, da v srcu razdrmajajo misel na vse, ki jih imam še žive in na tiste, ki to niso več, vsaj ne tu in zdaj, in ki jih imam rada. Misel na vse, kar imam in za kar sem hvaležna do neba in nazaj. Ne morem si pomagati, da vam nekaj tega, kar meni povzroča kurjo polt, ne napišem in vas pritegnem k prebiranju. V začetku avgusta se bom spet, po natanko dvajsetih letih sprehodila po ulicah Sarajeva, »če bug da«. Goran je preko facebooka ponovno oživel. In Sale se nahaja nekje v Kanadi. Kje sta židovski Lucifer in musliman Meho, še ne vem. Upam, da sta živa. Da sta dobro. Za tiste, ki poznate zgodbo od prej. Za druge, ki je ne poznate, skorajda ni važno. Na nek način se na post Sarajevo psihično pripravljam. Zato mi je ravnopravno priskočila pred oči Sarajevo blues. Če kamorkoli potujete, želim obilo sreče. Kolodvorskih restavracij. Obsijanih božanskih smehljajev. Želim da se vam oblike razprejo. Želim vam, da vam, če ste na tujem, domovina ne poka v ušesih steklarja. Želim vam dobrega, zares dobrega bluesa med striženjem poti. Lepo poletje, kjerkoli, s komerkoli, Patricija

»Granata, ki je padla pred Daire, je ubila tri otroke in vnučka efen-dija Spahića, imama Begove džamije. Že poprej pa njegovo ženo; kakor da jo je Bog vzal k sebi, da jo obvaruje. Da ne bi videla. Takole si mislim: ni velikih in malih tragedij. So samo tragedije. Nekatere je morda moč opisati z besedami. Za druge je vsako srce premajhno. Saj jih ne zdrži.«

VABILO

Društvo Slovencev v Parizu vas vljudno vabi v počastitev jubileja 20-letnice samostojnosti Republike Slovenije na prijateljsko srečanje s pariškimi Slovenci

v soboto 20. avgusta 2011 ob 16.00 na GRADU PREM

Nastopajoči:

- ❖ Marko Kobal, operni solist - baritonist, ob spremljavi citrarja Tomaža Plahutnika
- ❖ Kraški Šopek, KD Sežana, ljudske pevke
- ❖ Marjetka Popovski, kántávtorka
- ❖ Sheherazada, pariška lirična pevka ob glasbeni spremljavi Lilijane Novak
- ❖ Teja Ljubič, harmónikaica
- ❖ Bistrške Škuorke, ljudske pevke
- ❖ Ženski pevski zbor Prem,
- ❖ Ženski pevski zbor Društvo Kmečkih žena
- ❖ Mateja Bizjak-Petit, dir. Hiše slovenske poezije v Franciji, pesnica
- ❖ Tone Kuntner, gledališki igralec, pesnik
- ❖ Jožko Stegu, pesnik

v programu: slovenske ljudske pesmi in samospevi, avtorsko branje poezije, zborovsko petje, francoski šansóni
Privedite v so podprli: Občina Ilirska Bistrica, TKŠD Prem, Krajevna skupnost Prem, Grafika Bor

Za dodatne informacije pišite na e-naslov: društvoslovencevparizu@yahoo.fr
ali nas pokličite na tel. št.: 05 7147 408 ali GSM: 031 416 112

Spletna stran: www.drustvo-slovencev-v-parizu.com

DRUŽINSKA TRADICIJA

Rožmanovi

Frank Nataša ....

V teh časih, ko že skoraj nima časa za sorodstvene obiske in druženja, smo se potomci-Rožmanovih iz Trpčan odločili, da se vsako leto dobimo na pikniku. Tako bomo ostali povezani in se vsaj enkrat na leto srečali vsi na enem mestu. Ponosni na svoje prednike smo se letos srečali in se povesečili že 5 leto. To smo si šteli v veliko čast in se sestali še v večjem številu kot ponavadi. V teh petih letih se je v številni družini Rožmanovih marsikaj spremenilo in vsako leto in vsako leto se sorodstvo poveča za kakšnega (novega člana).

Rožmanovi so potomci od mame Marije Škofove in očeta Antona Vrbačovega, katerima so se v zakonu rodile tri hčerke in sin, ti pa so skupno „pridelali“ 11 sinov in hčera, kateri so ravno tako poskrbeli za lepo število naslednikov.

Vsako leto se z veseljem udeležimo tega srečanja, se povesečimo, sprostim ob šaljivih igrah in vedno bolj pomembnem balinanju, ki na našem pikniku predstavlja prav posebne vrste igre. Ob tej igri je še posebno veselo, nasmejimo se, večkrat tudi do solz, saj imamo v svojih vrstah profesionalce in pa amaterje, ki se s to igro srečajo le na našem pikniku. Druženje zaključimo s skupinsko fotografijo in objubo vseh, da se čez leto dni zopet srečamo.

FESTIVAL

Festival bistr'ških bendov

Rok Smrdelj ....

V zadnjem junijskem vikendu so se zvoki alternativne rock glasbe razlegali na vrtu Sokolskega doma, kjer je Mladinski klub Nade Žagar v sodelovanju s Klubom Študentov Ilirska Bistrica in zunanjimi akterji organiziral tradicionalni, letos že četrti, festival bistr'ških bendov, na katerem so se predstavile glasbene skupine iz Ilirske Bistrice in njene širše okolice.

Na lesenem odru, ki ga je MKNŽ letos postavil na vrtu Sokolskega doma ob 45. obletnici svojega delovanja in s tem ovekovečil primat najstarejšega mladinskega kluba v Sloveniji, se je predstavilo kar dvanajst bendov z avtorsko in neavtorsko glasbo. Lanski organizatorji so vodilne niti predali nadobudnemu podmladku, ki ga pod vodstvom taktirko Sandija Čekade sestavljajo Simon Grbec, Nina Rolih, Oskar Štrajn, Nejc Mršnik, Aleksander Ludvik in Martin Stadler.

Dvodnevni festival se je pričel v petek s turnirjem v malem nogometu na igrišču parka Nade Žagar, zvečer pa je sledil koncert, na katerem so se prvič predstavili obetajoči Shotguni, sledili so Battery Man, že poznane Sekire in Rock Prešern, v zadnjem delu večera pa so nasto-

pili Low Peak Charlie in spektakularni Obroč, ki s svojevrstno vrhunsko glasbeno tehniko predstavljajo evert ilirskobistriške glasbene scene.

Sobotni del se je pričel v bližnjem baru Oranž s turnirjem v briškoli in »škrebanju«, nato pa so dnevu državnosti prvi zarisali melodije Rotacija, sledili so Equinoxes in 4Eva, v novi glasbeni zasedbi se je predstavil Empron, v zadnjem delu večera pa so sledili Kvatroriti in izvrstni Tornado, ki so v vrtincu funk melodij zaključili letošnji festival.

Generacijsko različni poslušalci so lahko na bližnji stojnici kupili zgoščenko Kompilacija festivala bistr'ških bendov 2010, poleg tega so se prodajale majice, značke in nalepke z lo-

gotipom letošnjega festivala, ki ga je oblikovala Nina Rolih, ter publikacija MKNŽ - v ritmu od leta 1966, diplomsko delo Tjaše Poklar, ki je izšlo ob letošnjem jubileju MKNŽ-ja.

Festival, ki bo drugo leto že peti, je zaradi integracije mladih glasbenikov in aktivnega spodbujanja k glasbenemu snovanju pomemben družabni dogodek. Mnogo glasbenikov, ki že od prvega festivala vsakoletno predstavljajo sadove svojega dela, je dozorelo v domiselne in kvalitetne izvajalce, ki s svojo avtorsko glasbo ustvarjajo urbano kulturo na področju alternativne glasbe in s tem predstavljajo ne samo naše mesto, ampak celo Slovenijo.

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska Bistrica

NOVOSTI

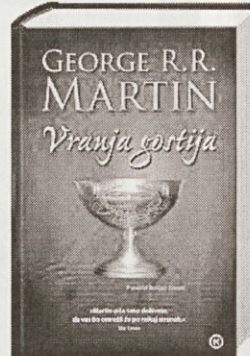
PRIPOROČAMO VAM

KNJIŽNE NOVOSTI

George R.R. Martin: Vranja gostija

Izšla je Vranja gostija, težko pričakovani 4. del kultne sage Pesem ledu in ognja, ki jo obožuje več kot 11 milijonov bralcev po vsem svetu. Z branjem Vranje gostije vstopite v svet spletk, brez-kompromisnosti, zlobe in sprevrženosti kot je v tej seriji še nismo videli. Serija je prava poslastica za ljubitelje fantastične literature.

V seriji so izšle še: Igra prestolov, Spopad kraljev in Vihra mečev.

Matej Šurc in Blaž Zgaga

Zgaga: V imenu države

To je knjiga, ki si jo Slovenci dolgujemo, kot piše revija Bukla. Izšel je prvi del trilogije z naslovom Odprodaja. Trilogija predstavlja enega največjih projektov preiskovalnega novinarstva pri nas. Avtorja knjige sta prekaljena novinarja Matej Šurc in Blaž Zgaga.

Kašimir Huseinović: Nenavadna knjižničarka

Simpatična knjiga, ki vas popelje na otroški oddelek knjižnice, kjer so se vsi pravljčni junaki uprli, ker otroci ne pokažejo dovolj zanimanja za njihove dogodivščine.

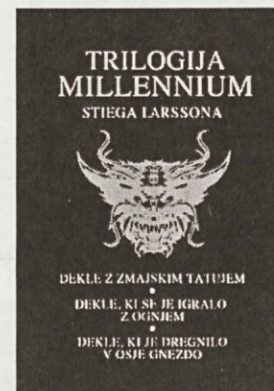
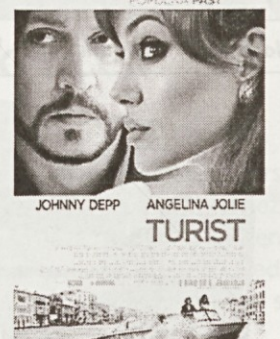

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska Bistrica

PRIPOROČA IN VABIK
OGLEDU NOVIH DVD-jev

TURIST

Režiser sledi privlačni in skrivnostni Elise, ki si na begu pred oblastmi za naključno žrtev izbere nič hudega slutečega učitelja Franka. V Benetkah ga Elise omreži in s tem zasledovalce prepriča, da je Frank njen bivši ljubimec, zelo iskan finančnik, ki je poneveril več milijard dolarjev. Ko se v zgodbo vmešajo hladnokrvni kriminalci, se presenečeni Frank znajde v smrtonosni nevarnosti, toda v zgodbi premetenih prevar nič ni tako, kot se zdi na prvi pogled.

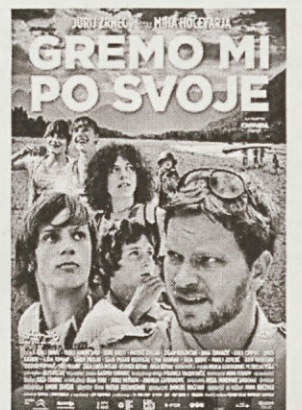
Trilogija MILLENNIUM- knjižna
uspešnica z roba švedske družbe na
DVD

Film, posnet po knjižni uspešnici Stiega Larssona, sledi novinarju Mikaelu, ki skuša raziskati skrivnostno izginotje izpred štirih desetletij. Na pomoč mu priskoči mlada računalniška poznavalka Lisbeth in skupaj odkrijeta s hrljivo družinsko skrivnost, povezano s številnimi grozljivimi umori. Ko se bližata resnici, se nevede znajdeti v smrtno nevarni spletki, polni zapletov in

nepričakovanih preobratov.

GREMO MI PO SVOJE

Aleks s taborniškimi prijatelji tabori ob Soči. Starešina preresno jemlje taborništvo in vzgojo otrok in s tem povzroča številne komične zaplete. To, da se fantje bolj kot za taborniški red in večšine zanimajo za sosednji, športno umetniški tabor, kjer so večinoma prav luštne punce, h disciplini ne pomaga. Mnogi zabavni in čustveni zapleti med zanimivimi otroškimi in odraslimi liki se odvijajo na osupljivo lepih lokacijah triglavskega narodnega parka in stekajo himno naravi, čisti otroški duši, zdravi pameti, ljubezni, humorju in optimističnemu pogledu na življenje.

Hotel Lovec - fotoreportaža

Primož Rojc *****

Več letna nadaljevanja o Hotelu Lovec se nadaljuje. Pravzaprav bi ji lahko rekli nanizanka, saj se je vsako toliko v njih spomnimo pred volitvami, tu pa tam jo omeni kakšen svetnik, kakšen domačin pa se ga spomni, češ koliko lepega smo v Lovcu preživeli, nato pa v hitrih nizih izgine iz našega vsakdana problemov. Hotel, ki je bil veliko let center kulturnega in družabnega dogajanja ostaja odraz napredka Bistrice; nekoč ponos, danes sramota, jutri ruševina. V pripravi je nov odlok o ruševinah, kateri naj bi počistil z Bistriškimi sramotami in le upati je da bo uspelo. A kaj ko nam je že tolikokrat spodletelo....

Blišč in beda našega mesta

Ženski wc-ji

Nekdaj mlin danes hotelska garaža

Jedilnica

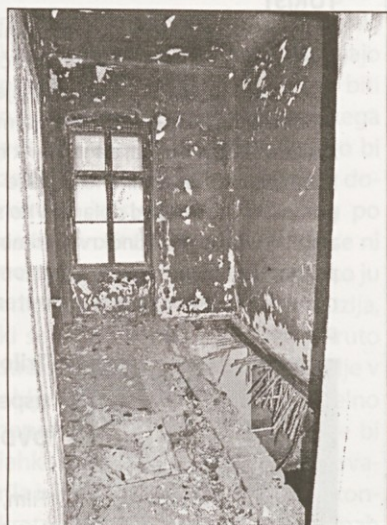
Šank

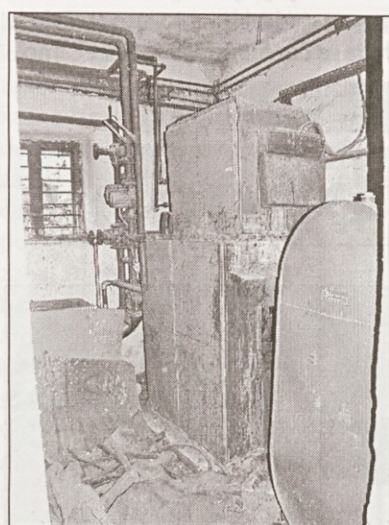
Hodnik v prvem nadstropju

Hotelska kuhinja

Soba z dvojnimi razgledom

Kotlovnica

Sreča v nesreči- Sreča za stavbo je, da je pokrita z nesrečnim azbestom, ki odlično kljubuje času

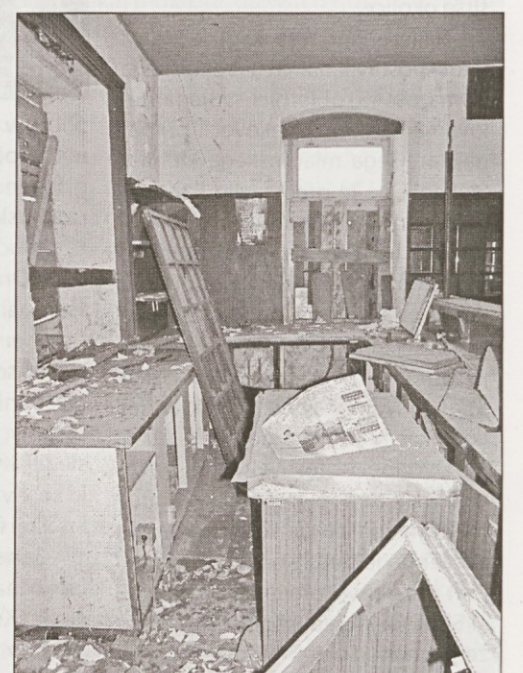
Kopalnica v prvem nadstropju

Nekdaj priljubljena terasa

Hotelska soba v drugem nadstropju

Šank z notranje strani

KOLESARSTVO

Robi Jenko

»Prekolesarim 25000 km na leto«

Na cestah v bistriški občini vsakodnevno vidimo ogromno kolesarjev. Večina se na kolo usede z željo po rekreaciji, nekateri pa se kolesarjenju posvečajo zelo resno. Eden izmed teh je Robi Jenko - po dveh napornih dirkah v zadnjih dveh tednih smo z njim opravili krajši pogovor.

Robi kako si zašel v kolesarstvo in kako je potekala tvoja kariera dosedaj?

S kolesom se vozim odkar pomnim. S prijatelji smo na kolesu preživeli cele počitnice. S tekmovanji sem začel v 1. letniku srednje šole. Navdušil me je sosed (Tadej Baša), ki je dirkal že kakšno leto prej. Poklical sem v KK Hit Gorico. Po testiranjih so izrazili željo, da bi nastopal za njih. Tam sem preživel 3 leta. Ker v Gorici nimajo članskega moštva, sem bil primoran poiskati novo sredino. Svojo prvo (dvoletno) pogodbo sem podpisal z Radensko (KD Rog).

Trenutno nastopaš v dresu KK Radenska (KD Rog) - za tabo sta v zadnjem času Dirka po Kanadi in Dirka po Sloveniji - kakšni so bili rezultati?

Res je, že tretje leto sem v tej ekipi. Na dirki v Kanadi pa sem zastopal barve slovenske reprezentance. Tam sem v posameznih etapah iztržil 11. in 10. mesto. Glede na to da je dirka štela za Pokal narodov (svetovni pokal) je to že zelo soliden rezultat.

Skupno sem zaradi slabe 2. etape končal v drugi polovici uvrščenih.

V dirki po Sloveniji sem v zadnji etapi v šprintu iztržil 17. mesto. Kaj več je brez ekipe, ki bi ti pomagala v šprintu zelo teško! Če pomislim, kako močna konkurenca je bila letos, sem lahko samo zadovoljen. Generalno nisem bil v ospredju, saj sem opravljal delo pomočnika-vodonoše.

Verjetno si kar utrujen po dveh tako močnih etapnih dirkah?

Utrujen sem, še posebej mi je utrujenost povečala časovna razlika med Kanado in Slovenijo. Vendar časa med eno in drugo dirko ni bilo veliko, zato sem se moral kar hitro spočiti. Ekipni cilji so zelo visoki, zato se bo treba kar se da hitro regenerirati. Na kolesu bom vseeno vsak dan, vendar le po 2-3 ure z nizko intenzivnostjo!

Kako se pripravljáš na sezono? Koliko kilometrov odpelješ na leto?

Pozimi veliko hodim v hribe, tečem na smučkah, treniram v fitnessu... Na kolesu z delom resneje začnemo konec decembra. Do prve dirke, ki je ponavadi konec februarja naredim nekje 5000 km. V eni sezoni naredim preko 25000 km.

Ali ti bolj ustrezajo enodnevné ali etapne dirke? Si bolj hribolazec ali šprinter?

Ustrezajo mi hitre in razgibane

proge, vendar ne z predolgimi klanci. Raje imam enodnevné dirke, saj je razplet veliko bolj nepredvidljiv in zato dirkanje zanimivejše. Sem bolj hiter tip kolesarja (ravnina in kratki klanci). Vendar nisem tipičen šprinter. Italijani imajo zelo dober izraz za tak tip kolesarja - Pasista veloce.

Kakšni so cilji za naprej? Mogoče tujina - kakšen italijanski klub?

Drugo leto sem še v kategoriji do 23 let, sredina v KK Radenska (KD Rog) mi trenutno ustreza, tako da bom po vsej verjetnosti še eno leto ostal tu. Potem pa bi bil zadovoljen vsake ponudbe večjih ekip.

Simon Maljevac

17. GHD FERRARI

Evropsko prvenstvo tudi letos proti Šembijam

Evropsko prvenstvo v gorsko-hitrostnem avtomobilizmu bo letos 27. in 28. avgusta ponovno gostovalo na cesti med Ilirsko Bistrico in Šembijami. Obeta se že sedemnajsti zaporedni avtomobilski spektakel.

Lani je dirko na pet kilometrov dolgi progi med Ilirsko Bistrico in Šembijami dobil Jaroslav Krajčič (Lola F3000), vse do konca dirke pa je bil v boju za zmago tudi Vladimir Stančič (F3000). Zagotovo se nam podobno dramatična in privlačna dirka obeta tudi letos.

V soboto, 27. avgusta, bosta na sporedu dva treninga, dan kasneje pa še dve tekmovalni vožnji. V Ilirski Bistrici lahko vidimo vse najboljše dirkače evropskega prvenstva. Dirka tudi letos šteje za prvenstvo stare celine, poleg tega pa tudi za evropsko prvenstvo starodobnikov, državno prvenstvo Slovenije in Avstrije v gorsko-hitrostnem avtomobilizmu, in pokal MidEuro.

V boju za najvišja mesta v evropskem prvenstvu je letos prvič tudi slovenski dirkač.

Letos je bilo izpeljanih že osem dirk evropskega gorsko-hitrostnega prvenstva, ki je razvrščeno v kategorijo I (turistični avtomobili) in kategorijo II (formule in prototipi). Med slednjimi je štirikrat zmagal aktualni evropski prvak Simone Faggioli, ki je s svojim revolucionarnim Osellinim dirkalnikom tudi letos neulovljiv. Italijan je nastopil le na polovici vseh dirk, a vseeno vodi v skupnem seštevku. Organizatorji dirke v Ilirski Bistrici si prizadevajo, da bi

Italijana letos spet videli tudi na cesti proti Šembijam. Faggioli je pri nas dirkal predlani in tudi postavil aktualni rekord petkilometrsko proge. Ob tem je želja organizatorjev dirke, da bi letos v Sloveniji videli tudi več dirkalnikov razreda GT.

Če v kategoriji II med skupno 55 dobitniki točk ne najdemo slovenskega dirkača, je povsem drugače v prvi kategoriji. Tam letos blesti Vrhnčan Aleš Prek, ki je z mitsubishijem lancerjem EVO8 letos dobil že sedem dirk. Zmagal je na uvodni dirki v Franciji, nato pa dodal še prva mesta v Španiji, na Portugalskem, v Nemčiji, na Češkem in dvakrat v Italiji. Prek ima v skupnem seštevku 60 točk prednosti pred Srbom Dušanom Borkovičem in še dve točki prednosti več pred Čehom Lukašem Vojačkom. Prek je prav lani v Ilirski Bistrici prvič zmagal v razvrstitvi evropskega prvenstva. Bo letos na dirki vozil že kot novokronani evropski prvak?

Pred dirko v Ilirski Bistrici bosta na sporedu še dve preizkušnji evropskega prvenstva - v Franciji (6. avgust) in Švici (20. avgust).

<http://www.ghd-ilirskabistrica.si/>,
foto: Uroš Modlic

BALINANJE

Uspeh BK »Beu kam'n«

Tone Škrlić *****

3. julij ni bil čudovit dan samo z vremenskega vidika, ampak tudi zaradi še enega lepega uspeha balinarjev zgornjepivškega Balinarskega kluba »Beu kam'n« na državnem nivoju.

Ozeljan v Vipavski dolini je ta dan gostil finale državnega prvenstva članov za pokal Balinarske zveze Slovenije 2011.

Za tekmovalno ekipo Beuga kam'n'a je bila že sama uvrstitev med 16 najboljših četvork v Sloveniji velik uspeh, čeprav so bili že enkrat, leta 2007, z doseženim 4. mestom v samem vrhu tega tekmovanja.

Pot do uvrstitve v finale ni bila lahka, saj so morali v kvalifikacijah najprej dokazati premoč nad moštvi iz ilirskobistriške občine, nato pa še nad ekipami območne balinarske zveze, od katerih se je uspelo na zaključni turnir uvrstiti tudi ekipi iz Košane, ki je bila na koncu zmagovalka letošnjega finala. Tekmovanje četvork je potekalo na baliniščih BK Tabor Ozeljan, v lepem ambientu grajskega vrta, ki ga skrbno negujejo domača društva. Kljub temu, da zaradi neugodnega žreba visoke uvrstitve niso pričakovali, so balinarji Beuga kam'n'a igrali s srcem in borbenostjo. Čeprav so bili po porazu na tekmi v četrtfinalu z vrhunsko ekipo Loka Trate, ki je na koncu dosegla drugo mesto za Košano, grenko razočarani, pa se je to kmalu spremenilo v veliko slavlje, ko so na semaforju zagledali 5. mesto pred svojim imenom. Med poraženci v četrtfinalu so namreč dosegli najmanjšo razliko, kar jih je pripeljalo do tega vrhunškega rezultata. Seveda so ta uspeh dostojno proslavili z domačini in novimi športnimi prijatelji, ki so jih spoznali v Ozeljanu, ko so prispeli v domače kraje, pa je tu slavlje in veselje s prijatelji in sponzorji trajalo še dolgo v noč.

Ekipo »Beuga kam'n'a« so sestavljali: Dušan JAKSETIČ, vodja ekipe, Milan DEKLEVA, Venceslav TOMŠIČ, Jože TOMŠIČ -Gure, Tone ŠKRLIĆ in Franc KALISTER. V kvalifikacijah sta svoje dodala tudi Franc TOMŠIČ -Majdnik in Stane ČERNETIČ -Šved.

Ta lep uspeh so omogočili tudi sponzorji: Mesarstvo KALUŽA Stane iz Petelinj in Bife KNAFELC Janez iz Knežaka, pa tudi drugi donatorji, ki balinarje stalno spremljajo na njihovi športni poti. Udeleženci tekmovanja in člani kluba se jim za podporo najlepše zahvaljujejo!

NOGOMET - FOTO UTRINKI

Nogometni turnir in Vijola noč za zaključek uspešne sezone

Za uspešen zaključek sezone je NK Ilirska Bistrica organiziral že 12. mednarodni turnir za Pokal mesta Ilirska Bistrica ter prireditve za nogometne privrženice, Vijola noč. Oboje je potekalo 18. junija, turnirja pa se je udeležilo 12 ekip selekcije U8 in U10. Nogometni dan je pokazal vse, kar nogomet predstavlja, to pa je predvsem druženje, športna igra in zdrav način življenja. Organizator se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspešni izvedbi, predvsem pa sponzorjem, staršem in prostovoljcem, ki so pripomogli k uspešni izvedbi prireditve. Turnir je sofinancirala tudi Občina Ilirska Bistrica.

V nadaljevanju pa nekaj fotoutrinkov:

Najmlajši na igrišču...

Skupinska s starši ...

V slačilnici...

Podelitev pokalov ...

Nasmejani obrazi ...

DRUŠTVO SOŽITJE

Vonj po bencinu – pravi užitek

Za Društvo Sožitje Ilirska Bistrica: Barbara Mrvčić .....

V soboto, 25.06.2011 so se člani društva Sožitje na povabilo KART kluba Loška dolina zbrali pred TIB Transportom z namenom, da nam predstavijo varno vožnjo s kartingom. Člani KART kluba Loška dolina so za varovance Sožitja pripravili nadvse zanimivo predstavitev varne vožnje s karting avtomobili. Vožnja se je odvijala v sicer za to pripravljenem in ograjenem prostoru. Ob tem, ko so organizatorji pri vožnji z avtomobili v prvi vrsti poskrbeli za varnost vsakega sopotnika iz društva SOŽITJE, so obenem poskrbeli še za nepozabno pravo adrenalinsko doživetje vsakega varovanca. Lahko zatrdimo, da ni prav nobeden izmed varovancev skrival svojega presenečenja in navdušenja po končani vožnji nad izkušnostjo voznikov ob poigravanjem z hitrostjo ali vožnjo skozi ovinke med avto gumami. Koliko zadovoljstva, veselja, vriskov navdušenja ....je

lepo gledati zadovoljne in nasmejane obraze prav vseh varovancev pa tudi njihovih spremljevalcev.

K zaključku nadvse lepemu doživljaju naših varovancev je na koncu prispeval še župan občine

Predsednik Društva SOŽITJE Boris Frankovič se v imenu vseh prezadovoljnih varovancev Društva SOŽITJE v njihovem imenu in imenu spremljevalcev kakor vseh ostalih članov društva zahvaljuje vsem Vam, ki ste kakor koli zaslužni, da je zadeva tako lepo in doživeto uspela.

Še posebej bi se radi zahvalili za razumevanje in podporo županu občine Ilirska Bistrica Emilu Rojc, Leonu Trubačev predsedniku KART klub Loška dolina, članom FEISTRITZ - Moto klub Ilirska Bistrica. Zahvala za sodelovanje gre tudi TURS Servisu iz Cerknice, prijaznemu osebju Gostilne Pod gradom, Radio 94, TIB Transport - Ilirska Bistrica, SPAR - Ilirska Bistrica, Kovinoplastika Lož d.d., Lokalna TV ORION Loška dolina, Javno podjetje KOMUNALA Ilirska Bistrica, AVTOSTIL - Rakek, VULCO - Pivka, KALISTER AVTO - Dolenje, Zavarovalnica TRIGLAV PE - Postojna, Bistriški odmevi, podjetje FRANK - Dolnja Bitnja, AVTO ULJAN - Ilirska Bistrica, T.S. Jaksetič d.o.o., Prevozi JENKO - Ilirska Bistrica, AVTO MARTINČIČ - Ilirska Bistrica, AVTO - M - Marof pri Cerknici, ZŠAM - veterani in moto klub Ilirska Bistrica, Mi3 - Ilirska Bistrica, prenočišča TRUBAČEV - Vrhnika, Avtoprevozištvu Milivoj Sušanj s.p.

Da si bomo ta edinstven dogodek lažje priklicali v spomin tudi takrat ko bo spomin nanj že nekoliko bledele smo poskusili vse zabeležiti skozi oko fotoaparata.

bilo po opravljeni vožnji opaziti med varovanci. Veseli smo, da smo skupaj ob lepem in sončnem dnevu uspeli ponovno zabeležiti nov nekoliko lepši predvsem pa drugačen dan za naše varovance. Za udeležbo in sodelovanje na varni vožnji pa so vsi varovanci prejeli nalepke in majice z logo nadpisom FEISTRITZ - Moto kluba Ilirska Bistrica darilo omenjenega moto kluba. FEISTRITZ - Moto klub Ilirska Bistrica je še dodatno razveselil vse varovance saj jih je popeljal z oldtimer kombijem letnik 1974 na panoramsko vožnjo po bistriški občini. Resnično je bilo

Ilirska Bistrica Emil Rojc. Iz njegovega nagovora je bilo zaznati pomen in skrb tudi za varnost vseh nas v prometu, na koncu pa je vsem varovancem čestital in jim podelil priznanja KART klub Loška dolina za udeležbo in uspešno opravljeno varno karting vožnjo.

Posebno nagrado TURS Servisa turistične agencija iz Cerknice, dvodnevni izlet po Sloveniji za dve osebi je kot najhitrejši voznik iz rok Leona Trubačev predsednika KART klub Loška dolina dobil Vladimir Frank.

ProDent

zobna ambulanta dr. Surina
Ilirska Bistrica
Župančičeva 5
tel.: 05 71 41 986

URNIK

po., če.: 13h - 19h

to., sr., Pe.: 8h - 13h

IMCD d.o.o.

Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00

telefax: 05/711 02 10

INSTALACIJE

Kovačič Stojan s.p.

Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370, Fax.: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

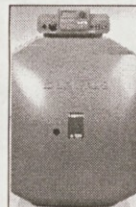
DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

* CENTRALNO OGREVANJE

* VODOVODNE INSTALACIJE

* PLINSKE
INSTALACIJE

* KLIMATSKE
NAPRAVE

POOBLAŠČENI MONTER IN SERVISER
OGREVALNE TEHNIKE
Buderus CTC VIESSMANN

NAŠI ZDOMCI

PRAZNOVANJE 20. OBLETNICE REPUBLIKE SLOVENIJE

Za Jadran, Marija Iskra .....

PRI SLOVENSKEM KLUBU JADRAN - iz Melbourne

Krovna organizacija slovenskih društev v zvezni državi Viktorija - Svet slovenskih organizacij Viktorije, je organizirala skupno proslavo pri slovenskem klub Jadran, v počastitev 20. obletnice samostojne Republike Slovenije. Proslava je bila v soboto, dne 25. junija. Po prihodu gostov je predsednik kluba Stojan Brne pozdravil vse prisotne, naš pater Ciril Božič

je blagoslovil zastave, začasni odpravnik poslov Dr. Zvone Žigon, predsednik SSOV Stan Penca in še nekateri gostje pa so podali svoje nagovore.

Povezovalca sta bila Roland Carmody in Lucija Srnc. Sledil je kulturni program. Nastopili so: Pevski zbor Planika, Ukrajinski pevski zbor Hoverta, Kvartet Jadran, Marija Iskra je recitala pesem posvečeno Sloveniji, avtorice pok. Marcele Bole, Nino Valenčič je prebral kratko zgodovino Slovenije, Ana Tegelj in Helena Trinnich sta odlično zapeli obe himni in na koncu še nekaj zabavnih pesmi.

Dvorana je bila lepo okrašena. Na mizah nageljni z rožmarinom, na stenah pa napisni in slike o Sloveniji. Tudi skupina žensk oblečenih v narodne noše je popestrila sliko. Dostopna je bila tudi skromna razstava o Sloveniji. Isti večer so bila podeljena tudi priznanja slovenske vlade za trud in delo v slovenski skupnosti in sicer: Romani Zetko, Rolandu Carmodiju in Jožetu Cafu. Po uradnem programu je sledila zabava s plesom ob zvokih glasbene skupine Melodija.

RAZMIŠLJANJA

Delavnica nesmrtnosti

Tamara Laris .....

Ko seme položimo v zemljo, ne rečemo, seme je umrlo, temveč seme je vzkilo. Tiho in nevidljivo se je preobrazilo v novo življenje, razširilo je svoje meje, svojo danost, preraslo svoje omejitve. Zato bi prav tako lahko dejali, da je smrt iluzija, tako globoko zakoreninjena v človekovem egu, da jo je zamenjal z resničnostjo. Zmota je postala temelj za mit o smrti. Ko se bo človek osvobodil zmote o lastni umrljivosti, bo uzrl luč nesmrtnosti. Morda kdo poreče, da se vendarle staramo. A staranje je plod našega globoko zakoreninjenega strahu pred smrtjo, ki se ga mnogokrat niti ne zavedamo. Verjamemo, da bomo nekoč umrli in ta vera v lastno umrljivost je tako močna, da je izoblikovala naše prepričanje.

Za hip si predstavljajmo, da je življenje živa voda in da je samo od nas odvisno, koliko te vode bomo zajeli na obali stvarstva. Poglejmo zdaj, s čim smo prišli zajemat življenje. Je to, kar držimo v rokah droben naprstnik, kozarec, kristalna vaza ali smo nemara z virom vsega živega povezani kar z močnimi cevmi. Vsi ti predmeti so simboli za širino naše zavesti.

Tisti trenutek, ko človek poreče in tako tudi začuti, da je čisto vseeno, ali obstaja v sedanji obliki v tem svetu ali v kateri drugi obliki, ki jo bo šele izoblikovala naša zavest, tisti trenutek je zakoral na široko svetlo cesto nesmrtnosti. Ta popolna odsotnost strahu pred smrtjo in popolna predaja življenju sta pogoja zelo zelo dolgega življenja. V tistem trenutku se sesuje v prah celoten mit o smrti kot koncu, ki dejansko proizvaja staranje kot svoj stranski učinek.

Človek, ki ne verjame več v smrt, temu je tudi staranje odslužilo ter ga zavrže kot ponošeno pokrivalo, ki mu je predolgo časa zakrivalo pogled na resničnost.

ŽIVALI SO MOJI PRIJATELJI, SVOJIH PRIJATELJEV PA NE JEM.
(George Bernard Shaw)

PRIHAJA OBDOBJE, KO BO UBOJ ŽIVALI ENAČEN Z ZLOČINOM.
(Tamara Laris)

V SPOMIN

Zahvala

V ponedeljek, 27.6.2011, se je od nas za vedno poslovila naša draga Astrid Šepc – Ača. V težkih trenutkih slovesa ste nam mnogi stali ob strani, nas spodbujali z besedami in dejanji. Prav tako vas je bilo veliko, ki ste se prišli od Ače še zadnjič posloviti.

Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti vsem, ki ste nam tako ali drugače pomagali v tem težkem času, nam izrekli sožalje in hvala vsem, ki vam bo Ača, prav tako kot nam, za vedno ostala v srcih in v spominu.

Vsi njeni

Ači Šepc v spomin

*Predvečerni veter je razgibano pihljaj,
sušil solze v žalosti objokanih oči,
potiskal oblake skoraj do nižin,
da bi Ači segali poslednjič v pozdrav.*

*Ob slovesu sleherni se priklonil je,
na rahlo, rožico na grob podal,
da spomin v svojem srcu bo ohranil
vsakdo, ki te kot spoštljivo je poznal.*

*Naj rahla zemlja grob hladi
in večna luč neskončna ti gori.*

Franc Sila

KRONIKA

POROČANJE O DOGODKIH NA OBMOČJU PP ILIRSKA BISTRICA ZA OBDOBJE 01.06.2011 DO 30.06.2011

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 16 kaznivih dejanj od tega 11 kaznivih dejanj tatvine, 3 kazniva dejanja ogrožanja varnosti, 1 kaznivo dejanje obremenjevanja okolja, kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti in 1 kaznivo dejanje ponarejanja listin.

V okolici Ilirske Bistrice pa je bil najden nasad konoplje in bo zoper neznanega storilca podana kazenska ovadba za kaznivo dejanje neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog.

Pri varovanju državne meje so policisti prijeli 44 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Vse navedene osebe so nedovoljeno vstopile v R Slovenijo iz R Hrvaške po končanem postopku je bilo 29 oseb nameščenih v azilni dom, ostale osebe pa smo vrnili hrvaškim mejnim organom.

Policisti so v navedenem obdobju obravnavali 1 kršitev javnega reda in miru v zasebnem prostoru in 4 kršitve javnega reda in miru na javnem kraju.

Na območju naše policijske postaje se je pripetilo 13 prometnih nesreč z materialno škodo, od tega 1 s pobegom, 1 prometna nesreča, kjer je en udeleženec utrpel hude telesne poškodbe. Obravnavali smo še 3 primere povoženja divjadi in 9 poškodovanj vozil na parkirnem prostoru. Zaradi vožnje s preveliko količino prisotnosti alkohola v telesu smo 3 kršitelje cestno prometnih predpisov pridržali.

Policisti so v navedenem obdobju v 3 primerih zasegli tudi manjšo količino prepovedane droge in obravnavali še 1 onesnaženje potoka in 1 požar v zaboju za smeti.

Pripravil/a:
Tomaž Petrinčič
Policijski inšpektor I

Po pooblastilu komandirja:
Robert Toman
pomočnik komandirja
Višji policist – vodja izmene I

Kitajska pod objektivom

mag. Gregor Žvipelj, Ilirika DZU d.o.o., Slovenska 54a, Ljubljana, gregor.zvipelj@ilirika.si .....

Pred kratkim so svetovni trgi doživeli spremembe v ravni obrestnih mer dveh pomembnih ekonomij, evropske in kitajske. Evropska centralna banka je v četrtek dvignila ključno obrestno mero za refinanciranje za 25 osnovnih točk na 1,50 odstotka, Kitajska centralna banka pa je politiko zadolževanja z nivoja 6,31 na 6,56 odstotka zaostriala v sredo. Konec junija se je zaključila politika kvantitativnega sproščanja v ZDA, bolj poznana pod imenom QE2. Kljub negotovosti, ki je vseprisotna v ZDA, Euroobmočju in v Aziji, se politika zataganja pasu in odvzemanja likvidnosti v svetu nadaljuje. Kakšna pa je verjetnost, da se bo globalna gospodarska rast v drugi polovici letošnjega leta nadaljevala? Napovedi in pričakovanja so seveda različna. Ameriški investicijski banki Goldman Sachs in Morgan Stanley v najnovejšem poročilu za naslednjih šest mesecev napovedujeta pospešek in globalno okrevanje ekonomije, kar bo podprto z rastjo povpraševanja po surovinah. Pri tem ohranjata napoved rasti cene nafte (brent), ki bi lahko konec leta dosegla 130 oziroma 120 USD za sodček. Analitiki so prav tako optimistični glede dolgoročne rasti delniških trgov. Vendar pa obstaja bojazen, da bo krhko okrevanje v svetu zastavljeno ob morebitnem asimetričnem šoku. Pri tem mislimo na pomembno verjetnost poglobitve dolžniške krize v EMU ali morebitne ohladitve gospodarstva na Ki-

tajskem, ki ga pestijo težave z inflacijo. Prav slednja velesila, ki je zaradi svoje velikosti in rasti obnem tudi največji svetovni porabnik energije, surovin in žita, ostaja uganka, saj je zaradi pomanjkanja preglednosti resničnost objavljenih makroekonomskih statističnih podatkov nemogoče preveriti.

Goldman Sachs sicer ostaja pozitiven glede razvoja ekonomskih politik na Kitajskem, vendar je znižal ciljno ceno lokalnega delniškega indeksa CSI300, ki naj bi do konca 2011 zrasel za dobrih 11 odstotkov, torej za 15 odstotkov manj od prejšnjih napovedi. Kot posledica politike monetarnega in fiskalnega stiskanja je znižana tudi napoved gospodarske rasti v tretjem kvartalu leta, ki pa bo še vedno presejala 8 odstotkov letno. Tretji dvig obrestnih mer letos ob dodatnih ukrepih kitajske centralne banke v smeri zataganja pasu poslovnim bankam prispeva k apreciaciji tečaja juana nasproti dolarju, kar draži kitajske izdelke na globalnih trgih. Ti ukrepi bodo prispevali k umirjanju inflacije, vprašanje pa je, ali bo to dovolj za upad rasti cen pod 4 odstotke letno, kar je cilj, ki ga vlada želi doseči. Majska inflacija je znašala 5,5 odstotkov, še neobjavljena junjska pa naj bi dosegla 6,4 odstotka letno.

Pomemben indikator prihodnjih gibanj predstavlja tudi kitajski indeks PMI (industrijska pričakovanja). Meja, ki označuje rast oziroma upadanje PMI-ja, znaša 50 odstotkov. Junjski podatek za ta indikator je

ILIRIKA
Zaupanje, ki bogati

bil slab, saj je PMI dosegel 51 odstotkov, kar je 1,1 odstotne točke manj od preteklega meseca. Glede na statistične podatke, posredovane s strani nacionalnega statističnega urada, je bil objavljeni podatek obnem tudi najslabši po februarju 2009. Podatek, ki kaže na gospodarsko aktivnost v tej državi, je tudi prodaja osebnih vozil. Ta je v prvi polovici 2011 glede na leto prej zrasla za 5,3 odstotka na 6,64 milijona vozil, nižje od pričakovanih kitajskega združenja CPCA. Obstaja bojazen, da bo prodaja osebnih vozil v celotnem letu 2011 na nivoju lanske, kar bi za trge pomenilo nič drugega kot razočaranje.

Nekaj pozornosti velja nameniti tudi lokalnim skupnostim. Ogromen finančni stimulus, ki je v času poka svetovnega finančnega balona zadržal raven kitajske gospodarske aktivnosti na zavirlivem nivoju, je prešel na pleča lokalnih provinc. Uradnih podatkov sicer ni na voljo, se pa obveznosti lokalnih skupnosti ocenjujejo na 20 trilijonov yuanov oziroma 50 odstotkov celotnega BDP. Dokler BDP rase, je ta dolg vzdržan. V primeru močnejšega pešanja gospodarstva pa bi implementacija novih stimulsov pomenila več dolga. Na to je pred dnevi opozorila tudi bonitetna hiša Moody's, ki je prvič zbrala računovodske podatke lokalnih provinc.

Viri in obvezna razkritja so na spletni strani

kalisteravto 710 14 30 - ILIRSKA BISTRICA
788 60 10 - TRGOVINA in SERVIS
788 10 09 - AVTOSALON

SPOŠTOVANI OBČANI!
OBVEŠČAMO VAS,
DA SMO ODPRLI NOVO AVTOMEHANIČNO DELAVNICO IN TRGOVINO V NOVIH DELOVNIH PROSTORIH, NA BAZOVIŠKI C. 8 V ILIRSKI BISTRICI.

KJER VAM NUDIMO:

- * UGODEN NAKUP IN ZAMENJAVO ZIMSKIH IN LETNIH PNEVMATIK,
- * NADOMESTNE DELE ZA VSA VOZILA
- * AVTOMEHANIČNE STORITVE:
  - PRIPRAVA VOZILA ZA TEHNIČNI PREGLED
  - SERVISI IN POPRAVILA VSEH BLAGOVNIH ZNAMK VOZIL
  - VULKANIZERSTVO
  - MONTAŽA VLEČNIH NAPRAV

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

Dolenje 64
6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5 / 71 42 648
GSM: +386 (0) 41 / 747 657

Razstava ZDENKE VINŠEK

PLAMING SKUPINA

Plaming skupina, projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

PUR PLATEX
d.o.o.
* REZANA POLIURETANSKA PENA

Podgrad 110, 6244 PODGRAD
Tel.: 05/783-62-10 centrala
05/783-62-11 direktor
Fax: 05/783-63-20
GSM: 041/611-395
e-mail: purplatex@siol.net

041/869 727

GRADBENIŠTVO SAFTIČ
SAFTIČ ZDENKO s.p.

JELŠANE 73, tel. 05/788-55-98
www.gradbenistvo-saftic.si

Mednarodno srečanje motoristov

ILIRSKA BISTRICA

2., 3. in 4. september 2011

the right stuff part XII

Moto klub FEISTRITZ prireja prvi vikend v septembru 12. mednarodno srečanje motoristov, ki se bo odvijalo na že ustaljeni lokaciji v Vrbiči. Vabimo vse motoriste, vse ljubitelje motorjev in ljudi željne zabave, da se nam pridružijo v petek 2. septembra, v soboto 3. septembra in v nedeljo 4. septembra.

Vse dni bo poskrbljeno za hrano in pijačo, dobro zabavo, glasbo, igre...

Še posebej vabimo motoriste na panoramsko vožnjo, ki bo v soboto ob 17.00.

Tako v petek kot v soboto se nam bodo predstavile rock in metal skupine.

Lepo vabljeni!!

Moto klub FEISTRITZ

SHOD V KNEŽAKU 2011

PETEK 12.9.

DIVINE ILLUSION & ROCK SHOCK (ob 20h)

SOBOTA 13.9.

Gasilsko tekmovanje: FIRE COMBAT (ob 17h)

NAVIHANI LISJAKI (ob 20h)

NEDELJA 14.9.

Otroške Delavnice (ob 18h)

Ansambel AKORDI & stand up komik TIN VODOPIVEC (ob 20h)

PONEDELJEK 15.9.

Nastop lokalnih HARMONIKASEV (ob 11h)

Otroške delavnice (ob 18h)

Gledališka predstava: VESELO GOD GODUJEMO
KETŠD A. Mihelčič, Harije & zaključek shoda z
AFTERPARTY BEND (ob 20h)

Vabljeni!

Nepremagljive gasilke

Janko Slavec *****

14. tradicionalnega srečanja članic prostovoljnih gasilskih društev, ki ga organizira Prostovoljno gasilsko društvo Laze - Jakovica so se iz bistriške Gasilske zveze udeležili ekipe članic PGD Ilirska Bistrica in mešana ekipa PGD Podgora Podgrađe, Vrbova in Ilirske Bistrice. Na srečanju, na katerem članice ne obujajo le spominov na pretekla srečanja, izmenjujejo gasil-

ske novosti v matičnih društvih, ampak se pomerijo v gasilskih veččinah, ki zajemajo taktično vajo s hidrantom, vajo raznoterosti, preizkus znanja vezanja različnih vozlov in pisanja preventivnih testov. V zelo močni konkurenci 28. ekip je v svoji kategoriji mešana ekipa dosegla 10. mesto, ekipa bistriških gasilk, ki se že od začetka udeležuje tega tekmovanja pa po pričakovanju prvo mesto. V matično društvo, so poleg pokala za prvo mesto, prinesle že drugi prehodni pokal. Iskrene čestitke!

Pridružite se nam

Drugi konec tedna v oktobru organiziramo v Harijah prireditve Dobrodošli pri nas, bolj znano kot Bučjado, pod pokroviteljstvom Turistične zveze Slovenije in Občine Ilirska Bistrica.

Že nekajkrat smo vas na straneh tega časopisa povabili, da se nam pridružite kot razstavljalci, prodajalci, sooblikovalci kulturnega programa... Dobrodošla je vsaka ideja, namig in vzpodbuda.

Pridružite se nam!

KETŠD Alojzij Mihelčič, Harije

Poletna vihrovost

Pomlad se je skoraj poletju že vdala in meni pri koncu le željo razbrala, da močno želim si navdih zgodbe tuje, ki kakor jaz išče, čeprav drugje pluje.

Ko le bi zaplul z dlanjo mi ob dlani, roman bi spisala, ki čaka od lani, ko z isto sem željo po svetu hodila, najbrž sem že takrat mu v misli stopila.

Zdaj bi pod oknom plesala mu v krilu, ponižno se vedla, odrekla darilu. Luno bi snela, če on bi želel, da le bi vso noč z menoj prebedel.

Maja Dobrotinšek

PRIREDITVENA OPREMA
PEMA EVENTS
www.pemaevents.com
GSM: 041 528 575 / 041 528 573

Peljimo jih na morje!

Morje, polno smeha, zdravja in sreče

Ste kdaj sploh pomislili, da tudi v Sloveniji živijo otroci, ki jih starši ne morejo peljati na morje? Brezplačno letovanje na morju lahko mnogim otrokom in starostnikom iz socialno šibkejših okolij pripelje sonce v življenje. Peljimo jih skupaj na morje!

Svoj prispevek lahko nakažete s plačilnim nalogom BN02 na račun 03100-1234567891, sklic 00-937030 ali pa pošljite SMS z besedo MORJE na 1919.

Vnaprej hvala za podporo in dobrosočnost.

Podjetje Mobilnet in Simobil se odrekata vsem prihodkom iz naslova storitve SMS Donacija za Rdeči križ Slovenije. Vrednost SMS sporočila je 1 €.

www.rks.si/morje

HÖRMANN
garažna in industrijska vrata

Garažna vrata leta
Odlična kakovost po neverjetni ceni

Pooblaščen zastopnik:

BLT

BLT d.o.o. IDRJA
Ulica Sv. Barbare 6
5280 Idrija
T: +386 5 374 36 60
F: +386 5 377 39 45
E: blt@blt.si
W: www.blt.si

Garažna akcijska vrata
M-vodoravni motiv, površina Woodgrain,
RAL 9016 vklj. motorni pogon Hörmann
ProMatic, montaža in 8,5 % DDV,
v 4 akcijskih dimenzijah:
2375 x 2000 mm, 2375 x 2125 mm,
2500 x 2000 mm, 2500 x 2125 mm.

vrata EPU z debelino
lamel 42/20 mm
za samo

888 €

vrata LPU z debelino
lamel 42 mm
za samo

950 €

PASJI DNEVI

V času poletne pripeke daje človeku boljši občutek že zvok vode, ko voda priteče iz pipe. Kako prijetno je šele posedeti v vrtu ob ribniku! Prikupen ribnik z lokvanji, zlatimi ribicami in bogatim rastjem, si je omislila družina Fatur z Bača, katere gostje smo bile na Ivanovo.

Zahvaljujemo se za gostoljubje in se priporočamo še za kdaj, kajti po-strežba je bila hitra, odlična in še v prijetni senci ob ribniku. Iskrena hvala.

Brštulinarke, Foto: Darja Šenkinc